

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Več poguma

Pravijo, da je človek žele tedaj brezupno bojan, kadar ne veruje več v ozdravljenje in je sam nad seboj obupal. Takšno brezbržno stanje ohromi vse telo in mu vzame odporno silo. Organizem ne more več izločiti bolnih snovi in se brez brambor prepusti njihovu razdiralnemu delu. Spočetka je bil morda le hujši prehlad, prevelik napor, morda malo zastrupljenje. Če bi se bolnik takoj sploščal energično upri boleznim in z močno voljo dvignil v sebi vse zdrave sile proti bolezenskemu razkroju, bi bil že davno zdrav. Saj človeška narava, kakor narava vsakega drugega organizma, stremi za zdravjem in se upira vsemu bolnemu. Treba je samo sodelovati, treba je imeti voljo do zdravlja in že to največkrat pomaga, da se bolezni obrne na bolje. Če pa si je seveda bolnik svoje obolenje napravil za fiksno idejo, če svojo tegobo neguje in pestuje in si je od nobenega zdravnika ne pusti vzeti, ker je prepričan, da mu zdravnik ne pove resnice, potem bolezni ne najde nobenega odpora in postaja vedno nevarnejša in sčasoma popolnoma prevlada nad zdravjem v človeku.

Nekaj podobnega je tudi v življenju naroda. Vsak narod je organizem za sebe, ki je izpostavljen raznim boleznim, ki morejo biti telesnega ali duševnega značaja. Toda ni potreba, da bi katera koli teh bolezni bila narodu že smrtno nevarna. Kar se tiče telesnih bolezni, govori sveto pismo, da je Bog narode ustvaril ozdravljive. Grehi očelov se sicer res masčujejo na otrocih, včasih do poznega rodu, toda zdravo moralno življenje potomec, ki se ne vdaja mehkužu in razvratu, more zopet dovesti narodnemu življenju novih zdravih sil za prenovljeno rast in napredek.

Danes govorijo po Evropi o starih in mladih narodih, oziroma postavljajo neke razlike med enim in drugim. Toda to je le govorničenje in prav nič več. Le tisti narod je ostareel, ki je obupal nad samim seboj in nad svojimi silami in ki ne veruje več, da bi mogel držati in braniti svojo narodno posest. Če je z njim tako, potem je res zapisan smrti, kakor je za grob dozorel tudi človek poedinec, ko ne čuti v sebi več življenjske sile. Zunanji sovražnik ne more biti nobenemu narodu tako nevaren, kakor si vsak narod sam sebi more postati smrtno nevaren. Narod propada, ker sami sebi kopljejo grob, ko se izpodrežali z mehkužjem in nemoralno koreniko svoje narodne rasti. Zunanji sovražniki navadno le zapечатijo že dopolnjeno usodo. Nikdar pa ne propade narod, ki hoče živeti, ki ima voljo do življenja, ki čuti v sebi zdravje in mladost in to svojo življenjsko silo dan za dnem pričuje tudi z največjimi žrtvami in bremenmi, ki jih iz ljubezni do življenja in do rasti naroda vsaka družina in vsak poedinec prostovoljno sprejme na sebe. Vsak narod se ohrani mladega, ako živi naravno in ima voljo do življenja. Saj se neprestano sveži, krepi in obnavlja v novih vodno mladih rodovih.

Kakor poedinec, pa morejo tudi narodi zapasti boleznim, ki niso fizične, ampak psihološkega značaja. Pravimo, da se naroda polasti psihoza, da zapade v nekakšno bolešno stanje, ki more postati za njegovo rast in napredek in za njegovo zdravje zelo nevarno.

Opazujemo, da v tako bolešno stanje zapadajo v zadnjem času tudi gotovi sloji našega slovenskega naroda. Polastila se jih je fiksna ideja, ki ne kaže vprav dokončne miselnosti, da namreč na vsak način morajo, in to čim prej, nekomu »pri-pastit, da jih mora brezpogojno nekdo »osvojiti, »zasesti, polastiti se jih. Živo v razpoloženju sužnja, ki čaka na prvega trgovca, da ga kupi. Nekdo pride! Oni so že vse tako videli, vse tako slišali pravili, kako se nekje nekdo za nje pogaja, jih prodaja, kupuje, daje v zameno. In so pripravljene vse prej verjeti kot ono, kar je resnica. Naravnost obsedeni, hipnotizirani so od svojih mračnih slutenj, ki si jih z nobenim pojasnjenim in nobenim še tako upravičenim optimizmom ne dajo vzeti, kakor si nekateri »bolniki ne dajo vzeti svoje namišljene bolezni. Ker pa je ta bolezen zelo nalezljiva, okužijo ti črnodledneži svojo okolico in potegnejo še druge v svoje brezupne vrtince zbežanosti in malodušnosti. Čim bolj jim prigovarjajo, naj bodo pametni in naj se ne vdajajo neumnostim, tem bolj so prepričani, da je nekaj le res, ker sicer bi se ne trudili jim dokazovati nekaj drugega. To stanje je zelo nevarno, ker ohromi voljo in lahko zlomi hrbtenico vsemu narodu, da kot brezvoljna čreda na vrat in na nos zdrvi v pogubo.

Na vse te pojave moremo reči le eno: kdor hoče vse verjeti kar razburja duhove in kar je proti zdravju in stvarnemu gledanju na razmere doma in zunaj v svetu, takemu človeku nihče ne more pomagati, kajti njegovo bolešno nagnjenje povsod išče onega, kar je odsvit njegove lastne bolezni, razrvane duševnosti. To so izrodili člani sicer zdravega in odpornega naroda, ki je tudi že v vse drugačnih, težjih in nevarnejših okoliščinah znal uveljaviti svojo voljo in braniti sebe in svojo zemljo. — Toda za pametne ljudi je danes manj ko kdaj kolj podan stvaren razlog, da bi izgubljali vero v sebe, v svoj narod in v našo jugoslovansko državo. V domači politiki vidimo, lahko rečemo, da prvič po dvajsetih letih, prav resne napore, da pride do trajnega sporazuma med Slovenci, Hrvati in Srbi, in da se na ta način položijo vekotrajni temelji močni, vsem viharjem kljubujoči Jugoslaviji. Tudi Hrvatje so za skupno državo. Oni nikakor ne mislijo voditi brezglave slovaške politike. Že ta okoliščina daje upravičeno upanje, da se bo ob tej osnovni ideji našel tudi ob vsestranski uvidenosti, način zadovoljivega sožitja vseh treh narodov jugoslovanske državne misli. Lahko si mislimo kako bo sporazum našo državo notranje in zunanje utrdil! To so velike in razveseljevale stvari, ki nas smejo navdajati z optimizmom. — Tudi v zunanji politiki nikar ne mislimo, da je vse, kar se v svetu zgodi, proti nam naperjeno. Marsikaj kar smo v zadnjem času doživeli, ima čisto drug pomen, kakor pa kaže prvi zunanji videz. Sicer pa zaupajmo sebi, imejmo vero v vrline svojega naroda in v moč svoje narodne države. Če kdo, se smemo mi prištevati med mlade narode s svojo krepko ustajajočo življenjsko silo, ki se pripravlja na največji razmah. To ve ves svet in z nami vred čuti, da se od nikogar in nikamor ne bomo dali izmečati.

Na bojišče mnogokrat odloča volja in odločnost poedincev, ki včasih rodi prave čudeže. Pogumen pogled posameznika potegne večkrat vso četo za

Predsednik vlade Cvetković in dr. Maček sta se spet sešla

V soboto dopoldne je pogovor trajal dve uri Popoldne sta oba odpotovala iz Zagreba

Zagreb, 15. aprila. b. Danes zjutraj je dopotoval z belgrajskim brzovlakom ob 6.35 predsednik vlade g. Dragiša Cvetković. Na postaji so ga pričakali vršilec dolžnosti bana Savske banovine g. Stanoje Mihaldžić, mestni župan dr. Teodor Pečić, komandant vojske Pantelija Jurišić in številni častniki. S predsednikom vlade so dopotovali njegovi tajniki, šef Avale g. Djordje Perić in nekaj belgrajskih in inozemskih dopisnikov. Na postaji je g. predsednik vlade sprejel vršilec dolžnosti bana, mestnega župana in vojaškega komandanta. Za tem se je odpeljal v banški dvorec.

Ob 9 je prišel v banški dvorec tudi g. dr. Vladko Maček in so se takoj začeli razgovori s predsednikom vlade, ki so trajali do 11. Predsednik vlade in dr. Vladko Maček sta izmenjala svoje misli in se bodo razgovori nadaljevali.

Današnje popoldne hoče ministri predsednik g. Dragiša Cvetković porabiti za ogled Zagreba in zagrebske okolice. Ministrski predsednik je ob 12.30 odšel na sprehod po Zagrebu, ob 13.30 je pa kosil v banškem dvorcu. Popoldne je ministri predsednik odpotoval v zagrebsko okolico, verjetno do Rogaške Slatine ali do Klenovnika. Prav tako je tudi dr. Maček odpotoval popoldne na svoje posestvo v Kupincu, kjer hoče ostati do ponedeljka, ko se bodo verjetno nadaljevali razgovori.

Splošen vtis je in tudi celokupni zagrebski tisk piše, da bo to pot prišlo do konkretnih sklepov, ker se razgovori vodijo o konkretnijših stvareh, kakor je bil to slučaj prvokrat.

Po sestanku sta tako predsednik vlade Dragiša Cvetković kakor tudi predsednik HSS dr. Vladko Maček odklonila vsako izjavo, češ da bo na koncu razgovorov in pogajanj izdano uradno poročilo.

G. Dragiša Cvetković je danes ob priliki svojega sprehoda po Zagrebu daroval 5000 din za dom zagreb. dijakinj, ki so vprav danes priredile v to svrhu javno zbirko po Zagrebu.

D. Cvetković, dr. Korošec in dr. Spaho v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 15. aprila. Nocoj se je pripeljal v Rogaško Slatino predsednik senata g. dr. Anton Korošec v sprem-

stvu ljubljanskega bana g. dr. Marka Natlačenca.

Malo poprej se je pripeljal semkaj predsednik vlade gosp. Dragiša Cvetković v spremstvu zagrebskega podbana g. dr. Mihaldžića.

Kakor se sliši, se bo pripeljal v Rogaško Slatino tudi prometni minister g. dr. Mehmed Spaho.

Omenjeni politiki se bodo jutri sestali ter bodo imeli medsebojne pogovore. Koliko časa bodo pogovori trajali, je za enkrat nemogoče vedeti.

Belgrad, 15. apr. m. Z nocošnjim brzovlakom ob 8.55 so odpotovali v Ljubljano prometni minister dr. Spaho, gradbeni minister dr. Krek in minister brez listnice Frane Snoj. G. minister Snoj se bo jutri kot predsednik Gasilske zveze Jugoslavije udeležil obnega zbora Gasilske zajednice za dravsko banovino.

Roosevelt piše Hitlerju in Mussoliniju

Vabilo na mednarodno politično in gospodarsko konferenco

Washington, 15. aprila. AA. Havas. Predsednik USA Roosevelt je poslal preteklo noč tole brzovlakom kancelerju Hitlerju in predsedniku italijanske vlade Mussoliniju:

Vi nvidevate — o tem sem prepričan — da 100 in 100 milijonov ljudi po vsem svetu danes živi v neprestanem strahu pred novo vojno ali celo pred celo vrsto vojn. Ta strah in možnost, da pride do spopada, predstavljajo resno zaskrbljenost za narod Združenih ameriških držav, v katerega imenu govorim, mora pa enako vznemirjati tudi druge narode vse zahodne zemeljske poloble. Vsi vedo, da bi velika vojna, čeprav bi bila omejena na druge celine, z vso težo pritiskala tudi na ostale narode ves čas kolikor bi trajala in da bi vplivala tudi na bodoča pokoljenja. Po pravkaršni močni napetosti, v kateri je živel svet v zadnjih tednih, je nastopilo vsaj trenutno pomirjenje, ker zdaj ni čet, ki bi bile v premikanju. Morda je zdaj ugoden trenutek, da naslovim na vas to poslanico. Obračal sem se na vas prej glede ureditve političnih, gospodarskih in družinskih vprašanj po miroljubnih metodah in ne da bi prijel za orožje. Potek dogodkov pa se zdi, da je spet povrnil grožnjo z orožjem.

Če se bo ta grožnja obrnila tudi za naprej, se zdi neizbežno, da bodo veliki deli sveta padli pod skupne razvaline, ves svet, države zmagovalke, premagane države in nevalne države. Nočem verjeti, da je svet nujno obsojen na takšno usodo. Nasprotno čutim, da imajo poglavarji velikih narodov moč, svoje narode rešiti nevarnosti. Prav tako je jasno, da tudi narodi sami v svojem srcu in duši žele, da bi bil že enkrat konec tega strahu in ogrožanja. Treba pa je na žalost upoštevati pravkaršna dejstva. Trije evropski narodi in en afriški narod so izgubili svojo neodvisnost, prostrano ozemlje svobodne države na Daljnem vzhodu je zasedla sosednja država. Po trdovratnih vesteh, o katerih želimo, da bi bile brez podlage, se zdi, da se jemljejo v poštev novi napadi na druge neodvisne države. Jasno hočem povedati, da se približuje trenutek, v katerem se bo moral ta položaj končati s katastrofo, razen, če se ne najde način za pametnejši potek dogodkov. Vi ste večkrat trdili, da niti nemški niti italijanski

narod ne želita vojne. Če je to res, potem vojne ne sme biti. Nič ne more prepričati narodov o tem, da ima sila pravico ali potrebo, da svojemu lastnemu narodu in drugim narodom pripravi posledice vojne razen v očitnem primeru obrambe svojega ozemlja.

Ko podajamo to izjavo v imenu Američanov, ne govorimo iz egoizma, niti iz strahu in niti ne iz slabosti. Če zdaj govorimo, govorimo kot državniki in iz ljubezni do človeškega rodu. Jaz sem vedno prepričan, da je mogoče mednarodna vpra-

Anglija je ponudila Rusiji vojaško in letalsko zvezo

Sovjetska Rusija bo ponudbo sprejela

Moskva, 15. aprila. c. Dopoldne je angleški veleposlanik v Moskvi nenadoma obiskal sovjetskega zunanjega komisarja Litvinova ter ostal pri njem 45 minut.

Razširile so se vesti, da je bila na tem sestanku podpisana med Anglijo in sovjetsko Rusijo zavezniška pogodba proti napadalcu. Toda v Moskvi so takoj nato angleški krogi sami poudarjali, da so te vesti pretirane. Pač pa so bili sovjetski vladni krogi zelo molčeči in ni bilo mogoče dobiti nikakih pojasnil.

London, 15. aprila. b. Kakor se poroča iz dobro poučenih krogov, je bil na včerajšnjem sestanku zunanjega ministra lorda Halifaxa s sovjetskimi poslanikom Majskim

dokončno rešen predlog britanske vlade za pristop Sovjetske Rusije k bloku zapadnih držav. Ta predlog je bil tekom današnjega dne odposlan angleškemu poslaniku v Moskvo, ki ga bo istotako še

tekom današnjega dne izročil Litvinovu. Pričakuje se, da bo Sovjetska Rusija odgovorila na ta predlog v najkrajšem času.

Po istih informacijah je Velika Britanija ponudila Sovjetski Rusiji vojaški in zrakovni pakt v zvezi s Francijo. Celokupni jutranji tisk se bavi z britansko-ruskimi razgovori, ki so v toliko napredovali, da se v tem trenutku razpravlja o določenih predlogih, ki bi jih bila Moskva voljna sprejeti. Konkretni predlogi, ki so jih v Moskvi pripravljeni sprejeti.

Pariz, 15. apr. c. Nocoj so se po Parizu raznesle vesti, da je bil dosežen sporazum med Anglijo, Francijo in Sovjetsko Rusijo o tem, kako naj Sovjetska Rusija pomaga Poljski in Romuniji.

Ta sporazum je bil dosežen po današnjih skupnih sestankih v Parizu med Bonnetom in sovjetskim veleposlanikom Suričem in v Londonu med lordom Halifaxom in veleposlanikom Majskim.

London, 15. aprila. AA. Reuter. Britanski poslanik v Moskvi bo danes obiskal na podlagi navodil, ki jih je dobil iz Londona, sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova in nadaljeval posvetovanja med Londonom in Moskvo. V londonskih uradnih krogih so silno rezervirani glede predlogov, o katerih so razpravljali. Reuterjev diplomatski urednik pravi, da bi se na splošno moglo reči, da tu prevladuje mnenje, da je Sovjetska Rusija dobila z britanskimi poroštvi Poljski in Romuniji nekakšno dejansko poročilo za svojo lastno mejo, in da zdaj razpravljajo, kako bi se mogla uporabiti sovjetska pomoč, če bi kdo napadel katero izmed njenih sosed.

Pred vojaško zvezo med Anglijo in Turčijo

London, 15. aprila. AA. Reuter. Tu pričakujejo, da bo predsednik vlade v nekaj dneh podal izjavo o položaju Turčije. Prav tako govore, da se bodo britansko-francoska poročila Romuniji in Grčiji razširila še na Turčijo. O tem se vrše živahni razgovori med Londonom in Ankaro.

Veliko pozornost posvečajo tudi vprašanju vzajemnega delovanja Bolgarije z drugimi balkanskimi državami.

Dunajska vremenska napoved: pooblačilo se bo še bolj, zapadni vetrovi in ponekod dež, temperatura še brez bistvenih sprememb.

Zagrebska vremenska napoved: oblačno in malo hladneje.

Oboroževanje v zraku

V juliju bosta Francija in Anglija imeli 14.400 letal, Italija in Nemčija pa skupno 11.000.

Pariz, 15. aprila. TG. V »mednarodni diplomatski akademiji« je imel bivši francoski letalski minister Laurent Eynac predavanje o oboroževanju v zraku. Med drugim je menil, da bo proizvodnja vojni letal v letošnjem letu v Angliji in Franciji že večja, kakor v Italiji in v Nemčiji. Po njegovih cenitvah razpolaga danes Francija

seboj. Poznamo hrabrost naše vojske, a potrebna nam je tudi civilna korajža! Potrebna nam je civilna korajža, da si predvsem ohranimo prelubi mir, katerega nič bolj ne ogroža kakor bolešno, alarmantno stanje raznih političnih nevrastenikov. Civilna korajža je prav tako potrebna kot pogum pred sovražnikom, ker je od nje odvisna moralna moč in odporna sila vsega naroda. Naj bi zaradi tega vsak, ki ljubi svoj narod in njegovo bodočnost in ki je z vernim srem vdan Jugoslaviji, dvigal v svojem krogu in na svojem delavnem področju pogum malodušnim in malovernim in naj bo nosilec zdravega, nikakor ne neopravičenega optimizma.

Drin.

z 2500 vojaškimi letali prve napadalne črte, Anglija s 3000, Nemčija s 5000 in Italija s 4000. Medtem ko je Francija lani v decembru izdelala samo še 37 letal na mesec, jih danes izdelata že nad 200, to se pravi na leto 2500. Toda Francija bo storila še mnogo več in bo svojo proizvodnjo letal že v aprilu dvignila na 300 na mesec, v majniku pa že na 500 na mesec. Angleška proizvodnja pa je še mnogo večja. Po obstoječih načrtih bosta Francija in Anglija imeli na koncu meseca julija letošnjega leta skupno že 14.400 vojni letal prve napadalne črte. Nemčija in Italija proizvajata danes skupno 900 letal na mesec in je po ministrovem mnenju zvišanju tega količnika skoraj nemogoče. Konec julija bosta Italija in Nemčija po cenitvah strokovnjakov razpolagali s 10 do 11.000 vojnimi letali, ki jim bo stalo nasproti skupno angleško-francosko letalsko brodogeje 14.400 letal. Minister Eynac je dodal, da bo treba v isti izmeri rešiti tudi vprašanje vzgoje pilotov. Vse velesile imajo v tem pogledu enake težave.

Fin. minister dr. Gjuričič - častni predsednik DHB

Vojin Djuričič, finančni minister

Na svoji zadnji seji dne 13. aprila je upravni odbor Drž. hipotekarne banke izvolil ministra finance in dolgoletnega pravnika banke g. Vojina Djuričiča za častnega predsednika Drž. hipotekarne banke.

S tem je banka dala vidnega izraza svoji zahvali, da jo je vodil od 3. aprila 1927 pa vse do svojega imenovanja za finančnega ministra 6. februarja letos. G. Vojin Djuričič je bil tedaj upravnik, kar pomeni, da je bil predsednik upravnega odbora in obenem tudi glavni ravnatelj banke, če se poslužujemo običajnih pojmov v zasebnem denarstvu. V tej dobi se je banka zelo razvila in postala v našem gospodarstvu eden izmed najvažnejših faktorjev. Poleg poslov, ki jih je že prej vodila banka v veliki meri, je v tej dobi razvila posebno komunikalno kreditiranje in je v odlični meri sodelovala pri financiranju državnih potreb, zlasti z nakupom državnih papirjev in tako postala odločilen faktor za formiranje tečajev državnih papirjev v zadnjem času.

V tej dobi je bilo največ uspehov banke pripisovati upravniku g. Gjuričiču, ki je bil vedno iniciativen in aktiven delavec v banki.

Bilance

Jugoslovanska banka, Zagreb. Bilanca za 1938 izkazuje pri glavnici 50.0 milij. din. Povišanje vlog od 92.24 na 94.7, tekoči računi pa so se celo narasli od 100.4 na 125.1 milij. din. Nasprotno pa so se zmanjšali od 204.1 na 149.4 milij. din. Med aktivni je predvsem narasla gotovina banke od 51.9 na 61.5, nadalje manjša od 39.45 na 59.4, dočim so se dolžniki zmanjšali od 319.9 na 260.3 milij. din. Zaradi realizacij so se zmanjšale nepremičnine. Bilančna vsota banke se je zmanjšala od 488.1 na 460.86 milij. din. Čisti dobiček banke brez prenosa je narasel od 0.6 na 1.2 milij. din, s prenosom vred pa od 2.1 na 2.8 milij. din.

Kontrolna banka za trgovino, industrijo, Zagreb. Glavnica 0.25, bilančna vsota 0.267, čisti dobiček 2.872 din, tako da se je skupna izguba zmanjšala na 58.678 din.

Hrvatska banka za promet z nepremičninami, Zagreb. Glavnica 0.125, bilančna vsota 3.6, čisti dobiček 0.05 milij. din.

Izkazi emisijskih bank

Angleška banka. Otok bankovcev se je od 5. do 12. aprila zmanjšal za 1.75 na 489.7 milij. funtov.

Francoska banka. Od 30. aprila do 6. maja je obtok bankovcev narasel za 554.86 na 120.303.1 milij. frankov.

Holandska banka. Otok zlata je znašal v tednu od 3. do 10. aprila 14 milij. goldinarjev, tako da se je zlato zaklad zmanjšal na 1.298 milij. Otok bankovcev je istočasno narasel za 8 na 1.022 milij. goldinarjev.

Reichsbank. Razbremenitev od 31. marca do 6. aprila je znatna: obtok bankovcev se je zmanjšal za 145.8 na 8.165.2 milij. mark.

Kako pomagati starostnikom. V včerajšnjem članku dr. Jos. Kronovga pod tem naslovom je popravi naslednje: Tudi le n. pr. 5% povišanje je boljše kot nobeno (ne 50%).

Vpisa v trgovinski register: Gradbeno podjetje ing. O. Butorac, obl. poobl. inženir, Maribor, Wildenrainerjeva ul. 13, Adamič Josip, trgovina z lesom, Sp. Blato št. 6.

Izpremembe v trgovinskem registru. Pri tvrdki Peko, družba z o. zavez, fabrikacija in prodaja čevljev se vpiseta novi poslovodji ing. Tomo Knez in Miroslav Zupan. — Pri tvrdki Peka — Kranj, perilo in konfekcija, družba z om. zavez se izbriše poslovodji: Lovšin Leopold in Arsenik Ciril ter prokuristinja Dermastija Mihaela, vpiseta pa poslovodkinji Goslinčar Frančiška in Lazar Milena. — Standard, dr. z o. z., industrija usnja, Kranj: izbris poslovodje Jeana B. Pollaka in vpis poslovodje Golfa Antona iz Srednje vasi v Bohinju. — Pivovarna Union: izbris upravnega svetnika dr. Milana Koruna. — Jugočeška Kranj: izbris upravnega svetnika Emila Storze. — Mercina in drug, Ljubljana: izbris poslovodje Rožane Miha, vpis Pibernik Hermana iz Maribora. — Al. Vodnik, kamnoseštvo v Ljubljani: pooblaščenca: Jankovič Alojzij in Vodnik Stanko. — Zdržene tvornice firneža, Ljubljana: vpis prokure Martelanca Danila. — Zidarski mojstri, družba z o. z., Ljubljana: izbris ing. Dedek Franc, vpis poslovodje ing. Zivec Franc. — Zadržna gospodarska banka, Ljubljana: vpis prokurista za podružnico Kranj Urbančič Rudolfa.

Odobrena poravnava: Ljubljanski oblačilni bazar, dr. z o. z., Ljubljana.

Izprememba imena. Poslovodja tvrdke Jugotekstil, dr. z o. z. v Mariboru, g. Ohrenstein Izidor je izpremenil z dovoljenjem banske uprave svoje ime v Obradovič.

Gospodarstvo

Naš tujski promet

Lani je naraslo skupno število tujcev, ki so obiskali našo državo, oz. naših državljanov, ki so se mudili izven svojih krajev drugje po državi, od 764.850 na 849.907, od tega je naraslo število domačih turistov od 521.022, inozemskih pa od 243.328. Število prenočnin je naraslo skupno od 4.782.165 na 4.859.422, od tega je naraslo število nočnih domačih turistov samo od 3.302.904 na 3.305.032, dočim je število nočnih inozemcev naraslo od 1.479.261 na 1.554.390.

Zanimivo je, da je število turistov iz klirinških držav naraslo od 193.602 na 217.728, dočim je število turistov iz deviznih držav celo padlo od 50.226 na 47.495, v prvi vrsti Angležev.

Po posameznih državah je bilo število inozemskih obiskovalcev naslednje (v oklepajih podatki za 1937): Nemčija 123.284 (61.905), Čehi 38.356 (48.629), Avstriji 11.199 (45.840), Madžari 18.720 (12.280), Angleži 12.502 (15.751), Italijani 11.302 (9.951), Francozi 8.694 (9.098), Amerikanci 4.774 (4.713), Bolgari 4.111 (4.084) itd.

Borze

Dne 15. aprila

Devizni trg

Tečaj funtsterlinga je ostal neizpremenjen na 238 s primom 8.4%, skupaj torej 258 din. Tudi marka je v privatnem kliringu obdržala isti tečaj, ki ga je imela že dalj časa, t. j. 13.70 do 13.90.

Grški boni so na zagrebški in belgrajski borzi popustili in so notirali konec tedna v Zagrebu 29.65 do 30.35, v Belgradu pa je bila notacija le 30.25 za blago.

Tečaj svobodnih deviz so tekom tedna na mednarodnih borzah ostali čvrsti ter ni bilo opaziti kakšne nervoznosti, kar dokazuje, da borzni krogi mednarodnega političnega položaja za enkrat ne ocenjujejo pesimistično.

Promet na ljubljanski borzi je znašal ta teden 7853 milij. din v primeri s 7889, 10.5, 9277 in 8.73 milij. din.

Na zagrebški borzi je bil promet v primeri s prejšnjimi tedni manjši, dosegel je 26.307 funtsterlingov, 448.000 RM in 200.000 drahem, prav tako je bil manjši tudi na belgrajski borzi, kjer je znašal 22.725 funtsterlingov, 372.000 RM in 177 tisoč drahem.

Pomanjkanje prostih deviz traja še nadalje ter pride v Ljubljani do kritja komaj 10% povpraševanja. Na zagrebški borzi je bila privatna ponudba pretekli teden sorazmerno višja, tako da se je nekriti del povpraševanja nekoliko znižal.

V klirinških markah je terminskega blaga še vedno le malo, zaradi česar so zaključki redki. Tečaj za terminske marke je bil 13.85 za krajše, in 13.80 za daljše termine.

Tečaj blagovnih deviz, izračunani na bazi londonskih tečajev in tečaja 255.94 do 260.06 (258) za funtsterling, so bili danes:

Newyork	54.68—55.56
Pariz	144.80—147.13
Amsterdam	29.03—29.49
Bruxelles	9.20—9.35
Curih	12.26—12.46

Za valute in šalterske devize so plačevali konec tedna ljubljanski denarni zavodi približno sledeče cene:

Valute	Šalterske devize
Amerikanski dolar	54.41—54.49
Funtsterling	254.66—255.04
Francoski frank	147.90—144.81
Holandski goldinar	28.88—28.92

Curih: Belgrad 10, Pariz 11.80, London 20.8725, Newyork 446, Bruselj 74.90, Milan 23.46, Amsterdam 236.65, Berlin 178.37, Stockholm 107.62, Oslo 104.90, Kopenhagen 93.20, Sofija 5.40, Varšava 84, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.30, Helsingfors 9.205, Buenos-Aires 103.625.

Živinski sejmi

Cene živine in kmetijskih pridelkov v Kamniku dne 8. aprila t. l. Voli I. vrste 5 din, II. vrste

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes ob 1/3, 1/2, 1/3, in 1/2, 1/3, ter jutri ob 8. uri

Chicago v plamenih Königsmark

4.50, III. vrste 4 din, telice I. vrste 4.50, II. vrste 4, III. vrste 3.50 din, krave I. vrste 4, II. vrste 3.50, III. vrste 2.50 din, teleta I. vrste 5, II. vrste 4.25 din, prašiči špahari 7 din, pršutarji 9 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. vrste prednji del 10 din, zadnji del 12, II. vrste prednji del 8 din, zadnji del 10 din, III. vrste prednji del 7 din, zadnji del 9 din, svinjina 12 din, slanina 14, svinjska mast 18, čisti med 18, neoprana volna 25, oprana volna 35 din, goveje surove kože 9, telečje surove kože 13, svinjske surove kože 6 din za 1 kg.

Cene živine in kmetijskih pridelkov na sejmju v St. Jerneju, v kraju Krško, dne 12. aprila t. l. Dogon: 126 konj, 112 volov, 61 krav, 4 telice in 654 prašičev. Prodanih je bilo: 29 konj, 25 volov, 10 krav, 1 telica in 429 prašičev. Cene so bile naslednje: voli II. vrste 4 din, III. vrste 3.50; telice I. vrste 4.50, II. vrste 3.50; krave I. vrste 3.50, II. vrste 3, III. vrste 2.50 din za kilogram žive teže. Goveje mesto II. vrste 9 din, III. vrste 8 din; svinjina 14, svinjska mast 20; čisti med 16; goveje surove kože 8, telečje surove kože 10 din za kilogram. — Pšenica 150, oves 140, koruza 140, krompir 100, seno 80, slama 20 din; pšenična moka 300, koruzna moka 200 din za 100 kilogramov. — Navadno mešano vino 8 din za liter, finejše sortirano vino 10 din liter.

Mariborski sejem, 14. aprila. Na svinjski sejm je bilo pripeljanih 337 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 80—110 din, 7—9 tednov 115—140, 3—4 mesece 200—280, 5—7 mesecev 330—450, 8—10 mesecev 470—510, 1 leto stari 730—980 din; kilogram žive teže 6 do 8, kilogram mrtve teže 8—11 din. Prodanih je bilo 118 svinj.

Danes naj si vsa Ljubljana ogleda prekrasni, v naravnih barvah izdelani

ALARM

monumentalni vefilmi po romanu A. W. Masona »Veliki bobenc«
Vetja severozapadnih indijskih plemen
Ogorčene borbe Angležev in njihovih kolonijalnih čet z domačini. Nad 3000 starih in sodobnih slik. Film je napet, lepši in zanimivejši od nepozabnega filma »Poročnik indijske brigade«
Predstave ob 10.30 (po znižanih cenah) ter ob 15, 17, 19, in 21. uri
KINO UNION, telef. 22-21

Vest človeštva

Kino Sloga tel. 27-30

Danes ob 10.30, 15, 17, 19 in 21

Življenjska drama Emila Zola, velikega francoskega književnika in kulturnega borca za pravico v znanem Dreyfusovem procesu. — Paul Muni, odlični francoski umetnik v svoji najboljši vlogi!

SK Ljubljana : BASK (Belgrad)

Danes ob 16.30

Predtekmaja: SK Ljubljana B : SK Reka ob 14.45

O današnjih gostih naše Ljubljane, smo pisali v včerajšnji številki našega dnevnika. V kratkem ponavljamo: Moštvo BASK-a sestavljajo ne samo izvrstni, temveč tudi reprezentativni igralci. To so igralci, ki so že večkrat nastopili za jugoslovanske barve v težkih tekmah. Najbolj so znana imena: dr. Ivković, branilec, potem pa izvrstni napadalci in strelci: dr. Tirnanič, Sarič (obe krili), Tomašević, zvezda, ter seveda naš Lah. V obrambi je izvrsten tudi nekdanji BSK-ovec Mitrovič, ki je igral tudi v francoskih klubih.

Naše moštvo bo nastopilo predvidoma v isti postavi kakor proti v. Slaviji. Zeleni bi le, da se fantje zavedajo važnosti današnje tekme. Zato bodo morali imeti boljši start, večji elan in voljo do zmage, kakor v marsikateri tekmi doslej. Ako zgube danes, tedaj ostanje vprašanje izpada iz lige še odprto. Zatorej pozor!

Tekma bo pričela ob 16.30 na igrišču Ljubljane in se bo odigrala ob vsakem vremenu. Ob 14.45 bo predtekma in sicer bo nastopila Reka proti rezervi Ljubljane.

Iz SK Ljubljane. Ker je pričakovati za današnjo tekmo velikega obiska, prosimo p. n. občinstvo, da v izogib navala pri blaginjah, pride na igrišče vsaj med predtekmo. Vodstvo SK Ljubljane.

Po športnem svetu

Japonci kot trenerji nemških olimpijcev

Nemški urad za lahko atletiko je stopil v stik z japonsko lahkoatletsko zvezo, da mu pošlje najboljše japonske skakalce kot trenerje za nemške olimpijske kandidate. Japonska zveza je principiarno že pristala na to, da pošlje v začetku letošnje sezone dva atleta za skok s palico, enega za skok v višino in dva za troskok.

Kaj je novega v finski lahki atletiki?

V vrstah finskih metalcev kladi, ki so nekaj časa vodili na svetu v tej disciplini in so bili pozneje potisnjeni od Amerikancev in Nemcev v ozadje, je opaziti sedaj precejšen preobrat. Medtem ko so prej prisegali na finski način metanja, so sedaj prešli popolnoma na nemško tehniko. Pobudo za to je dal Koutonen, ki je označil svoj način in način metanja atleta Poerhoelasa kot zastareli. Četrto plasiranec iz Berlina, ki je dosegel v tekmovalju 53.55 m, je dosegel z nemškim stilom pod kontrolo 56.97 m. Sedaj ne more več sam aktivno sodelovati. V ostalem so pa finski metalci kladi — tako pravi Koutonen — napram nemškim zelo handicapirani zaradi dolge zime, ker začnejo šele v aprilu namesto v januarju s treningom.

Tekači so takoj, ko je izginila s površja olimpijskega stadiona v Helsinkih snežna odeja, pre-

Kolesarski cross-country v Ljubljani

Po dolgih letih bomo videli danes ob 14.30 zopet enkrat kolesarsko gozdno dirko, ki jo priredi D. K. S. K. Edinstvo v Zgornji Šiški pri gostilni Martinc. Proga bo šla preko Rožnika in se vrne na Večno pot preko podutiškega klanca na cilj, ki bo pri Gaslinem domu v Zgornji Šiški.

Pri tej dirki mora pokazati dirkač vse svoje sposobnosti, osobito, ker proge ne pozna in mora slediti trasiranju. Za Ljubljano je to še novost in bi bilo potrebno vplivati na naše merodajne športne činitele, da dirke teh vrst podpirajo, ker tu se usposobi kolesar vsestransko.

Ze pred leti je take dirke propagiral naš kolesarski veteran g. podpolkovnik Jaklič in je v tem amisu vzgajal naš kolesarski bataljon. Tudi za to dirko je dal on idejo in vsestransko s svojimi tehničnimi sposobnostmi podprl dirko D. K. S. K. Edinstva. Zela bi bila, da bi se priredila tovrstno državno prvenstvo. Verjetno, da se bo želja uresničila, če bodo klubi sledili delu današnje dirke.

Klub je razstavil tudi svoja darila v izložbi tvrdke A. Zerjal na Celovski cesti. Darila so pripravljena za vsako kategorijo. Zato vabimo vse prijatelje kolesarskega športa, da si ogledajo danes to zanimivo dirko.

PODPRITE S. K. LJUBLJANO

izkusili svoje sposobnosti. 16 kratkoprogashev se je zbralo. Alpo Savolainen je dvakrat zmagal v teku na 50 m v dobrem začetnem času 5.9 sek. ii je mnenja, da je proga še boljša kakor lani.

Odlični uspehi ameriških plavalcev-študentov

V Ann Arboru so imeli 16. ameriško študentsko plavalno prvenstvo. Na 200 jardov prosto je zmagal v odličnem času 2:11.7 Tom Kayne (Michigan), na 1500 m prosto je bil prvi mladi plavec Stanhope (Ohio) v času 19:53.8. Poseben talent za plavalni šport je tudi Charles Barker (Michigan), ki je zmagal na 50 jardov v izbornem času 23.5 sek. Na 1500 jardov hrbtno je bil prvi Van de Weghe s časom 1:35.1.

Pri plavalnih tekmah v Odenseu si je priborila Ragnhild Hveger dve zmagi. Zmagala je na 100 m v času 1:09.2 in na 400 m v času 5:19. Inge Soerensen je bila na prvem mestu v prenem plavanju na 200 m, za katero progo je porabila 3:02.7, medtem ko je Belgijka Yvonne van de Kerchove samo za eno desetino sekunde zaostala.

Še 10 kandidatov za XIII. olimpijske igre

Poleg Detroita, Lozana, Rima, Londona je sedaj prijavila svojo kandidaturo za XIII. olimpijske igre, ki bodo leta 1944, še deset narodov. Med

novimi kandidati jih je samo iz Južne Amerike osem, ki prosijo, da se jim prizna čast organiziranja največje svetovne športne prireditve. Zanimivo je, da se potegujejo za izvedbo olimpijskih iger leta 1944 tudi Kitajska in Filipini. Borba za prireditelja bo vsekakor velika in bo še mnogo pisanja in propagande za tega in onega kandidata vse do leta 1940, ko se bo nekomu poverila ta edinstvena svetovna športna prireditev.

Kje se bo odigrala prva mednarodna tenis-tekma z Madžari?

Kakor znano, se bo odigrala prva mednarodna tenis-tekma za srednjeevropski pokal med reprezentancama Jugoslavije in Madžarske od 28. do 30. aprila v Jugoslaviji. Prvotno je bilo določeno, da se odigra ta tekma v Zagrebu. Medtem pa je bilo na obnem zboru zveze spazumozno skienjeno, da se vse mednarodne tekme za srednjeevropski pokal odigrajo v Belgradu, in bi potemtakem morala biti prva tekma v Belgradu.

Za evropsko prvenstvo v rokoborbi — 12 narodov

Evropsko prvenstvo v grško-rimski rokoborbi bo v času od 25. do 28. aprila t. l. v Oslo. Prijava so zaključene in bo vsega skupaj tekmovalo 74 rokoborcev, ki bodo zastopali 12 držav. Polno zastopstvo v vseh kategorijah pošljejo Nemci, Danci, Finci, Letonci, Norvežani, Švedi, Turki in Madžari. Estonska pošlje 6, Italija 4 in Švica 1 rokoborca. Borba za naslov evropskih prvakov bo odprta 24. aprila s kongresom mednarodne amaterske zveze, ki bo sklepal o važnih zadevah. Komisija za pravila predlaga za olimpijski kongres leta 1940. v Helsinkih celo vrsto spreminjalnih predlogov v odobritev. Istočasno bodo sklepali o novem načinu tekmovalja za evropsko prvenstvo. V bodoče se bodo vršile te tekme na vsaki dve leti, in sicer ločeno za grško-rimsko in ločeno za prosto rokoborbo. V letu 1941. bodo tekme v grško-rimski, leta 1942. pa v prosti rokoborbi in po tem redu se bodo ta prvenstva potem nadaljevala.

Slovaki v FIF-I

V Bruslju je imela eksekutiva mednarodnem nogometne zveze (FIFA) sejo, na kateri so vzeli uradno na znanje, da je slovaška nogometna zveza zaprosila FIFo za sprejem v to zvezo. Slovakiim nogometšem so dovolili, da smejo igrati, odnosno stopiti v stik z vsemi v FIFI včlanjenimi zvezami, dokler ne bodo sprejeti, kar se bo zgodilo takoj, ko bodo urejene vse formalnosti.

Angleška enajstorica za Milan

Posebni odbor je že postavil moštvo angleške nogometne zveze, ki bo nastopilo dne 13. maja proti svetovnemu prvaku Italiji v Milanu in potem proti Jugoslaviji in Rumuniji. Razen treh bodo nastopili v Milanu vsi oni, ki nastopijo 15. aprila v Glasgowu proti Škotski. Moštvo bo takole sestavljeno: Wodley (Chelsea), Morris (Wolverhampton Wanderers), Hapgood (Arsenal), Willingham (Huddersfield Town), Cullis (Wolverhampton Wanderers), Copping (Leeds United), Matthews (Stek City), Hall (Tottenham Hotspurs), Lawton (Everton), Stephenson (Leeds United), Maguire (Wolverhampton Wanderers). Rezerva: Male (Arsenal), Galley (Wolverhampton Wanderers), Brome (Aston Villa).

Petič Nemčija je Francija

Nemška in francoska nogometna reprezentanca se srečata že petič v meddržavnem dvoboju. Prihodnja tekma bo namreč v Parizu. Istega dne se srečata B reprezentanci omenjenih narodov v Bordeauxu.

Kino Matica
PREDSTAVE ob 10-15-17-19-21

Prvi poljski vefilmi

ROŽA

Herojstva poljskega naroda
za svobodo svoje domovine

Prvo zasedanje nove slov. delavske skupščine

Ljubljana, 15. aprila.

Današnji dan je za vse slovensko narodno zavvedno delavstvo velik praznik, kajti danes se je prvič sestala nova imenovana skupščina ljubljanske Delavske zbornice, ki predstavlja najvišjo delavsko stanovsko ustanovo v Sloveniji. Nezdružene razmere v Delavski zbornici, kjer so dolgo vrsto let gospodovali ljudje, ki delavskih interesov in teženj niso iskreno pojmovali, so bile vzrok, da se je minister za socialno politiko in narodno zdravje poslužil pooblastila, ki mu ga daje letošnji finančni zakon, ter je razrešil člane dosedanje skupščine, katere funkcijska doba je itak že davno potekla, ter imenoval nove člane, ki jih je izbral iz vrst delavskega krščanskega narodno delavskega gibanja. Danes se je ta novi slovenski delavski parlament prvič sestel ter pričel z delom.

Današnjega prvega zasedanja skupščine Delavske zbornice se je udeležilo od 60 članov 57. Zasedanja so se med drugimi tudi udeležili zastopnik bana banski svetnik dr. Karlin, narodni poslanec in slovenski delavski voditelj Rudolf Smersu, tajnik belgrajske Del. zbornice in tajnik osrednjega tajništva Del. zbornice Ljubomir Mitič iz Beograda, zastopnik osrednjega odbora Jugorasa Zaria Popović in predsednik ZZD Preželj. Zasedanje je začel in vodil komisar Delavske zbornice banski svetnik dr. Lovro Bogataj, ki je toplo pozdravil vse navzočne ter predlital odlok socialnega ministra o razrešitvi starih in o imenovanju novih članov skupščine Delavske zbornice. Poročal je, da sta v sredo 12. t. m. bivši predsednik in blagajnik izročila vse posle tajniku Filipu Uratniku. Nato je govoril o nalogah Delavske zbornice, ki ima skoraj 100.000 članov, to je desetino slovenskega naroda, in da je torej eno najmočnejših in najvažnejših stanovskih zastopstev. Poslednji dve leti sta bili v gospodarskem oziru leti procveta, brezposelnost se je zmanjšala na minimum in delavstvo je v zadnjih dveh letih doseglo nekaj zelo važnih uspehov, to so uredba o minimalnih medzadah, starostno zavarovanje in razširitev pokojninskega zavarovanja na vso državo. Zdaj prihajamo, kakor se zdi, v težje čase in naloga novoizvoljene skupščine in uprave DZ bo morala biti, da se z vsemi silami bori in dela, da se delavstvu ohrani že pridobljene pravice in da pridobije še nove. Komisar želi, da bi se nova skupščina izkazala vredno zaupanja kraljevske vlade, ki jo je postavila, in pa delavskega stanu, katerega avantgarda je.

Del. Kozamernik je nato predlagal vdanostni brzojavki Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, ki sta bili sprejeti z velikim navdušenjem. Prav tako so bile viharno pozdravljene brzojavke predsedniku senata dr. Antonu Korošču, predsedniku vlade in notranjemu ministru Dragiši Cvetkoviču, gradbenemu ministru dr. M. Kreku, banu dr. Marku Natlačenju, ministru za socialno politiko in narodno zdravje Milivoju Rajakoviču in ministru brez listnice Francu Snoju.

V imenu bana se je zahvalil za pozdrave banski svetnik dr. Karlin, ki je želel novi skupščini mnogo uspehov. Za njim je pozdravil skupščino tajnik osrednjega odbora tajništva DZ Mitič, ki je v navdušenih besedah spregovoril o novi dobi, ki nastopa za delavski proletarijat Jugoslavije. Novi dobi daje svoje obeležje zmagovalni pohod nacionalnega sindikalnega gibanja. Velike zasluge

zato ima bivši socialni minister in sedanji predsednik vlade Cvetkovič, ki se je bil odločil, da napravi z emergencijski ukrepi konec nedelavski politiki, ki se je zadnja leta vodila po Delavskih zbornicah in drugih delavskih ustanovah. Pred letom dni je bila izmenjana skupščina Delavske zbornice v Skopju in za njo še druge, zdaj je bila na vrsti Slovenija kot predzadnja etapa in preostane še Zagreb. Govornik poudarja, da je delavska socialna zakonodaja v naši državi ena najbolj modernih na svetu, da pa je treba, da se mrtve črke zakonitih predpisov sprovedejo v življenje. In baš v tem tiči najvažnejša naloga Delavskih zbornic, najvišjih predstavnic delavskega ljudstva. Zadnjih 16 let dela v Delavskih zbornicah nam dokazuje, da je pešnica ljudi, v katerih rokah so bili odbori Delavskih zbornic, vodila politiko ožjega kroga in pri tem zapostavljala interese milijona jugoslovanskih proletarcev. Zdaj je tega konec in naloga novo imenovanih Delavskih zbornic je, da z delom opravičijo zaupanje kraljevske vlade in delavskega stanu in da dokažejo, da so tudi nacionalni delavci sposobni voditi Delavske zbornice. Mitičev govor so delegati burno odobraval.

Nato je predsedujoči komisar razložil delegatom v kratkih besedah ustroj in pravila Delavske zbornice, nakar so bile volitve upravnega odbora, finančne kontrole in finančnega odbora. Soglasno so bili izvoljeni naslednji delegati:

Upravni odbor: člani: Viktor Kozamernik, knjigovodja v Ljubljani, Albin Gasar, nameščenec KID na Jesenicah, Franjo Mastinšek, inkasant s Pobrežja pri Mariboru, Milko Pirih, dnevničar v Ljubljani, Rudolf Dacar, predilniški delavec v Trzinu, Venčeslav Grebenšek, dnevničar iz Ljubljane, Matevž Markič, delavec pri KID v Javorniku, Rudolf Kalčič, dnevničar v Ljubljani, Stane Golob, trgovski sodrtnik v Ljubljani, Andrej Križman, urednik Slovenskega delavca v Ljubljani, Pavel Škerlj, strojnik v Ljubljani, in Alojzij Erjavec, litograf Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani. Namestniki: Julij Arčon, dnevničar v Ljubljani, Onič Matej, tovarniški delovodja v Javorniku, Zaječ Vekoslav, rudar v Velenju, Franc Kralj, mehanik v Ljubljani, Karel Anderle, delavec pri KID na Jesenicah, Adolf Jesih, rudniški strigar v Trbovljah, Avgust Govše, papir. delavec iz Gornje Kašije, Franc Luzar, strokovni tajnik ZZD v Ljubljani, Jožef Casar, priv. nameščenec v Murski Soboti, Drago Kosem, administrativni tajnik SGRJ v Ljubljani, Jože Dolinar, monter iz Celja.

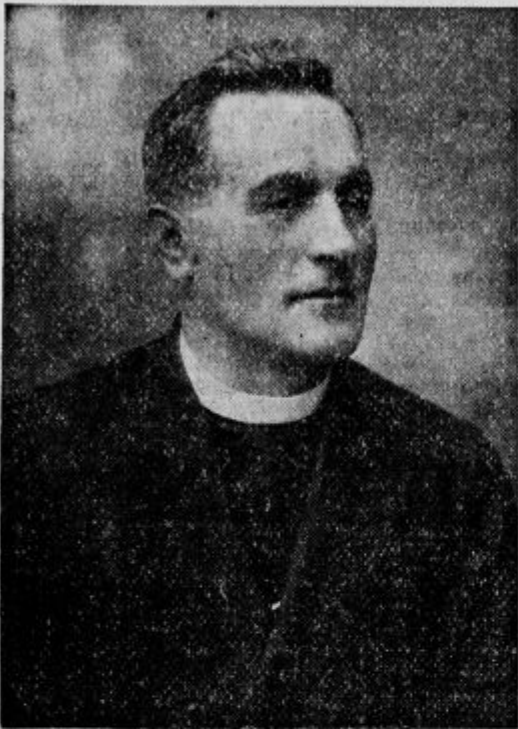
Finančna kontrola: Peter Rozman, strokovni tajnik v Mariboru, Alojzij Megla, tovarniški delavec v Kranju, Drago Maglič, trg. zastopnik v Mariboru. Namestniki: Franc Kralj, KID, Javornik, Nadislav Salberger, priv. nameščenec v Trzinu, in Karel Ham, priv. nameščenec v Kranju.

Finančni odbor: Viktor Kozamernik, Rudolf Kalčič, Venčeslav Grebenšek. Namestniki: Anton Kovačič iz Maribora, Franc Kralj z Javornika, Marko Novak iz Šoštanj.

Pri slučajnostih je del. Jesih iz Trbovelj predlagal, naj bi se z ozirom na preči položaj v rudarskih revirih ustanovil v okviru skupščine poseben osek za rudarje. Predlog je bil soglasno sprejet.

Popoldne je bila prva seja novoizvoljenega upravnega odbora, jutri ob 9 dopoldne pa se zasedanje skupščine nadaljuje.

Anton Skubic - 25 let župnik in dekan v Ribnici

Danes poteka 25 let, odkar je blagopokojni nadškof dr. A. B. Jeglič instaliral v Ribnici gospoda Antona Skubica za župnika in dekana. Veselje in radost sta zavalovala po lepi ribniški dolini ob tem pomembnem jubileju našega ljubljanskega dekana. Vsa fara tekmuje, kako bi dostojno in kar najbolj slovesno praznovala slavje 25 letnice. Ribnica si je nadela evatovsko oblačilo. Bajno okrašena in razsvetljena fara cerkev — središče 25 letnega delovanja našega dekana — vsa ožarjena na predvečer slavja ob umetnega ognja, množice radostnih faranov, ki se na predvečer gignajo v trgu, pričajo, kako ljudstvo spoštuje svojega duhovnika, tolažnika v težkih, voditelja v odločilnih in prijatelja v radostnih dnehi.

Rojen je bil jubilar 24. marca 1876 v vasi Pance, župnija Lipoglav. Kot izredno nadarjenega popelje oče še ne osem let starega edina v Ljubljano v šolo. Vedno odličen in zgleden dijak, stopi po maturi v bogoslovje, da posveti svoje velike sposobnosti delu v vinogradu Gospodovem. 14. julija 1900 je bil posvečen za duhovnika, daroval dan nato prvo sveto daritev na Lipoglav. Njegovo prvo službeno mesto je bila tri leta Cerčenica. Vsestransko plodna je bila njegova druga kaplanska služba štiri leta v Ribnici. Po premestitvi na Vrhniko je postal nato župnik na Jesenicah, kjer je bil pet let. 16. aprila 1914 pa je na splošno kjele Ribničanov prišel za župnika in dekana v Ribnico.

Težki in temni časi so se približali na slovensko zemljo v prvih letih delovanja g. dekana med nami. Svetovna vojna je tudi ob ribniške fare zahtevala nedolžno velikih žrtv. Ribnica je dobila sedem vojnih bolnišnic. Eno leto je opravljal jubilar velika dela duhovnika povsem sam. Trpel je, delal in molil ter tolažil farane, ki so objokovali svoje, padle na krva-

vih poljanah. Veliko je bilo veselje jubilara, ko je začela zarja svobode teptati slovenski zemlji. Z novo silo in močnim elanom se je v velikem razmahu posvetil delu za narod. Ljudstvo je spoznalo njegovo uspešno delovanje in ga poslalo v oblastno skupščino, kjer ga vidimo v mladostnem poletu in borbi za kulturni, socialni in gospodarski napredek ribniške doline. Svetovna gospodarska kriza tudi njemu — 22 let že načeluje Hranilnici in posojilnici v Ribnici — ni prizanesla. Prišli so težki časi v svobodni domovini, ko je jubilar moral med bajoneti iz svoje fare. Vendar ni klonil! S kakšnim ponosom se še vedno spominja g. dekan tistih dni! Perturient montes... Vsa fara je jokala za njim, kar mu je bilo v veliko uteho, ker — v solzah naroda je resnica! Komaj so se odprli prosvetni domovi, že vidimo jubilara pri prosvetnem delu. Kot predsednik okrajnega odbora Prosvetne zveze si je ustvaril velik prosvetni delokrog. Njegova odlična, temeljito naštudirana predavanja so vselej kulturni dogodek v naši lepi dolini. Kot velik prijatelj dijaštva sodeluje pri vseh dijaških prireditvah, še vedno mladeniško čil se udeležuje pri akademskem katol. društvu »Škrabec«, kateremu je vnet in požrtvovalen starešina.

Odlično je njegovo mesto med slovenskimi zgodovinarji. Sloves njegovih zgodovinskih razprav je znan. Ko so pred leti pričeli epreminjati krajevna imena v kočevskem glavarstvu, je bil g. dekan prvi, ki je v polemično-znanstvenih spisih ovrgel spreminjanje pristnih staroslovenskih krajevnih imen, ki vznemljajo tujce le tistemu, ki ne zna brati in imenovati različne oblike zemeljske površine tako točno, kot so to znali naši davni predniki. Znana je nadalje njegova razprava o naseljevanju kočevskih Nemcev. Odkril nam je jubilar Prešernovo mladost za časa pesnikovega bivanja in šolanja v Ribnici ob priliki proslave 125 letnice Prešernovega rojstva. Zanimiva odkritja o Jakobu Gallusu in dekanu Holzapflu, dobrotniku gluhoonimih, so novejšega datuma. 700 pol rokopaša zgodovine ribniške fare čaka na založnika. Prav bi bilo, da se med mnogimi slovenskimi založnimi družbami (Mohorjeva družba?) odloči katera, ki bi založila in izdala to zanimivo zgodovinsko delo, sad tisočeri ur brekanja in študiranja po starih urbarjih. Delo obsega cerkevno in svetno zgodovino, zgodovino gradov, turške pohode,

Rudarja Unetiča so odkopali mrtvega

Trbovlje, 15. aprila.

Včeraj smo poročali, da se je v sredo dopoldne okrog 10 v rovu v vzhodnem obratu neandno zrušil obok in podsul pod seboj rudarja Alojzija Unetiča, dočim je ostalih šest rudarjev, ki so bili zaposleni v istem rovu, pravočasno odkočilo in se umaknili iz območja nevarnosti. Takoj po nesreči so začeli z reševalnimi deli, ki pa so bila zelo težavna. Po dva in pol dnevnem iskanju so slednjič našli truplo ponesrečenega rudarja Unetiča. Reševalci so najprej morali ustaviti nadaljnje rušenje oboka. To delo je bilo zelo naporno, ker se je znova sproti usipavalo navzdol, in je trajalo do petka. Potem so napravili skozi zasip majhen rov, za primer, če bi Unetič ostal onkraj zasipa na praznem prostoru. Toda Unetič je bil zasut v zasipu. Zato so začeli odvažati nasuti material. V petek zvečer ob 11 so se

Kongres Kristusa Kralja in naše žene ter dekleta

Velika noč nam med najbolj pogumnimi učenci Jezusovimi razkrije pobožne žene. Ko so se vsi apostoli v strahu trepetali zaradi dogodkov na Kalvariji in si nikamor niso upali, že hitijo žene, da izkažejo Kristusu novo ljubezen z maziljenjem in počenčenjem. One se ne boje. Aka bi bilo treba, bi se Magdalena borila za njegovo truplo, le da ne bi bilo kje onečasteno in brez pravic. In ko je treba ta največji dogodek razglasiti, so zopet žene tiste, ki dobe tak naročilo od Gospoda in ki vodijo apostole iz ekvivališča k praznemu grobu. Od dneva Vstajenja, ko so dobile njegovo posebno zaupanje, mu eluzijo še mnoga bolj zvešto in pogumno kot prej.

Iz povedanega je že razvidno, kako Kristus sodi o ženi. Kako blizu jo pusti svojemu največjemu čudežu, naravnost prve so, po katerih naj bi vatali Zveličar prišel znova do ljudi. Vloga žene v božjem kraljestvu je v resnici po Kristusu in Mariji in Cerkvi točno določena in postavljena. Skoraj bi veljalo tudi tu, da vse dobro pride po ženi in vse elabo pride tudi v zadevah božjega kraljestva po ženi. Eva in Marija, pot k Bogu in pot od Boga proč, Marija in Marta, pot molitve in žrtve, vse po ženi.

Kristusovo kraljestvo pa danes strašno silo trpi. Namnožili so se sovražniki božji do nepreglednosti in njihovi temni naklepi ekušajo zasenčiti božje sonce. Kristus išče zvestih, ki bodo v tej uri vztrajali ob njem, ga stražili in skozi sovražne poglede in pregraje hrepneli in se trudili do njegove svetlobe. Kongres Kristusa Kralja jih hoče buditi, te še močne duše, Katoliška akcija jih mora organizirati, mora, sicer bo tema pre-

temna postala. Kdo naj zopet v tej uri čuje? Ali ne žene kakor nekdanj ob Kristusovem grobu? Kdo naj oznanja, da je vstal in živi, ali ne one kakor nekdanj? Kdo naj gre buditi zaopance in plašljivce? Žena in dekle naših dni. Misliše so jo Kristusu sovražne sile uspavati, odriniti, z modernimi lukusom obdano tako omamiti, da ne bi vedela, da je samo sužnja in igrača, ki se da z njo toliko lapeje igrati, čimboli diši in je nališpana. Tada niso jih mogli vseh zamoriti, mnogo jih je spregledalo zvijačo in so raiši ostale nič natičkane, samo da so vso evobodo ohranile in se za to, kar je že od nekdanj njihova čast v božjem kraljestvu, morejo boriti in Kristusu, svojemu rešitelju v tihoti in delu služiti. V Palestini so nekdanj za njim hodile in ekrbele zanj in za apostole, mu pot pripravljale in ljudi vztajnosti v njegovi družbi učile. Danes njihovo poslanstvo ni drugo. Pot naj žene pripravljajo Kristusu Kralju na njegovem novem pohodu v svet, in ljudi naj učijo, kako se ostane ob njem in vedno z njim.

Kongres Kristusa Kralja mora biti zato še prav posebna srčna zadeva slovenskih žen in deklet, ki so že v turških časih svetlinje naše vere junaško branile pred sovragom, in so proti Lutru svoje može zvestobe Cerkvi učile. Naj se zanj zavzamejo in tako nadaljujejo z junaškimi deli svojih prednic. Naj se moderna žena bori enako neustrašeno zoper moderno poganstvo, kakor se je rimska žena borila zopet rimsko poganstvo. Žena je ista in cilj je isti, saj je Kristus včeraj in danes in vekomaj isti.

Zivel Kristus Kralj!

Dr. Vilka Fajdiga.

francosko okupacijo, šolstvo, trgovino in obrt itd. Primerno bi bilo, da to velezanimivo zgodovinsko delo pride ob 65 letnici jubilara tiskano med slovensko ljudstvo. Tudi študija o zgodovini Nove Štife v rokopisu čaka na boljše čase. Mesec dni je sušil g. dekan etari, prepereli pergament, vložil v jabolku zvonika Nove Štife in ure in dneve iskal s povečalno lupo črkl njegova znana vztrajnost je rodila lep uspeh.

Pri vsem tem obširnem delu na znanstvenem, cerkvenem, gospodarskem in organizatornem polju praznuje danes g. dekan visoki jubilej mladeniško čil. borben in odločen.

Vsemogočni daj, da praznuje še višje jubileje!

Dr. K. L.

K 700 letnici minoritskega samostana v Ptuj

Prenovitev Marijinega spomenika na Minoritskem trgu. Na eni izmed zadnjih sej je ptujski mestni svet sklenil, da se letos — ob 700 letnici minoritskega samostana — temeljito popravi Marijin spomenik pred minoritsko cerkvijo. Meščani so ta sklep mestnega sveta sprejeli z velikim odobravanjem. Popravilo kipa, ki bo nanovo ves pozlačen, kakor tudi stebra, je prevzel g. Zoratti iz Maribora. Kamnoseška dela pa še niso oddana. Marijin spomenik na Minoritskem trgu je postavil Jurij Friderik Sauer, borski grof. Nekateri trdijo, da je bil postavljen v zahvalo Materi božji za zmago nad Turki pri Sv. Gotthardu 1. avgusta 1664, ko je avstrijski general Montecucoli pregnal Turke iz Stajerske. Zgodovinar Simon Povoden pa navaja, da se je l. 1830 našel neke kronogram, ki ima letnico 1663 z napisom: QUam Do TURca hostilia Intenta parat. Po tem kronogramu je bil spomenik postavljen že l. 1663, torej eno leto pred omenjeno bitko pri Sv. Gotthardu. Franc Anton Sauer, borski grof, je dal l. 1714 spomenik popraviti, kakor priča napis na podnožju sohe na severni strani: »Innovavit munificentia sua Eccellimus Dns Dns Franciscus Antonius Sauer Comes ab et in Ankenstein, Liber Baro in Kosiak. Dns in Wellan, Schenstein, Lilgenberg, Dornau, Ebensfelt et ad S. Joannem, per Carniolam Marchiamque Slavonicam hoereditarius dapifer S.C.M. etc. Cammerarius, Consiliarius intimus actualis.« — GLorla patris familliae sUae DeCUs — IMperii sUo seDente Carolo seXto — MUnifico benefaCtor DeVote carolae. — Na južni strani sohe pa je napis, iz katerega je razvidno, da je Vincencij Sauer, borski grof, l. 1791 podaril spomenik ptujskim meščanom: »Seline HoChgräflichen Gnaden Vinzenz Von SaUer Übergaben Diese Statue hEDern BÜrgern In Pettau.« — Pohvalno bi bilo, če bi se te plošče zamenjale z novimi, stare pa stravile v muzej.

Podaljšujemo! ...

Do 25. aprila

imate še čas, da si pridobite pravico do ene od

301 bogatih nagrad, vrednih 150.000 din

ki bodo razdeljene med naročnike »SLOVENC« z žrebanjem dne 29. aprila t. l.

Nagrade so:

1 MOTORNO KOLO ARDIE 125 ccm.

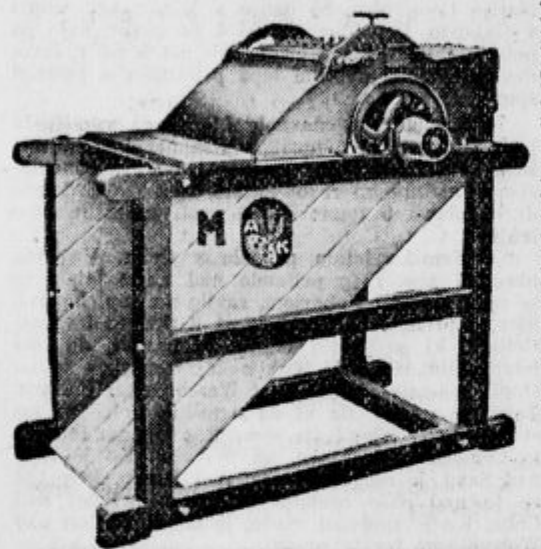
1. 1 »Kremžarjeva« mlatilnica,	10. 50 knjižnih zbirk,
2. 2 šivalna stroja,	11. 50 raznih skupin kuhinjske posode,
3. 5 radijskih aparatov,	12. 50 skupin razne porcelanaste in steklene namizne posode,
4. 4 nevestine bale,	13. 5 zlatih naličnih peres,
5. 10 moških ali ženskih koles,	14. 50 kosov različnega blaga za obleke,
6. 20 žepnih ali zapestnih ur,	15. 39 raznih drugih nagrad, ki jih bomo
7. 4 lepe harmonike,	še objavili.
8. 5 »Leseec« plugov,	
9. 5 bran,	

Oglejte si pri trdki STUPICA, Gospodstva cesta 1, Ljubljana prelepe JEDILNE PRIBORE in razne garniture kuhinjske posode, ki so namenjene za nagrade naročnikom »Slovenca«.

Prvovrstne dvodelne brane bo za nagradno žrebanje »Slovenca« dobavila TOVARNA VERIG v Lescan (zastopnik KRIŠTOF, Sv. Petra cesta 60 — Ljubljana) — in pa J. GLOBOČNIK, kovaško podjetje, Cerklje pri Kranju.

»Kremžarjeva« mlatilnica M18-M22

Pribor mlatilnice: Kompletna garnitura desk, 2 rezervna zoba za boben, 2 ključa in oljnica. Teža kompletne mlatilnice s priborom cca. 200 kg

Do žrebanja imajo pravico vsi stari in novi naročniki »Slovenca« in sicer:

1. vsi, ki so naročeni na »Slovenca« najmanj že 3 mesece in ki bodo imeli plačano naročnino tudi na dan, ko bo nagradno žrebanje;
2. vsi, ki se nanovo naroče na »Slovenca« za tri mesece in ki bodo plačali do 25. aprila t. l. trimesečno naročnino.

Z nagradami, ki smo jih med svoje naročnike razdelili pri lanskem žrebanju, so bili srečni izžrebanci zadovoljni, zato smo prepričani, da jim bomo z letošnjimi nagradami še prav posebno ustregli.

Naj zato vsak pravočasno postane naročnik »Slovenca«, kajti poleg visokovrednega časopisa, ki mu bo s svojo vsebino pravilno odkrival vsa dogajanja na različnih področjih človekovega delovanja in mu postal tudi najboljši oblikovalec njegovega duha, bo vsakdo lahko deležen lepih nagrad, ki jih razpisujemo!

Ne odlašajte niti dneva, ampak postanite takoj naročnik »Slovenca«!
Sreča vas čaka! Lastništvo „Slovenca“

Slovenska dijaška zveza na mednarodnem zborovanju v Svici

Na poti smo v Svico, kjer bodo te dni študijski dnevi Pax Romane. Ko se vse ruši, ko vse obupa, se zbirajo v malem švicarskem mestu Sarnen mladi optimisti in hočejo rešiti svet, ki mu bije dvanajsta ura. Utopija? Ne, ne. Veliki čas prihaja, ko bo Kristus pritegnil vse h križu, na katerem je umrl za vse narode. V ta čas verujemo neomajno.

V Sarnen hiti tudi uradna delegacija treh članov »Slovenske dijaške zveze«. Morda bomo edini iz Jugoslavije, a biti hočemo zraven, da našo državo in Slovence dostojno predstavljamo in povemo vsemu svetu, da tudi mi hočemo mir za vsako ceno, toda mir, ki sloni na mednarodni pravici, iz katere izhaja, da nečesa, kar nam ne pripada, ne odstopimo pa tudi prav nič, kar je našega.

V Lichtensteinu

Ko je bila lansko leto širša seja Pax Romane v Lichtensteinu, sta bila njen predsednik dr. Wraber in predsednik naše zveze inž. Tepež gosti ministrskega predsednika ves čas bivanja v kneževini. Tako sta postala knez Lichtensteina in njegov ministrski predsednik velika prijatelja Slovencev in Jugoslavije. Ko potujemo že letos v bližini te male države, smo pripravili ministrskemu predsedniku in ustanovitelju Pax Romane, ki tudi v Lichtensteinu živi, župniku Technorju, majhno presenečenje. Prinesli smo jima »Slovenski velikonočni žegenc«. Arhitekt, naš tovariš Vlado Gajšek, je po originalni zamisli napravil načrt za to darilo: na lesenem, umetno izrezljanem krožniku je dvanajst belokranjskih pisanic, neke, originalnih škofjeloških kruhkov, kranjski sopek ter robeč v stilu rute iz narodne noše, v katerega je umetno vrezan grb slovenske dijaške zveze, ki je tudi za-

misel arhitekta Gajška. Naš tovariš je hotel, da ima vsak košček darila svoj poseben pomen.

V tem »Slovenskem žegencu« je združena umetnost v Slovenije, vsaka pokrajina je prispevala svoj del. Na pot smo vzeli štiri taka darila, najlepše je pripravljeno za predsednika. Zelo okusno in z veliko skrbjo je izdelala vezeno trdnico Dretnik, Ljubljana, obdelavo lesa Počjak in drug, pajsarska dela pa Kregar Ivan.

Takoj, ko smo se prijavili za avdience pri ministrskem predsedniku dr. Hoopu, nas je sprejel v svojem kabinetu v vladni palači. V narodni noši je držala tov. prof. Slaparjeva darilo, katerega pomen je razlagal naš predsednik inž. Tepež. Predsednik je bil vidno presenečen in zelo zadovoljen. Razvil se je prijeten razgovor o Slovincih, Jugoslaviji in Lichtensteinu. V znak posebne pozornosti in prijateljstva do SDZ je poklonil dr. Hoop vsakemu delegatu krasne albume z zbirko vseh lichtensteinskih znamk, kar velja v tej državi kot posebno odlikovanje.

Zvečer je delegacija izročila drugi »slovenski žegenc« ustanovitelju Pax Romane, župniku Technorju, ki je povabil delegacijo tudi na večerjo. Malo po osmih je prišel med nas tudi sam princ Lichtensteina in ostal še pozno v noč med nami. Izročil nam je pozdrave za vse člane SDZ in te pošiljamo že danes v domovino.

Danes bomo Lichtensteina zapustili. Tako lepo je tu, da se človek kar težko poslovja. Visoke gore krog in krog, vse s snegom pokrite so mejnik proti Nemčiji, Ren pa loči kneževino od Švice.

Naša pot drži zdaj v Zürich, kjer bomo stopili v stik z nekaterimi tamkajšnjimi katoliškimi voditelji, nato preko Luzerna v Sarnen. V ponedeljek bomo sprejeti pri predsedniku švicarske republike. Jp.

Ptuj

Gostovanje mariborske drame v Ptuj. V torek, 18. t. m., uprizori Mariborsko gledališče v ptujskem gledališču France Bevkovo efektivno komedijo »Partija šaha«, ki je imela v Mariboru velik uspeh. Ni dvoma, da bo igra, ki je vsebinsko in idejno izredno zanimiva, odskoč na nadvse efektivna, vzbudila zanimanje tudi pri ptujskem občinstvu.

Prosvetno društvo v Ptuj priredi v nedeljo 16. aprila proslavo materinskega dne in prvega sv. obhajila. Zjutraj ob 7 sv. maša in prvo sv. obhajilo, popoldne ob 3 pa bo v mestnem gledališču slovesna akademija v čast slovenskih mater. — Vstopnina je nizka, zato pridite v obilnem številu!

Tombola ptujkega Fantovskega odseka se vedno bolj bliža. Nabavite si pravočasno tombolske karte, kajti čakajo vas krasni dobitki: motorno kolo, pohištvo, nevestina bala, 6 koles, telica in še 15 drugih dragocenih tombol ter nad 1000 lepih in praktičnih dobitev. Tablice so po 2 din. — 7. maja vsi na do sedaj največjo tombolo v Ptuj!

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo za Ptuj in okolice, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto in Dolno Lendavo bo v četrtek, dne 20. aprila, v prostorih združenja trgovcev za mesto Ptuj v Narodnem domu.

Nesreča. Na občinski cesti v vasi Malavas, občina Sv. Marjeta niže Ptuja, je avtomobil povozil 8letnega mutastega posest. sina Vapotiča Franca iz Malevasi in ga smrtonesno poškodoval. — V Bukoveh, občina Sv. Marko niže Ptuja, je na banovinski cesti neznan motociklist povozil 78letno preužitkarico Kovačič Ano iz Bukove. Kovačičeva ima zlomljeno vratno kost. Poškodba je smrtonesna in bo starka najbrž podlegla.

Darovi za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Za KKK so v zadnjem času darovali sledeči:

Po 1000 din: Osrednja hiša usm. sester. Radeče pri Zid. mostu; Zidko Marjan, Vard st. 2 pri Vrhniki; Mozeč Jože, stavbenik, Ljubljana; Vondraček Vnelav, župnik, Pohorje; 1200 din: Vodstvo III. reda sv. Frančiška v Skofji Loka (po kapucinskih samostanu); 754 din: Dekliški krožek kat. prosv. društva na Jezerskem; 550 din: Župni urad, Stari trg pri Loku (darovanje); 350 din: Razni po župnem uradu v Motniku; 311 din: Svecel Anton, izselj. duhovnik, Francija; 285 din: Razni župni uradi za pomočnice. Po 300 din: Klemenčič Julka, Kamnik; Sustarski Franc, Sečica n. Skofjo Loko; Hošnjakman Fran, Bukovčica; Družina Igljeva, Dolško; dr. Korosec Viktor univ. prof. Ljubljana; Hranilnica in posojilnica na Vrhniki; Curk Matko, stavbenik, Ljubljana; Novak Matija, župnik v Poklju; Kandija; Kasilica Matija, župnik, Dol pri Ljubljani; Hranilnica in posojilnica, Stara Loka, p. Skofja Loka; Porenta Andrej in Marija, Vikmarje; Cadež Anton, katehet v Ljubljani; dr. Knific Ivan, profesor, St. Vid nad Ljubljano; Golob Martin, zidarski mojster, Ljubno; dr. Bratina F., okrajni načelnik v Murski Soboti; Salezijanski zavod Rakovnik pri Ljubljani; Knavež Jožef, duhovnik v poklju, St. Rup ert; Javna bolnišnica usmiljenih bratov, Kandija, Novo mesto; dr. Jere Franc, profesor, St. Vid nad Ljubljano; Sustarski Franc, župnik, Sečica nad Skofjo Loko; 112,50 din: Kmetijsko društvo v Gorjahi. Po 100 din: Glibe Josip, župnik, Gotenica; Bogataj Franc, Ljubljana; Knez A. Pechliff, Celje; Gubala Maks, Sv. Jurij ob Taboru; Usmiljene sestre, Maribor - bolnišnica; Peter Majdič, Merkur, Kranj; Novak Avgust, Orova vas - Polzela; Zalež Franc, St. Vid nad Ljubljano; Al. Zorec, Stična; Gozdni urad barona borna, Tržič; Stroj Rudolf, trgovec, Bohinjska Bistrica; Prva željarska in železobitna zadruga, Kropa; Župni urad Žiče, p. Loče pri Poljčanah; 60 din: Glibe Josip, župnik, Gotenica; Po 50 din: Žugelj Nikolaj, župnik v poklju, Dravljice; Kolinska tovarna hranil. d. d. Ljubljana; Eberle Josip, trgovec, Ljubljana; Posojilnica v Sv. Križu pri Kostanjevici; Mihevc Leo, Spiditer, Rakeč; Zafra Josip, posestnik, Ponikve-Trebej; Tome Matija, profesor, St. Vid nad Ljubljano; Lesar Josip, notar, Brežice; dr. Zvoček Dominik, odvetnik, Kamnik; Posojilnica Sv. Lenart v Slovenskih gorah; Mestna hranilnica Ljutomer; 30 din: narjov: Kane Lojze, Mengeš, Po 30 din: Jančič Jos. nast. M. Ravnar, Domžale; Župni urad v Zabukovju; dr. Errath Boštjan, zdravnik, Guštanj; Spec. Franjo ml., stavbenik Maribor; Gorlečan Janez, župnik, Spitališč. 40 din: Grile Alojzij, trgovec, Novo mesto. Po 15 din: Vidmar Srečko, trgovec, Kranj; Smolnik Ivan, trgovec, Slovenj Gradec. Po 10 din: Rastosec, Dragotin, Lila; Zorko Franjo, Brežice; Jutras Josipina, Maribor. Po 5 din: Polančič Franc, Jarenina; Praček Stanha, Jesenice; 4 din: Vavpotič Frančiška, Ljubljana. Z omenjenih podobice je poslalo pet župnih uradov skupaj 123 din.

Vsem darovalcem se pripravljalni odbor za KKK toplo zahvaljuje. — Bog plačaj stotero.

Prosimo pa, da bi se prošnjam za kritje velikih stroškov, ki jih bo zahteval veličastni mednarodni kongres KKK, odzvalo še mnogo velikodušnih darovalcev.

Prispevke za kongres lahko pošljete po čekovni položnici. Naslov čekovnega računa je:

Pripravljalni odbor
za kongres Kristusa Kralja, Ljubljana
Številka čekovnega računa je 11.711

Škofja Loka

V Društvenem domu bo danes predstava Finžgarjeve drame »Razvalina življenja«. Vloge so zasedene z najboljšimi igralci naše igralske družine, in se bodo potrudili, da dajo lepo igro.

V Skofji Loki bo drevi ob pol 9 koncert pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Na koncertu bo nastopilo 80 članov in članice pevskega zbora, kot solistka bo sodelovala gđ. Ljudmila Polajnarjeva, katero bo spremljal prof. Marijan Lipovšek.

Prireditve po deželi

St. Vid nad Ljubljano. Danes ob 3 popoldne bodo ponovili predstavo »V času obiskanja«. Zveze z vlaki in avtobusi najugodnejše.

Prosvetno društvo v Rudniku priredi dne 16. t. m. ob pol 4 ljudsko igro s petjem v štirih dejanjih: »Divji lovec« v prosvetnem domu v Rudniku. Vstopnina: 5, 4, 3 din, otroci 2 din.

Mekinja. Prosvetno društvo uprizori 16. t. m. ob štirih popoldne veseloigro »Butalca«. Kdor si hoče ta dan ogledati znameniti mekinjski božji grob, ima tedaj priliko za to, ker isti ostane do tedaj še posavljen.

Komenda. Fantovski odsek in Dekliški krožek v Komendi priredita v nedeljo, 16. t. m. ob pol štirih popoldne v novem Prosvetnem domu akademijo, ki obsega 16 točk.

Vrhnika. Prosvetno društvo uprizori na belo nedeljo ob 3 popoldne opereto »Pri treh mladenkah«. O božici je bila naša nava in zelo prostorna dvorana pri prvih dveh predstavah do zadnjega sedišča zasedena. Zdaj ponovimo tretjič in to popoldne, da ima lahko vsakdo sam priliko prepričati se, kako lepa je Schubertova glasba in vsebina igre polna smeha. — Igra orkester iz Ljubljane.

Ljutomer. Vombegarjeva »Igra življenja« je na cvetno nedeljo dosegla svoj namen. Vsebinska sama in izvrstno igranje igralcev, kakor tudi posrečena scenerija je na gledalce napravila utis kot že dolgo katere igra ne. Zato naznanjamo vsem onim, ki še igre na cvetno nedeljo niste videli, da jo bomo ponovili v nedeljo, 30. aprila v Katoliškem domu. Zaradi ugodnih železniških zvez vabimo na igro tudi prijatelje dobre in poštne igre izven mej naše fare.

Radeče pri Zadenem mostu. Glasbeno društvo »Savski val« priredi v nedeljo, 16. aprila ob 11 dopoldne koncert pod vodstvom g. kapelnika Fr. Volariča. Popoldne ob 4 pa uprizori igro »Dva para se ženita« v dvorani Narodnega doma.

Zatiranje sadnih škodljivcev

Slovenci smo majhen narod in ne moremo tekmovali v naprednem sadjarstvu. Toda napredovati pa moremo vseeno.

Za napredek sadjarstva je važno zatiranje sadnih škodljivcev. Pri ogromnih množinah sadnih rastlin so se razni škodljivci tako razpasli, da jih posameznikom ni mogoče vsakega zatreti. Pokazali so se pa že lepi uspehi proti napadu škodljivcev. Mnogo sadjarjev je še, ki ne vedo, kakšno škodo povzročajo razni škodljivci rastlinskega in živalskega rodu.

Izmed vseh škodljivcev je najškodljivši gotovo zavijač, ki pokvari plodove vseh plemen in jih napravlja piškave. Zavijač je namreč metulj, ki ponoči leta iz vrta na vrt, podnevi pa spi na drevesu in ga le bistro oko opazi, ker je motne barve kakor lubje. Deževje ga zelo ovira, da ne more letati sem in tja. Dokazalo se je, da je v slabem vremenu manj živoro sadje. Gorje pa, če je dolgotrajno lepo vreme, ker lahko neovirano letajo metulji in skvarijo plodove. Marsikdo toži, če je suša, da sadje odpada in je živoro. Črvivosti sadja pa bo le takrat konec, ko se bo poprijel zatiranja vseh sadjar. Skušnje so dokazale, da se lovljenje teh škodljivih metuljev prav dobro obnese. Nastavi lepilo k vsakemu drevesu, lepilo prime metulja, da ne more zleteti. Najbolj v nevarnosti je sadno dreve, če je v bližini luč, ker okrog luči najraje letajo.

Prva in najvažnejša naloga vsakega sadjarja pa bodi, da sadno dreve temeljito anaži in oskropi ali vsaj maže debela in debelejša veje z arborinom. Zatrbi bo na ta način poleg zavijača tudi druge škodljivce, obenem bo pa dosegel gladka debela in voje. Zdravega dreveja z gladko kožo se pa škodljivci ogibajo. Zdravje je temelj za vsako živo bitje, tudi za sadne rastline. Le zdravo dreveje bo rodilo lepo sadje, ki gre v denar. Lani smo izvozili iz Slovenije sadja za 36 milij. din. To je že lep denar in zaslužen razmeroma lahko. Izvoz se bo pa gotovo zvišal, če bomo skrbeli za zdravo sadno dreveje, ki bo obilno rodilo tudi zdravo in lepo sadje, po katerem bo inozemstvo gotovo rado segalo. — Franc Bostelev.

Neveljsko branje

Otrokova moč

Mala Selma, hčerka bogatega trgovca Petra van Ostena, je stala v senci palm in zvedavo gledala za velikimi, pestrimi metulji, ki so obletavali živordeče cvetove. V primeri z živobarvnimi cvetovi in metulji je bila deklica blede, tako blede, kot bi ji okrutno južno sonce izpilo vso kri in jo obelilo kot platno, razprostrto na travniku ob reki. Dve temni kiti las, prevezani s pozlačenim trakom, sta ji valovili po hrbtu. Oblečena je bila v lahno belo obleko, podobno tuniki, kakršne nosijo domačini. V soparnih dneh se je zgodilo, da ji je bila tudi ta prozorna muslinasta obleka pretežka, kajti to je bilo v Goa, mestu, katerega so ustanovili Portugalski v najbolj vročem predelu Indije. To mesto obstoja še danes, le doba, v kateri je živel mala Selma, je bila že davno, davno. Komaj peideset let je bilo od takrat, ko je veliki portugalski osvajač in vojskovodja Albuquerque osvojil Indijo in ustanovil mesto Goa. Ako se je v onih davnih dobah, ko še skoraj tri četrtine sveta ni bilo obljubenega, posrečilo kak državi osvojiti del take pravljene južne dežele, je bila to posebna sreča in bogastvo za ves narod. Iz novo osvojene zemlje so uvažali v domovino zlato in gumo, slonovo kost in cimet, vanilijo, kokosovo olje, riž, dišave in tisoč drugih reči. Zato se je mnogo ljudi, ki so hoteli obogatiti, preseljevalo v kolonije in zapuščalo rodno zemljo; niso se ozirali na nezdravo podnebje in nevarnosti; naselili so se in ustanavljali mesta. V začetku so si hoteli nabrati le denarja in se zopet vrniti v domovino; a mnogi so se prehitro privadili brezdelju tropičnih krajev; brez težav so bogateli in niso nič več mislili na vrnitev. Naselili so se tam za vedno. Tako je bilo tudi z rodiljki male Selme. Preselili so se iz Nizozemske in ostali tam. Nič več niso hrepneli po svoji domovini. V Goa so imeli veliko hišo, plantaže in dve svoji ladji. Imeli so slone in nekoliko sto sužnjev-domačinov, ki so se v strahu tresli pred njimi in slepo izpolnjevali njihove ukaze.

Selma van Ostena bi ne bila nikdar nič vedela o svoji domovini, ko bi ne bilo stare tete Truhtilde, očetove sestre. Teta Truhtilda se je vsak večer skoraj tresla v silnem hrepenenju po domovini; ure dolgo je pripovedovala dekletcu o njej, katero jo je pozorno poslušala.

»V naši domovini,« je šepetala starka; »se razprostira ravnina, ravnina zelena. In morje je tudi tam, toda drugačno. Loke so zelene vse leto in nikdar ne porumenijo; trava je nežno zelena. Cvetja je mnogo — kar polja. Med polji in lokami so hišice. Tam je hladno. Sonce ne žge. Opoldne v dobi največje soperice ni treba ležati. Ljudje se smejejo soncu, ki nikomur ne stori nič žalega. Tudi gadov tam ni. Dete brez nevarnosti spi v travi...«

»Tigrov tam tudi ni?« je že zaspano povpraševala Selma.

»Ni tigrov, ni, dete. Po gozdovih so le volkovi, ki so podobni tukajšnjim. Poleti ne store nikomur nič žalega, le pozimi, ko zapade sneg, se natepejo skupaj v trope, so lačni in zelo nevarni.«

»Kaj je to sneg, teta?« je vprašalo dekletce. »Bel, zelo mrzel puh, s katerim Bog pokriva zemljo, da se odpočije. Lačni volkovi se plazijo k vasem in tulijo: auu, auu, auuu. Tedaj ljudje zažigajo kresove in zvonovi zvonijo v cerkvenem stolpu, kajti volkovi se boje ognja in zvonjenja.«

»Zvon je zato, da bi se odganjali volkovi?«

»Ne, zvon je zato, da bi ljudi klical k molitvi. Vsako nedeljo zjutraj zvonijo. Ljudje prihajajo iz koč. Gospodarijo so pokriti z velikimi kučmami, gospodinje pa imajo avbice. Cokle copotajo: dup, dup, dup. Mirno gredo drug za drugim, počasi, kot se spodobijo. Može naprej, žene za njimi, otroci čisto zadaj. Toda tiho in složno. Nihče se ne preriva; se ne spodobijo, ker je nedelja.«

»Zakaj v Goa ne zvonijo?«

»Ker bi se nihče ne odzval njegovemu vabilu in bi nikamor ne šel,« je nevoljno zagodrnjala stara Truhtilda.

»Ali gredo sužnji tudi v cerkev?«

»V naši domovini ni sužnjev,« je živo ugovarjala teta. »Pri nas so le delavci, ki brez dovoljenja ne smejo oditi od dela, a jih nihče ne kupuje kot živino in tudi ne prodaja. Materam ne jemljejo otrok in jih ne izpostavljajo v kolnicah. O, Bog!«

»A zakaj je to tako v Goa?«

»Ah, spi, Selma, spi. Jutri ti bom pripovedovala, kakšne oblebke bi nosila v domovini. Ko boš nekoč velika, odplujemo v staro domovino na veliki ladji, s tremi jambori in pet in štiridesetimi jadrji...«

In pripovedovala je deklici o krasno vezanih avbicah, ki so ob robu pošte s perlicami, o umetniško vezanih čelenkah na avbah; o bogato nagubanih in s cvetjem pretkanih krilih, da so kot cvetoči vrtovi; šepetala ji je o rdečih čevljičkih z zvoničastimi kraguljički, katere obuvajo vaše gizdalinke ob nedeljah namesto cokle.

Ko je Selma zaspala, se je Truhtilda zamislila. Ah, kako hudo in žalostno je bilo v Goa. Lahko se je sicer prišlo do bogastva, toda ljudje brez dolžnosti in v neprestanem brezdelju so pozabili na Boga in njegove zapovedi. Ves soparni dan so poležavali, zvečer pa so vstajali, da bi se zopet zabavali, pili in plesali. Delali niso; zanje so delali sužnji. Zakonci, ki so v domovini živeli v ljubezni in složnosti, so se razhajali, može so si jemali druge žene, in žene druge može. Otroci so bili sirote, četudi so njihovi starši še živeli, brezskrbno in brez učenja so pohajkovali po ulicah. In trpljenje sužnjev? To je bilo najhujše. Te dobre, tihe in brezpravne ljudi, ki so nove priseljence pozdravljali kot bogove, so neusmiljeno trpinčili in prezirali. Ti ljudje so tudi podzvestno pričeli zaničevati Krista, kajti poznali so ga le kot Boga belokožcev, svojih zatiralcev. Starke je vzdihnile. Pazljivo je zagrnila zavesice, ki so varovale deklico pred nadležnimi moskiti, in odšla v svojo izbo. Ni niti slutila, da je prav v tem trenutku hodil po ulici okrog hiše neznanec, ki je bil zapleten prav z istimi premišljevanji.

Prišel je od daleč, iz Španije. Dolgo je plul. Plul je okrog Afrike. Najprej je plul z jadrnico, potem pa, ko se je ta zaradi mirnosti na morju ustavila v nekem pristanišču in se ni vedelo, kdaj odpluje dalje, je izstopil, kajti mudilo se mu je.

Prestopil je na veliko galejo, ki jo je gnalo tristo ogromnih vesel. Pod palubo, v neizrečeno zatohlem in temnem prostoru, so sedeli veslači v treh vrstah, drug nad drugim; bili so popolnoma nagi. Vsak je imel veslo; bilo jih je po petdeset v vsaki vrsti. Večina veslačev je bilo prikovanih na klop, s katere niso nikdar vstali; na nji so spali in jedli; kajti, to so bili zločinci, ki so se morali pokoriti na tako strašen in nečloveški način za svoje grehe. S tako ladjo je prispel neznanec v Goa, ni bil podoben nikomur izmed priseljencev Evropejcev. Bil ni niti vitez, niti trgovec, niti ga ni privedla tja sla po bogastvu. Oblečen je bil zelo siromašno, četudi se je v domovini odrekel velikemu imetju. Bil je redovnik, imenoval se je Frančišek Ksaverski. Zelel je le, da bi vsi ljudje spoznali Boga in ga ljubili, le zato je prišel iz domovine v daljno Indijo, da bi ljudi tega naučil. Ko se je izkrcal in stopil na breg v Goa, je spraševal samega sebe: »So li Evropejci naredili kaj dobrega, ko so že skoraj petdeset let gospodarili v teh divjih krajih? Ali so prišli v

Spoštljivo priključavajo sosedom v pozdrav. Snežnobele avbice se sklanjajo. Zvon zvoní... V stari domovini bi šla gotovo s starši v cerkev. A tu? Zakaj starši nikdar ne molijo? Tu bi šla z njo le teta Truhtilda, a pred dvema letoma so ji odrezali noge. Sedaj ne hodi več. Ali naj bi šla sama?« Nenadoma se je odločila, da pojde.

Hitro in neopazno se je splazila z vrta. Na trgu so se Servantovi dečki igrali z opico.

»Pojdite v cerkev!« je klicala. »Zvonil!«

»A kaj bomo tam delali?« so jo zvedavo izpraševali dečki.

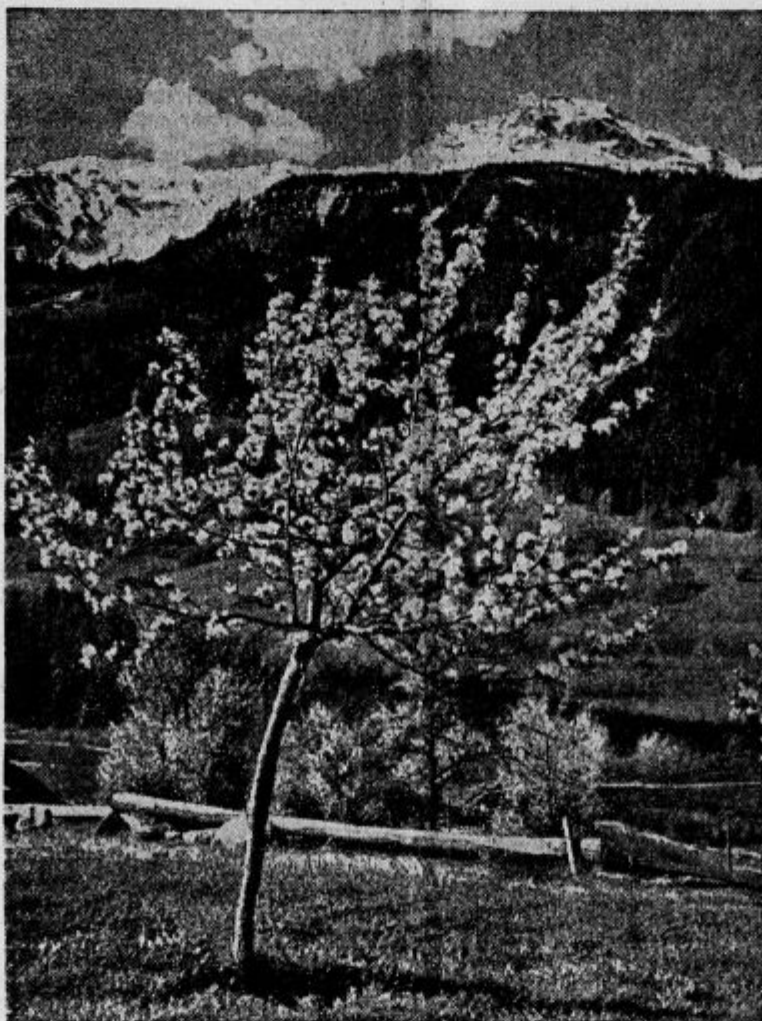
»Molili, kot v stari zemlji.« Zardela je in ni znala obrazložiti izraza »moliti«.

»Pojdite z menoj, tam je hladno!«

Pustili so opico in šli. Selma je šla prva, predstavljajoč si, da je gospodinja, ki vodi v cerkev svoje sinove. Po cesti so se jim pridružili še tri deklice in dva dečka.

Oče Frančišek, opazivši jih, je spustil vrv in jim šel naproti.

»Prišli smo, ker si zvonil, kot v stari zemlji

Goa kot prosvetljeni in dobri kristjani, modrejši od neučenihi poganskih bratov? Ali so jih poučili o božji modrosti in o ljubezni do bližnjega? Gotovo, da.«

Sonce je pripekalo, njegov pogled pa je iskal cerkvenega zvonika, da bi se v novem kraju najprej poklonil Bogu. Nihče mu ni vedel povedati, kje je cerkev. Nekateri ga niso razumeli in so se čudili njegovim vprašanjem. V zadregi ni vedel, ali je izpraševal pogane ali kristjane. Drugi zopet so mu kazali poganska svetišča. Poti k svetišču Boga Ljubezni in Resnice pa mu ni znal pokazati prav nobeden v pristanišču. Potnik je ves razočaran in v zadregi blodil z žalostnim obrazom po tesnih ulicah; že v mraku se mu je po dolgem iskanju zalesketal križ pred očmi. Uzrl je majhno, nizko cerkvico, ki je bila stisnjena med hišami. Vstopil je. Bila je uboga in zanemarjena. Tla so bila porasla s travo. Kuščarji so se plazili po razpokah na oknih. Kip Matere božje na oltarju je bil ves trhel. Frančišek je zajokal nad to zapuščenostjo. Ko je pomolil, je šel iskat župnika. Stanoval je v pol podrti koči ob cerkvici; sam si je pripravil riž za kosilo. Bil je star in ves raztrgan.

»Koliko rajši bi živel med pravimi pogani,« mu je med drugim dejal župnik, »kakor pa tu v Goa med kristjani, ki so pozabili na Boga. Ljudje ne molijo; kristjani ne molijo, ker so pozabili, pogane pa ni nihče naučil moliti...«

»Ali ne poučujete pogonov v sveti veri?« je začudeno vprašal Frančišek Ksaverski.

»Bog bo preklel to strašno mesto, ki se koplje v zlato in pregrehab. Nekeč jih bo kaznoval. V cerkvi pri sveti daritvi sem sam. Niti ne zvonim, kajti pretrgala se mi je vrv.«

»Ali ne zvonite k pobožnostim?«

»Ne, čemu neki bi zvonil? Goa je že davno pozabila na Boga.«

»Morda pa bi le kdo prišel, ko bi zaslišal zvonček.«

»Toliko let sem zastoj zvonil,« je vzdihnil duhovnik.

»Morda pa bi le kdo prišel,« je ponovil Frančišek Ksaverski.

Drugi dan, bila je nedelja, je splezal v cerkveni stolp, od koder so vrečeč odlete vrane, privezal je novo vrv k zvonu in je jel zvoniti, silno, vztrajno in neutrudljivo. Glas zvona je plaval nad mestom, se odbijal ob stavbah, volto odmeval, klical in budil — a nihče se ni odzval temu vabilu. Frančišek Ksaverski pa je kljub temu neprestano zvonil.

Mala Selma van Ostena je bila na vrtu očetovega doma. Zamislila se je. Zvoki zvončka so se razlegali naokrog, plaval nad cvetovi kot v stari zemlji v nedeljo. Živo ji je vstalo pred očmi tetino pripovedovanje.

»Sedaj prihajajo iz hiš gospodarji, gospodinje, otroci. Gredo drug za drugim resno in zbrano.

»Kako in na kakšen način?« je vprašala Selma.

»To, kar sem jaz vas učil, učite svoje roditelje!«

»Zakaj jih ne učiš sam, oče Frančišek?«

Oče Frančišek je stresel z glavo in rekel:

»Moram oditi v druge kraje in mesta. Dolgo sem se zadrževal pri vas. Po vseh otokih čakajo človeške duše, žejne besede božje. Pol leta sem vas učil. Sedaj je prišla vrsta na vas. Bodite moji zastopniki, moji goreči nasledniki, dobri delavci!«

»Mi tega nikdar ne zmoremo!«

»Zmorete. Velika je otrokova moč. Otroška ramena imajo tako moč, kot bi sam Kristus stal za otrokom, ki se bojuje v njegovem imenu. Ne bojte se ničesar! Z največjo ljubeznijo in spoštovanjem govorite staršem o Bogu. Bodite ubogljivi in dobri! Učite in ljubite pogane. Negujte bolnike! Ne dovolite, da bi bil kdo ubog na duhu...«

Prešlo je pet let morda več. Tajnik portugalskega kralja Ivana III. je čital njegovi kraljevski Milosti pravkar došlo pismo vrhovnega gubernatorja Indije.

»Dovoljujem si obrniti pozornost svojega milostljivega gospoda,« je pisal gubernator; »na izredne dogodke, ki so se dogodili v nekaj letih v mestu Goa. Kakor je znano Vaši kraljevski Milosti, se je to mesto moglo zaradi brezdelja in razuzdanosti prebivalcev imenovati prej pogansko kakor pa kristjansko. Danes lahko z največjim veseljem naznanjam Vaši Milosti, da je Goa svetel zgled vsem otokom. A kdo je to naredil? Izvolite mi verjeti, milostivi gospod, da ne pretiravam, če trdim, da so to dobrotljivo spremembo naredili otroci. Otroci, katere je poučeval veliki, bogaboječi misijonar Frančišek Ksaverski. Otroci so se združili in se imenovali, vojščaki očeta Frančiška. V nekaj letih so popolnoma spremenili mesto. Branili so nevedne sužnje in jih imenovali svoje brate, učili so pogane o sveti veri. Ob nedeljah in praznikih so hodili od hiše do hiše in prosili, da bi vsaj eden od vsake hiše šel z njimi v cerkev. Pred zakrknjenimi razuzdanci pa so padali na kolena in so jih prosili, da bi v imenu Kristusovem prenehali pohujševati druge. Ko je pred dvema letoma kuga pustošila mesto Goa, so vsi zdravi zbežali iz mesta, za umirajoče se ni nihče brigal. Otroci so brez strahu ostali in pokopavali mrljice. Tedaj je mnogo vojakov Frančiškovih pomrlo zaradi okuženja; toda ta primer hrabrosti in vztrajnosti v veri je preobrnil mnogo omahujočih staršev. Zato je danes Goa biser krščanske krone Vaše kraljevske milosti!«

»Lastnim ušesom ne verjamem,« je rekel dobri kralj Ivan III. Pokleknil je in molil v znamenju hvalečnosti.

(Poljsko: Zofja Kossak-Szczucka.)

Dopolnilne črkovnice

S

1. Sa — svetopisemska oseba;
2. sa — zbirka psalmov;
3. sa — pokrajina ob Savi;
4. sa — prtič;
5. sa — mesto v Albaniji;
6. sa — muslimanska bogoslovna šola.

Črke: a, a, a, b, b, č, d, e, e, e, e, e, i, j, l, l, l, m, m, n, n, o, o, p, r, r, r, t, v, z.

S

1. ša — mesto v Kini;
2. ša — ohola oseba;
3. ša — sloveča božja pot;
4. ši — evropsko glavno mesto;
5. ša — perzijski vladar;
6. ša — povračilo (tuj).

Črke: a, a, a, a, b, b, d, e, e, e, e, g, h, h, i, j, j, j, n, n, n, o, o, p, r, r, r, v, v, v, v, v, ž.

T

1. Ta — rusko žensko ime;
2. ta — mesto na Balkan, polotoku;
3. ta — trg v dravski banovini;
4. ta — država v Usa;
5. ta — rudniški lik;
6. ta — zaročenka.

Črke: a, a, a, b, e, e, e, i, i, j, j, k, l, l, m, m, n, n, n, n, n, o, o, r, s, s, s, t, u, v, v.

Rešitev dopolnilnih črkovnic z dne 9. aprila 1939.

O: Orinoko, torpedo, Sporadi, Samorad, Pandora, Samobor.

P: Pančevo, Španija, Zupanič, leopard, tulipan, Evterpa.

R: Radenci, Krakovo, vprašaj, Istrati, Beograd, Madeira.

»Ali greš na kozarec piva?«

»Zahvalim, ne maram! Prvič, mi je zdravnik prepovedal alkohol, drugič, sem abstinent, in tretjič, sem ga pravkar vrček popil!«

Povelikonočni razgovor v sedmerih

Bela nedelja: Kristus v Emaveu

Modroslovec: Velikonočni zvon sem slišal! Vstajenja praznik je zvonil!

Pevec: No, nisem sentimentalni! A žalost velikega petka in čar Velike noči mi kar ne gre iz uma.

Naravoslovec: Estetični užitek! Kalvarija je sicer dejstvo; Velika noč je pa velik sen! Evangeljska poročila se motijo.

Modroslovec: Evangelisti so bili razburjeni sanjači, hoče reči?

Umetnik: Vera, ki sloni samo na sanjah, nima volje ne moči. Kako so mogli Dante, Michelangelo, Raffael in drugi ustvariti tako velika dela? Ali more imeti zmota toliko moč?

Zgodovinar: Tudi stari Grki in Rimljani so ustvarjali velike umotvore o svojih bogovih.

Modroslovec: Prav je povedal: o svojih bogovih. Naudihovala in vodila jih je višja moč. Verovali so.

Naravoslovec: Vse prav! Toda znanost je spregovorila.

Modroslovec: Katera znanost?

Naravoslovec: O sklenjeni naravni vzročnosti. Ta nauk drži. In ker drži, ni več ostanja in ne od smrti ostalega. Hahah! Počil bi od smeha kakor Aškerčev Pavliha...

Modroslovec: Nauk o vzročnosti drži in ne drži, kakor se vzame. Ako misliš, da je vidni svet vse, kar je, potem drži. Ako pa se za vidnim svetom skriva tudi nevidni svet, potem ne drži.

Zgodovinar: Prav o ta nevidni svet so verovali rodovi vseh časov. Iz kakšnega vzroka?

Modroslovec: Naravoslovec tega ne ve.

Zgodovinar: Kako je mogla zmota tako prevzeti apostole in misijonarje, da so izvršili tako čudovito človekoljubna dejanja? Ali je možno, da bi velikonočna vest ne bila več kot lep pomladni sen? In to že blizu dva tisoč let?

Pevec:

Marija, govori!
kaj videla si gori?
Grob živega Krista
in Vstalega slavo;
zraven dva čista
angelska sela —
in prt in odela...

Zgodovinar: Dal tako poje stara cerkvena pesem. Tako so pela in verovala stoletja. In bil bi največji čudež, ko bi rekli, da se je šele človek 19. stoletja spametoval in prebudil iz prepare.

Umetnik: Imenitno! To drži.

Naravoslovec: Vse ob svojem času. Drugi časi, drugi bogovi. Največja resnica svetovne zgodovine se glasi: Razvoj!

Pevec: Čujmo, čujmo! Kako se stvar razvija?

Naravoslovec: Brez šale! Kar so stari smatrali za resnično, mi ne smatramo več. Naj vam snamem okove...

Umetnik: Na primer...

Naravoslovec: Naša zemlja ni središče svetovja, ampak le njegov neznamenit kosček. Krščanski nazor pa je iz nje napravil biser vesoljstva.

Zgodovinar: Primera se bo kakor puščica obrnila proti njemu, ki jo je izstrelil.

Naravoslovec: Kako to? Rad bi vas rešil ozi...

Zgodovinar: Pa se sam vedno bolj zapletam vanje. Glej, biser je majhen, a žari na veliki kroni... Tako je z našo zemljo in z vesoljnim stvarstvom. Bellehem je bilo majhno mesto, pa je dalo velikega Odrašenika. Zakaj je mogel edino Kristus ves svet napolniti s svojim imenom in pomenom?

Naravoslovec: Tako je bilo, dokler ni nadomestila krščanstva veda.

Zgodovinar: Veda, ki trdi, da je nadomestila vero, je že napravila bankrot.

Modroslovec: Ko sem prišel na univerzo, sem šele spoznal, kakšne uganke so razne znanstvene stroke.

Umetnik: Naša delo je vedno nepopolno in naše znanje je povsod polovičarsko.

Modroslovec: Kdor to taji, nam je sam najboljši dokaz za tako polovičarstvo.

Naravoslovec: Toda eksaktne znanosti so nam dokazale...

Modroslovec: ...da resničnosti ne morejo priti do dna.

Zgodovinar: Izkuštev nas uči, da znanost nikjer ne vodi do konca ne v najmanjših ne v največjih rečeh.

Modroslovec: Zares! Kdor hoče svoj nazor upreti na eksaktno znanost, ne pride do pravega nazora.

Naravoslovec: Hahah! Kar je preveč logično, je že nelogično. Ugibanja molče, kjer govore dejstva.

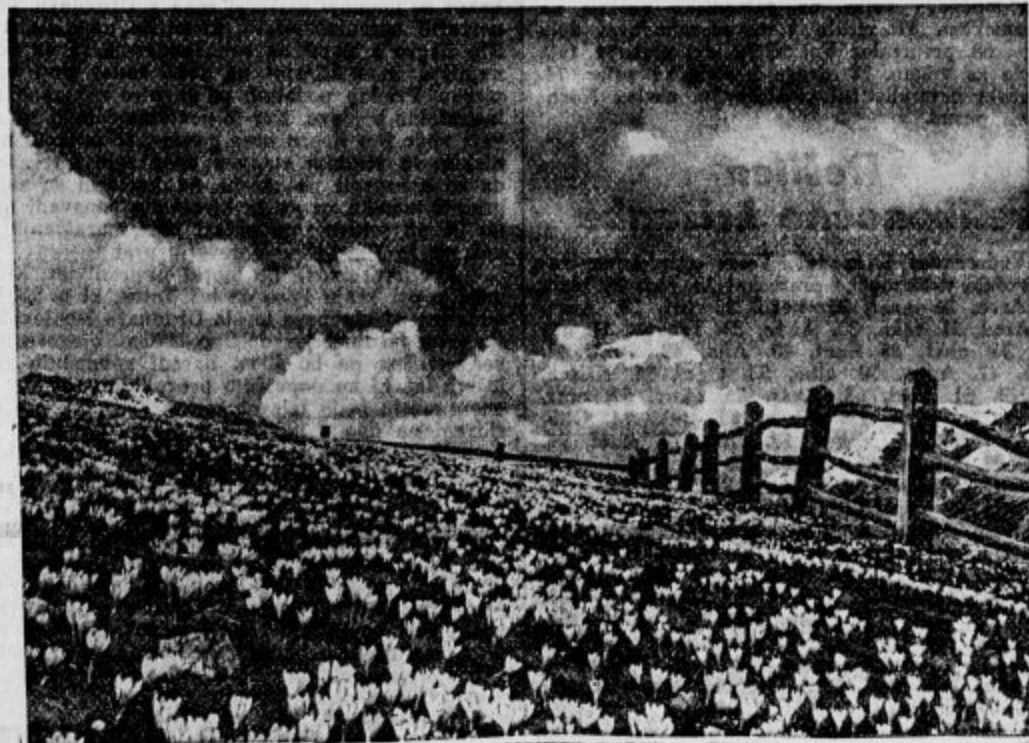
Modroslovec: Radoveden sem, katera?

Naravoslovec: Ali ne odklanjajo v širših krogih priznani učenjaki — krščanstvo? Ali niso odločilni voditelji javnega mnenja nasprotniki velikonočne vere? Ali ni...

Zgodovinar: Stoj! Tudi Kristovo ostanje in o mrtvih je zgodovinsko dejstvo.

Pevec:

Utešil Krist je mojo ženo:
pred vami pojde o Galilejo.
Vstal je Kristus resnično
po napovedi davni;
usmilil se nas, Kralj zmagovalni!
Aleluja!

Pomlad na gorah

Omikani gospod

V petek dopoldne krog desetih je šel gospod s kovčgom z vzorci čez glavno cesto in je bil namenjen v središče mesta. Ob pol enajstih je bil zmenjen z nekim odjemalcem. »Te pol ure se bom še malo sprehajal,« je mož preudaril, a nebo je že isti hip prekrizalo njegovo namero: začelo je neusmiljeno deževati. »Da bi šel v kavarno,« je pomislil, »bi bilo predragocno. Učila se je huda ploha. Tedaj je gospod zagledal muzej. »Če ne bom prišel koj pod streho, se mi bodo vzorci v kovčgu zmočili, in kako naj potem stopim k tisti tvrdki ob pol enajstih?« Odlučil se je za muzej, že je imel vstopnico v roki in se je pridružil skupini drugih obiskovalcev, ki so že stopali po marmornatih stopnicah navzgor. Zgoraj pa je razlagal vodnik: »In zdaj smo pri velikem mojstru flamanske umetnosti, pri Petru Breughelu, čigar pokrajine in kmetski prizori, med njimi zlasti tale »Svatba«, spadajo k najlepšim in najdragocenejšim umotvorom tiste dobe...« Tiste pol ure je kmalu minilo. »Prav za prav se ni niti izplačalo priti semkaj! Vstopnino in garderobo sem moral plačati, iti po stopnicah gor in po stopnicah dol, oddati kovčeg v garderobo, iti po kovčgu v garderobo,« se je po tistem hudoval gospod, »in medtem je že zdavnaj nehala deževati, pa še prepozno bom prišel k tvrdki!«

V soboto dopoldne krog desetih je vstopil ta gospod v tramvaj. Pri njem je stal sivolas gospod, ki je bral drobno knjižico. Kasneje je bil sedež prost, stari gospod se je usedel in je položil odprto knjižico zraven sebe. Ko je nato izstopil, je knjižica ostala na sedežu; sivolas gospod jo je bil pozabil. Gospod s kovčgom se je usedel tjakaj in se ozrl v odprto knjižico. »Dajte, da bodo rejeni moški krog mene,« je bral. Knjižico je zaprl. Na platnicah je bil naslov: »William Shakespeare, Julij Cezar«. Potem je knjižico dal sprevodniku.

V nedeljo dopoldne krog desetih je ta gospod ležal na zofi in si z vso vnemo čistil nohte. Tedaj je potrkalo in gospodinja je vstopila, rekoč: »Oprostite, če motim, a imam veliko prošnjo do vas. Iz tujine je dopotoval neki tvorničar, ki bi rad vzel mojega sina v službo. Fant pa je odšel v stolnico, tvorničar pa ne utegne čakati. Ali bi bili tako dobri in bi šli po fanta?« Gospod je odhitel v cerkev in je v zadnjih vrstah koj zapazil sina svoje gospodnje. Čudovit zvok so odmevali po stolnici. Gospod je prispel do fanta in mu namignil, naj pride ven. Zunaj mu je povedal, da je njegov bodoči gospodar tu, in oba sta odšla domov. »Škoda,« je dejal sin gospodnje, »pravkar so začeli peti Mozartovo kronanjsko maso.«

Zvečer je bil ta gospod pri upravitelju svoje

Umetnik: Temu ni razum zaklenil srca. Pevec, le dvigni nas do višjih sfer!

Časnikar: Vaš razgovor me zanima. Časnikar sem in dobro poznam svet. Ljudje so bili in bodo vsak čas ljudje. Zmes slabosti in moči; velikokrat zmaga razum, še večkrat strast. Učenjaki, kateri so, so sicer strokovnjaki; toda onkraj njih stroke se začneja zanje po Nietzscheju — njih velika neumnost... Le čemlje sodi naj kapitar... Vsak strokovnjak naj ostane pri svoji stroki. Ne segaj čez...!

Bogoslovec: Zdaleč sem stal in vas poslušal, kako se vam stvar razvija. Prišli ste skoraj do dogme. Naj povzamem vašo besedo kot dogmatik.

Naravoslovec: Bodite pozorni pred njim! Mož se razume na oklepe in okove.

Bogoslovec: Premnogi se zde sami sebi prejemni za krščansko dogmo; v resnici so pa le preneumni zanj. Tudi Tolstoj in Dostojevski oznanjajo krščanstvo, akoprao krščanstvo svoje vrste — vendarle krščanstvo. Pa zato nista nič manjša pisatelja.

Umetnik: Jasno, da ne!

Bogoslovec: Nesrečni krstjani, ki pustite, da jim židje posredujejo in usiljujejo misel o krščanstvu. Zlasti nesrečni listi...

Zgodovinar: Časnikar sedaj prideš ti na sodbo.

Časnikar: Nikakor nel Nisem sprt z vero.

Bogoslovec: Govorim o tistem rodu, ki se zdi sam sebi tako svoboden in suveren, kakor bi se bila resnica rodila še le z njim.

Naravoslovec: Le sanjate svoj srednji vek! Jaz grem za svobodnimi in naprednimi.

Bogoslovec: Meni je moj svetovni nazor najdražji. Kristusa nam ne nadomesti nihče. Kar ima Evropa resnične kulture, je krščanska. In če more priti za sodobno družbo ostanje, ne pojde mimo velikonočne vesti.

Pevec: Zapel bom novo pesem Gospodu. Aleluja!

Modroslovec: »Nazaj sem obrnil pogled do vseh sedmerih okrožij, in s smehom sem videl, majhna je zemlja, ta majhen prostorček, ki nas tako prevzetne nareja...«

Umetnik: Danteja citiraš in naravoslovec se smeje...

Zgodovinar: Chacun à goût!

A. V. M.

Zdravje iz rož

Ze v davnih časih so gojili brošč, broš, bročnica, rdečina, ali kot pravijo Čehi: mořena barvirska. Poljaki: marzana barwierska, Rusi: krap, Latinci: Rubia tinctorum in Nemci: Krapp, ki so ga uporabljali za barvanje obleke. Trditi smemo torej, da je uporaba brošča, sicer ne v zdravilstvu vendar, tako stara kot civilizacija sama. Stari pisarji kot Plinij, Strabo in Dioskuridij nam vedo povedati, da so posebno po Perziji, Indiji in Egiptu gojili brošč. Pri nas na Zapadu je posebno pcepševal gojitev brošča cesar Karel Veliki.

Dandanes ne uporabljajo več brošča za barvanje blaga, razen za nekatere posebne vrste volne in lake. Pač pa ga uporabljajo v zdravilstvu in baš to nas najbolj zanima.

Brošč je rastlina iz družine broščnic, v katero spadajo tudi dišča perla in vsem znane lakote.

V zemlji ima močno razraščeno členasto, vztrajno korenino, iz katere poganjajo rdeče korenine. Iz korenike se dviga štirirobo steblo, ki nosi na robovih nazaj zakrivljene kocene. Iz listnih pazduh rastejo nasprotno veje s suličastimi, spodaj močno žilnatimi listi, ki so združeni spodaj po štirje, zgoraj po trije v enem vretencu. Imenovane kocene so rastlini opora, da se more spenjati po oporah kvišku, dožim po njihavi leži po tleh. Majhna, v pakobulih zbrani, rumenozeleni cveti imajo zvono-kolesast venec. — Doma je na Vzhodu.

V koreniki ima močno rdečo barvilo, ki rdečico pobarva pri živalih, če jo zavžijejo kosti, seč, mleko in celo pot. Kot zgoraj omenjeno dandanes brošča ne uporabljajo več za barvanje obleke, ker ga je nadomestilo iz premogovega katrana pripravljeno barvilo alizarin.

Zdravilno moč brošča so poznali že v srednjem veku. Znani nemški pisec Hieronim Bock in Tabernaemontanus, sta ga hvalila kot uspešno zdravilo. Posebno slednji pravi da je v vinu kuhana korenika brošča zdravilo proti piku strupenih živali, pri notranjih in zunanjih ranah, dalje pri rumenici, obolenju ledvic itd.

Vprašanje je, vsebuje li brošč kakšne snovi, ki ga usposablja in priporoča kot zdravilno sredstvo? Pa najnovejši raziskave kažejo, da vsebuje precej glikosidov, broščovo kislino, galiosin, purpurin, nekaj sladkorja itd.

V kakšne namene pa uporabljamo v zdravilstvu brošč? Najbolj dognano je, da vpliva blagodejno na kamen v ledvicah, ki ga raztopi in brez posebnih bolečin odpravi, dalje pa tudi pri angleški bolezni, skrofulozi, rumenici itd.

Kot zdravilo naj jemlje bolnik prašek brošča (po 1 noževico konic na vodi ali čaju, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer). Kot merila naj velja, da mora biti seč rdeče barvan; če tega pojava ni, naj množično praška zveča. — Namesto praška, more jemati tudi iz korenike pripravljen čaj (trikrat na dan), prav tako uporaben je vodni izvleček, ki ga pripraviš, da namakaš 8 do 10 ur drobno narezano koreniko brošča v kozarcu ali skodelici vode. Končno moreš mrzli izvleček odličiti, ostanek v skodelici pa poliješ z vročo vodo in pustiš stati 10—15 minut, nakar oba izvlečka pomešaš in piješ požirkoma med dnevom.

Predpasniki so spet tukaj!

»Ljubezni gre skozi želodec — kar je, recimo, prostaška, pa vendar resnična — resnica. In zato je ima žena zmeraj največ opravila v kuhinji, kjer pa je potrebno, da ima predpasnik. Predpasnik za v kuhinjo — pri teh besedah že v duhu vidimo moder, širok predpasnik, ki je ves umazan in marogast. To je bilo nekoč Dandanašnji kuhinjski predpasnik je svetle barve pa ličen — in če hočemo biti jako praktični, naj bo narejen iz tankega povosčenega platna. Potem kar s toplo vodo izmijemo (obrišemo) kak madež. Povosčeno platno je tudi vzorčasto, ima lepe, pisane barve. Le nikar nič temnega in žalostnega.

Če imaš goste, je treba lepo postreči. Ob tej priliki si opazi »igračkast predpasnik, ki naj bo iz batista ali ogandija, torej iz nežnega, prozornega blaga, obšit pa s šipkami.

Nov čas nam je dal predpasnik kot obleko. Krog more biti različen, služi pa tudi kot domača obleka. V takem predpasniku si tudi za gosta zmeraj lično oblečena. Važno za ta predpasnik je to, da se da oprati in da barve ne pobledijo.

Jako ličen je predpasnik s naramnicami, ki ima obliko zvoncega krila in široke trakove in je (glej sliko!) tudi pisanih barv.

Sleherni predpasnik pa mora imeti kepe! Ne za okras, ampak za uporabo.

Perilo vladaj s mlečno vodo

Mlečna voda se hitreje in bolj enakomerno porazdeli po perilu kot mrzla. Zato imej za ovlaženje zmeraj mlečno vodo, saj nastanejo od mrzle tudi maroge na perilu.

Le ena stvar je še hušja kot žanaki anomin — in to je — moška pozabljenost.

»Gospod paznik, tale obleka tako čudno čepi na meni!«

»Kaj me briga! Čepi ali ne čepi, — vi boste čepeli, pa ne oblekale!«

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16			17						18				19	
20				21				22				23		
24		25	26			27				28		29		30
31	32		33	34	35		36		37		38		39	
40			41	42				43				44		
45				46				47			48			
49			50				51					52		
53		54		55		56	57			58	59			60
61	62		63		64		65	66	67		68	69	70	
71			72				73	74			75	76		
77			78				79					80		
81				82			83				84			
85			86					87						

V vsak prostorček vstavi po eno črko. Besede se začno pri številkah, niso pri debelejših črtah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. naziv povelikonočne nedelje, 12. vrsta pokrival, 16. trgovski izraz za predplačilo, 17. naslov Bartolove drame, 18. reka v zahodnem delu Švice, 19. nasprotje nereda, 20. zimsko prevozno sredstvo, 21. skrajšana beseda za bilko, 22. egipčanska evela žival, 23. italijanska denarna enota, 24. fizikalni izraz, 26. druga beseda za nakaznico, 27. druga beseda za gradič, 29. etarografska boginja jutranje zarje, 31. naslov lisenave drame, 34. prijetna zabava, 36. skrajšana beseda za sramovanje, 38. vrsta poljskega plevela, 40. druga beseda za hudo, 41. italijansko mesto v Dalmaciji, 43. druga beseda za trumo, 44. grška črka, 45. del sobnega pohištva, 46. druga beseda za studenec, 47. moška oseba iz svetopisemskih zgodb, 48. velika ptica, 49. stara mera, 50. reka v severovzhodnem delu Afrike, 51. predstojnik pravoslavne samostana, 52. ženska oseba iz svetopisemskih zgodb, 53. teža za voja ali zaboja, ki jo odštejemo, da dobimo čisto težo blaga, 55. del čeljusti, 57. naslov Kreitenave iz rimskega življenja, 59. otroška beseda za očeta, 61. otroška beseda za očeta, 63. druga beseda za pridigo, 66. starorimski bog ljubezni, 69. skrajšana moška kresno ime, 71. pevsko znamenje, 72. vrsta mlečnih izdelkov, 73. tuja beseda za zavetišče, 75. moška oseba iz svetopisemskih zgodb, 77. del naslova, 78. prebivalec Italije v preprostem govoru, 79. druga beseda za okolico, 80. poglavar družine, 81. zgodovinsko najdišče pri Litiji, 82. vrsta ptic, 83. tuja beseda za zagon, 84. mesto v zahodnem delu Romunije, 85. sprednji del voza, 86. vrsta renesančnega umetniškega sloga, 87. moška oseba iz svetopisemskih zgodb.

Navpično: 1. leposlovna vrsta, 2. tuja beseda za državno blagajno, 3. industrijska rastlina, 4. štajerski narodni budilec izza Vodnika, 5. švedski kemik industrialec, literarni mecen, 6. tuja beseda za pripovednega pesnika, 7. druga beseda za kosa, 8. moška oseba iz svetopisemskih zgodb, 9. vrsta kamena, 10. moška oseba iz svetopisemskih zgodb, 11. manjši francoski kraj, 12. umrli slovenski šolnik, 13. tovarniška znamka motornih koles, 14. pisalna potrebščina, 15. kraj v Voivodini, 25. druga beseda za strah, 27. druga beseda za vrata, 28. naziv za nekdanjo Ljubljano, 30. velik kamen, 32. druga beseda za lepo vedenje, 33. bivši španski predsednik republike, 35. tuje moško kresno ime, 36. druga beseda za znojno kapljo, 37. tuja beseda za prijeten vonj, 38. druga beseda za okov, 39. prestolno mesto južneevropske države, 40. druga beseda za pomočilo, 42. tuja beseda za eprejemno listino, 43. druga beseda za trop, 44. ena od deveterih muz, 54. železniška postaja na Gorenjskem, 56. industrijski kraj v

Jugoslaviji, 58. kraj, kjer pridobivajo sol iz morske vode, 60. novoletni narodni običaj, 62. kraj v Julijski krajini, 63. vrsta morskih ptic, 64. vrsta močnega vetra, 65. železniška postaja na Notranjem, 67. mesto v severozahodnem delu Italije, 68. prebivalec Raške, 70. del vrat, 71. tuja beseda za vršino, 72. druga beseda za veter, 74. francoski naturalistični pisatelj, 76. naslov Kosovelove pesmi.

Rešitev velikonočne križanke

Vodoravno: 1. in 163. Vsem ugankarjem želim vse leto velikonočne praznike! 23. rod, 24. ulan, 25. Aare, 26. urar, 27. nega, 28. prt, 29. Aron, 30. Arad, 31. raka, 32. Ande, 33. Trnovo, 34. namig, 36. ahat, 38. Kant, 40. Alja, 42. april, 44. Apih, 47. Aden, 50. alba, 53. Oger, 56. Krišana, 60. Nil, 61. apel, 63. Avar, 65. okov, 67. erar, 69. irt, 71. Aree, 72. Amon, 73. Irak, 74. Olib, 75. Eva, 76. rokav, 77. otok, 78. omot, 79. otep, 80. Atena, 81. Oton, 83. Enos, 85. atek, 87. obol, 89. ananas, 91. dom, 93. slap, 95. krik, 97. Aras, 99. oral, 101. vre, 103. omet, 104. spor, 105. Knin, 106. sled, 107. tresor, 109. balet, 110. arel, 111. Epir, 112. eben, 113. enota, 114. Ihan, 115. Olaf, 116. Anam, 117. Ajas, 118. anatom, 120. Sas, 122. aloa, 124. trio, 126. Paka, 128. Alah, 130. Ada, 132. Kata, 135. Polo, 138. auto, 141. Atoš, 144. Oberon, 147. obeza, 149. piča, 151. Hera, 153. eter, 155. olika, 157. čelo, 158. vaba, 159. bala, 160. hlo, 161. Joe, 162. ges, 163. glej pri 1. vodoravno.

Navpično: 1. vrana, 2. Sora, 3. Edo, 4. Muni, 5. Uloga, 6. gara, 7. Ana, 8. nada, 9. karta, 10. arak, 11. rek, 12. Juan, 13. Erato, 14. mana, 15. žrd, 16. Enej, 17. letak, 18. igra, 19. Man, 20. vpor, 21. Ervin, 22. Stol, 23. Milek, 27. helot, 39. Abram, 41. levit, 43. pirat, 45. Piro, 46. Haean, 48. demon, 49. Namos, 51. lakot, 52. ao, 54. glob, 55. rebel, 57. ravan, 58. Šimen, 59. Atlas, 60. narod, 62. Pavel, 64. vikar, 66. Kotor, 68. repar, 70. ranar, 73a. rok, 82. omela, 84. opora, 86. ekipa, 88. oseba, 90. Alena, 92. Omaha, 93. etena, 94. Apolo, 95. Kreft, 96. Ineni, 97. Anima, 98. aleja, 99. Odesa, 100. arena, 101. vsota, 102. era, 103. obisk, 104. stolp, 105. Klara, 106. eraka, 107. tnal, 108. Oto, 119. Manase, 121. Stele, 123. alibi, 125. Otelo, 127. potop, 129. Helen, 131. do, 133. Abel, 134. Azov, 136. opal, 137. ocaš, 139. uhan, 140. orač, 142. tele, 143. se dr., 145. Booz, 146. Rigi, 147. oče, 148. ave, 150. Abo, 152. Ahn, 154. rja, 156. Kek.

Širite »Slovenca«!

Čnejši vodni pritok. To opažamo posebno na rastlinah s trdimi, mesnatimi listi, kot so rododendron, aceleja, fikusi itd. Lončnice s trdimi in kakor tudi z mehkiimi listi dobe, če jih stalno premočno zalivamo in stoji poleg tega v vlažnem prostoru, rumene mehurje, ki se kmalu razpočijo, iz njih pa priteče smrdeča tekočina. Listi porjave in odpadejo, ali se mehurčki posuše ter nastanejo črne lise v obliki krogov in elips. Pogosto nastopi ista bolezen tudi pri lončnicah, ki stoji na vlažnem, temnem in hladnem prostoru. Pomagamo jim z izmenjavo prostora in s pravilnim zalivanjem.

Prevelika vlaga vpliva posebno neugodno na korenine rastlin. Lonce postane zelen od alg in mahu, izloči se ogljikovo kiselno apno, ki je zaradi železa rjava, zemlja zaudarja po kislem. Zaradi pomanjkanja kisika odmro korenine, ki časoma segnjajo, ker se tvorijo v zemlji kisline. Ako opazimo vse te znake bolezni dovolj zgodaj, pomagamo na ta način, da temeljito očistimo lonce, prerahljamo na globoko vrhno plast zemlje, razširimo odvodno luknjico, da se lahko prst v loncu dobro prezrači, prenesemo rastlino na svetlo in jo zalivamo le po potrebi. Pozneje nam ne preostane drugo, kot da rastlino vzamemo iz ekisane zemlje, prst otrebimo koreninice, ki jih porazemo. Očiščene rastline vsadimo v manjši lonec s peščeno mešanico zemlje (2 dela rahle ali težke po individualnosti rastline in 1 del oprane rečne peska, mivke). Rastlino postavimo na topel prostor, jo le večkrat orosimo in jo ščitimo pred žgočimi sončnimi žarki. Nekoliko več zemeljske toplote zelo ugodno vpliva na tvorbo in razvoj novih korenin.

Ker pa so koreninice slabe in postržene, ne morejo prehranjevati vse rastline kot poprej, zato je potrebno, da rastlino obstrizemo, tako da jo spravimo v pravilno razmerje s koreninicami.

Šah

Borovsky—Tucevič

1. e2—e4, c7—c5; 2. Sg1—f3, Sb8—c6; 2. d2—d4; 3. Sf3×d4, d7—b6 (teorija priporoča takoj Sg8—f6, da bi bil beli prisiljen s Sb1—c3 preprečiti si udritev v središču s c2—c4); 4. c2—c4, g7—g6; 5. Sb1—c3, Lf8—g7; 6. Lc1—e3, Sgs—f6; 7. Lf1—c2, 0—0; 8. 0—0, Le8—d7 (črni ima velike težave, ker ne more izvesti poteze d6—d5 in si pripraviti več prostora za manevriranje); 9. f2—f3, h7—h6 (to je naperjeno proti manevriranju Dd1—d2 in Le3—h6. Bolje bi pa bilo s Ta8—c8, a7—a6, Dd8—c7 itd. poskušati priti do igre na damskem krilu); 10. Dd1—d2, kg8—h7; 11. f3—f4, Dd8—c8 (črni bi si rad z izmenjavo figur olajšal položaj, Sf6—g4 ni šlo zaradi Le2×g4, Ld7×g4; f4—f5; Ld7—g4 pa ne bi bilo dobro zaradi Sd4×c6, b7×c6, e4—e5!); 12. Ta1—c1, Le8—g4; 13. Sd4×c6, b7×c6; 14. Le2—d3, Le8—d7 (grozilo je f4—f5!); 15. h2—h3, a7—a5; 16. c4—c5 (beli hoče prodreti v središču); a5—a4; 17. c5×d6, e7×d6; 18. e4—e5, d6×e5; 19. f4×e5, Sf6—h5; 20. Tf1—f3, Lg7×e5; 21. Le3×h6, Dd8—c7 (črni ponuja žrtve kvalitete za napad, ki bi ga imel po Lh6×f8, Ta8×f8); 22. Sc3—e4, Sh5—g7; 23. Se4—g5+, Rh7—g8; 24. Te1—f1, Dc7—b6+; 25. Rg1—h1, Db6×b2; 26. Sg5×f7! (e tem je beli razbil pozicijo kralja); Db2×d2; 27. Lh6×d2 (beli sedaj grozi S+e5 in Sh6+, tako da črnemu ne preostane drugo, kot da žrtvuje kvaliteto); Tf8×f7; 28. Tf3×f7, Ld4—e6; 29. Tf7—e7, Le5—d6 (tudi Ta8—e8 ne bi pomagalo zaradi T×e8+ in Te1); 30. Te7×c6!, Sg7×e6; 31. Ld3—c4, Ta8—e8; 32. Tf1—f6 in črni se je vdal, ker s figuro manj ne more nuditi nobenega odpora.

Tehnika:

Elektrarna na Riu Negru

V republiki Uruguay nameravajo do leta 1942 zgraditi orjaško vodno centralo, ki bo dajala 530 milijonov kvh moči na leto. Preden je prišlo do izdelave načrtov in uresničenja dela za ogromne naprave, so v Uruguayu trajale borbe za in proti skoraj trideset let.

Z jezom, ki ga bodo zgradili na Rio Negru kakor se imenuje največja reka v Uruguayu, bodo ustvarili ogromno jezero, ki ga bo napajala reka Rio Negro z 22 m³ na sek., kadar je raven vode najnižja, in s 5400 m³ na sek., kadar stoji voda visoko. Pri teh podatkih pa še niso računane katastrofalne poplave. Ker je površina zemlje, ki do vaja vodo Rio Negru brez gozdov, so prehodi med nizkim in visokim stanjem vode zelo hitri, tako da so opazovali na mestu, na katerem so začeli graditi temelje za jez in kjer voda ponavadi mirno in pa sorazmerno počasi teče, naraščanje ob deževju za 7 m višine v devetih urah.

Ves naval vode bo moral prenesti jez, ki ga gradijo pri kraju Poso de los Toros, ki je 250 km oddaljen od glavnega mesta Uruguaya Montevidea. Na vrhu bo imel jez dolžino 1170 m, njegova največja višina pa bo 40 m. Zaradi neugodnih geoloških tal, ki ne dopuščajo prevelikih pritiskov na enem mestu bodo železobetonski oporniki jeza zasidrani na dno v mogočni betonski plošči, ki bo skrbela, da se bo pritisk enakomerno prenesel na tla. — Za odtok odvišne vode je predvidenih na vrhu jezova dvanajst odprtih, od katerih vsaka je 10,5 m široka in ki bodo lahko prepuščale 4450 m³ vode v sekundi. K turbinam dovajajo vodo štiri cevi, ki so dolge 42 m in imajo po 7 m premera. Stene cevi so iz 19 mm debele jeklene pločevine. Strojnice, to je poslopje v katerem so montirane vodne turbine in generatorji za tok, so takoj pod jezo na desnem bregu reke. Stroji so grajeni v

posameznih skupinah. Vsaka skupina sestoji iz Koflanove turbine, katere rotivo ima premer 5 m, in generatorja za vrtilni tok z 32.000 kVA. Skozi turbino lahko preteče vsako sekundo 160 m³ vode.

Temelj strojnice je debel betonski blok. Ta blok nosi ogromne teže turbine in generatorjev. Nad strojnico je sezidana dvorana za upravljanje strojev elektrarne tako, da do eže celotna stavba v kateri so razvrščeni stroji in vse potrebne naprave, skoraj višino jezu in tvori z jezo lepo zaključeno arhitektonsko celoto.

Iz centrale vodita nato dva daljnovođa v glavno mesto Montevideo, kjer bo postaja, odkoder se bo tok razdelil na vse strani. Dalinovoda imata napetost 170.000 voltov. Njune žice so tako pletene, da so v sredini prazne, torej nekake pletene cevi s premerom 150 mm.

Pri gradnji te vodne elektrarne bo zaposlenih kakih 3000 oseb. Zato so morali, na mestu kjer se dela, zgraditi celo kolonijo in jo oskrbeti z vsem potrebnim vodovodom, bolnišnico in elektrarno, ki s 3000 KS preskrbuje kolonijo s potrebnim tokom za razsvetljavo in za pogon strojev. Poleg teh naprav so v bližini mesta, kjer se dela, pripravili kamnolom z večjimi žerjavi in napravami za pogon pnevmatičnih svedrov, diet itd. Izdelali so tudi 12 km dolgo železnico, po kateri dovajajo na mesto gradnje potreben material. Posebne naprave so zgrajene za pripravljanje in mešanje betona in za drobljenje kamena za beton.

Vsa gradnja na Rio Negru bo imela, kakor je v načrtu, 200.000 m³ betona in bo dovršena v 56 mesecih. Samo sestavljanje in montaža turbin in strojev bo trajala 18 mesecev. Gradnja je poverjena evropski industriji. Vse naprave skupaj bodo veljale okoli ene milijarde dinarjev.

Zdaj je čas za naskok na molje

Kaj molji žre: volno, kožuhovino, perje, ščetine in žimo.

Kaj jim je všeč: mir, tema, toplota, umazanija. Kaj sovražijo: nemir, iztepavanje, preprih, sapo, mraz, dišave, tiskarsko črnilo, poper, smrekov les, petrolej, trpentin, naftalin, flit, žveplo, formalin in podobno. Po vsem tem si sestavimo bojni kolektor, ki je približno takle:

Kolektor moljev

Prosinec. (V toplih sobah letajo molji tudi pozimi.) Molji jih, kolikokrat jih le utegnesh! Iztepaš, krtačiš, daj stvari na preprih in mraz!

Svečan. (Ležejo jajčeca...) Pazi nanje, najrajši imajo nevidne prostorčke na šivih, gubah, robovih, našitkih, žepih. Ovij obleke, ki se nosijo vsak dan, s časopisnim papirjem. Prezračaj omare!

Sušec. (... ena samica po 200 jajčec.) Daj dragoceno krzno h krznarju v varstvo. Očisti vsa zimska športna oblačila (če le moreš, jih operi). Zavij vsak kos vsaj v časopisni papir, daj jih v trde škatle. Ne pozabi na klobučevinasto obuvanje in na galose s podlogo! Dodaj še kako sredstvo zoper molje!

Mali traven. (Čez 2—3 tedne izlezejo ličinke, si naredijo iz volne hišico, tako da so nevidne, in začno žreti.) Če je kak lep sončni dan, iztepaš in prezračiš vse stvari, ki so jim molji nevarni, predvsem skrtaš žepce, robove, našitke na oblekah, daj svežega časopisnega papirja ali dišave zoper molje v žepce, obdaj znotraj omaro z ovojnim papirjem.

Veliki traven. (Zro do 70 dni. Pozor, to je najnevarnejši čas!) Tieta volnena oblačila, ki so uporabljiva vse leto, daj dobro očiščena v časopisni papir, tako kopalne obleke in drugo. Daj v omaro.

Ročnik. (Zabubijo se in čez 14 do 44 dni zleti moljev metulj na dan.) Ne pozabi pregledati vreče s krpmi, omare z volnenimi stvarmi, nagačene živali!

Mali srpan. (Molji zleti, ko lipa zadehti.) Če kam odpoteješ na velike počitnice, tedaj prej iztepi vse blazinasto pohištvo, preproge itd. Daj povsod naftalina, na preproge položi časopisni papir, posuj jih s praški zoper molje, zvij jih skupaj, zavij v ovojni papir ali ruhe. Blazine in odeje shrani v omaro, kjer imaš že shranjena oblačila, zavarovala zoper molje.

Veliki srpan. (Drugi zarod nastopi. Mladi molji ležejo jajčeca in nato čez 2 do 8 tednov poginejo.) Osaži omare in predalnice, žveplaj, da daš vanje zimska oblačila.

Kimovec. (Samica leže do 200 jajčec.) Če doživiš še kako presenečenje moljev, mogoče v kakem blazinastem stolu, v modrocu ali pernici, pa daj te stvari v kemično čistilnico.

Vinotok. (Ličinke so zlezle ven, si naredijo hišico in žro.) Pozimska oblačila prezračij v sončnih dneh, da se iznebijo vonja po naftalinu. Zavij tiste stvari, ki jih takoj ne potrebuješ, še v nov časopisni papir brez praškov zoper molje.

Listopad. (Zró do 70 dni. Pozor, ta čas je najbolj nevarni!) Kot pametna gospodinja poskrbi že zdaj, kupi si za svoja božična dela volno zoper molje.

Gruden. (Zabubijo se.) Zdaj pa malo počivaj v boju zoper molje, saj se že v prosincu začne iznova.

Zdaj vidimo, koliko truda zahteva boj zoper molje. Vse ženske naj se ga udeležujejo in naj delujejo na to, da bi bili volneni blagovi že za prodajo tako kemično predelani, da ne bi moljem nič več dišali.

Naš domači vrt

Kako zalivam

sobne rastline

Za pravo ljubiteljico sobnih rastlin je vprašanje zalivanja velika in nikdar rešena uganka. Ze vprašanje, kolikokrat moramo zalivati, je popolnoma napačno. Rastlina potrebuje le tedaj vodo, ko je zemlja suha. Razliko delajo le rastline, ki stoji v vodi (ciperus) ali pa rastejo na stalno mokrih prostorih (praproti). Pri upoštevanju potrebe vode pri zalivanju rastlin, se moramo ozirati na posebnost lončnice, kje raste v naravi, in na velikost lonca. Manjši lonci se hitreje osuše kot veliki, posebno če so preprejeni s koreninami. Pri rastlinah z velikim, mesnatim listjem izhlapi voda veliko hitreje in v večji množini, kot pri lesastih rastlinah, ki imajo usnjate, trde in drobne liste. Zato nobenih rastlin ne smemo zalivati dnevno, temveč le po potrebi, ker tudi vlaga v zraku ni vedno enaka.

Da pa spoznamo, ali je v loncu suha prst in je potrebno zalivanje, imamo kaj preprosto sredstvo. Ako potrkamo s prstom ali s trdim predmetom po loncu, čujemo čist, zveneč glas, če je zemlja suha in odstopa od lonca. Vlažna zemlja pa se lonca drži, zato je glas trd, brez zvoka. Zelo izsušene rastline postavimo v vodo, da se zemlja temeljito prepoji. Paziti pa moramo, da se otekajoča voda ne nabira v podstavkih, ker se zemlja potem rada ekisa, koreninice pa gnijejo.

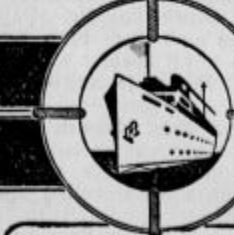
Naše gospodinjice se navadno boje, da zalivajo premalo, zato trpe rastline pri nas največ zaradi preobilice vode, tako da se posebno pozimi tvorijo na listih nekakšne tvorbe, ki jih povzroča mo-

IZBIRA NI TEŽKA

kadar je treba dobiti časopis v katerem naj oglašuje trgovce ali obrtnike. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel zagotovo v stik s najširšimi kupnomočnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENEČ«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — a malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vasa o uspehu prepiča.

Polzivi vrtovi v vasi Gutenstein pri Sigmaringu imajo 3 do 4 milijona poljev.

Prvi papirnati denar so bili l. 1664. izdani »listki za prevoz« v Stockholmu.

JADRANSKA PLOVDBA D.D.

SUŠAR

Hliti parobrodski prevoz iz Benetk in Sušaka v Dalmacijo. Odhod iz Sušaka vsak dan razen arede in petka ob 16. uri. Turistične proge iz Sušaka in Benetk v Dalmacijo ter iz Sušaka in Trsta v Grčijo za male pavšalne cene. Dnevna večkratna zveza z vsemi kopalnišči in letovišči jugoslovenske obale.

Prospekte in navodila daje Direkcija na Sušaku ter val uradi »Putnika« in društva »Wagons-Lits Cooke«.

Človek na poti do zvezd

Doslej je prodrl v ozračje 22 km visoko

Krogle iz največjih topov v svetovni vojni so letele skozi stratostero v višini 40 km

Računi bodočnosti: Zvočni film o gibanju ozvezdij

Bog pa je rekel: Naj bodo luči na trdini neba in naj ločijo dan in noč in naj bodo v znamenja časom in dnevom in letom, da bodo svetile na trdini neba in razsvetljevale zemljo. In zgodilo se je tako. Bog je naredil dve veliki luči, večjo luč, da bi gospodovala čez dan, in manjšo luč, da bi gospodovala čez noč, in zvezde. In jih je ostavil na trdino neba, da bi svetile na zemljo, in da bi gospodovala dnevno in nočno in ločile svetlobo in temo. In Bog je videl, da je bilo dobro.

In bil je večer in bilo je jutro, četrti dan. (1 Moz 1, 14—19.)

v višave. Ni pa bilo mogoče uiti pod nebo na pravičnem ognjenem vozu niti s ptičjimi peruti. Šele Leonardo da Vinci je odkril, da bi se človek mogel dvigniti v ozračje tudi s pripravo, ki bi bila težja od zraka. V XVII. stoletju je jezuit Francesco de Lana iz Brescije, v Italiji misel izpopolnil in napravil načrt prvega zrakoplova, majhne jadrnice, ki bi se dvigala v zrak s pomočjo štirih balonov, v katerih bi bila — praznina, brezračen prostor. Po trditvah nekaterih zgodovinarjev pa se je prvi resnično dvignil v zrak braziljski duhovnik Lavrencij de Gusmao, in sicer 8. avgusta 1709. Vso nadaljnjo dobo je človeštvu lebdela pred očmi podoba balona, zrakoplova raznih oblik, znatneje višine pa je človek dosegel šele v začetku našega stoletja. L. 1906 se je kapitan Ludvik Mina dvignil do višine

prostira nad njim, po Gutenbergu dosegla 500 do 1000 stopinj pod ničlo. Torej bi bil naš planet od 100 km po navpičnici navzgor obdan od neizmerne plasti razbeljenega ozračja, kot ognjen oblak, ki ga nobeno živo bitje ne bi moglo prodrati? Človeka, ki bi si drznil prestopiti prag zemskega bivanja, bi še daleč pred ozvezdij sprejela nova nevarnost! Najbolj varna višina za stratostferne plete je torej še vedno med 16 in 18 km, kjer bodo obratovala letala bodočnosti. Ker tu ni viharjev in ciklonskih neviht, bi mogla doseči bajno hitrost. Pred nekaj dnevi so časopisi razglasili, da so v Ameriki s stratostfernim letalom dosegli hitrost 600 km na uro. Znanstveniki in inženirji pa že danes govorijo o hitrosti 1000 km na uro.

Je pa še eno sredstvo, ki je sedaj nekako v preizkusni dobi: raketa. Ni jih malo, ki pričakujejo, da bi raketa omogočila dolga potovanja po navpičnici. Pri napredku, ki ga je letalstvo doživelo pred našimi očmi, ne kaže kar vnaprej izključiti, da bi kdaj v bodočnosti odletela z zemlje raketa in opisala elipso okrog lune in se nepoškodovano vrnila nazaj. Za prve poskuse ne bi bilo treba tvegati človeških življenj. Zadostovala bi »preizkusna raketa«, ki bi bila opremljena z najboljšim radijskim aparatom in avtomatičnim filmskim aparatom in prinesla bi nazaj — panoramo lune, kakor doseganji preizkusni baloni prinašajo z velikih višin mero tamošnje temperature, smer vetrov, sestavo kozmičnih žarkov itd. Težko pa si je danes še predstavljati, da bi mogla taka raketa kdaj prodrati v vesmírski prostor, do daljnih planetov, na stotine milijonov kilometrov daleč od zemlje. Samo teža goriva za pot tja in nazaj bi zahtevala razmerje, ki si jih ni mogoče predstavljati. Tudi še ni znana nobena snov in ne način gradnje, da bi taka raketa mogla vzdržati začetni skok iz mirovanja v hitrost 11.200 metrov na sekundo, s katero edino bi mogla uiti iz privlačnosti zemlje. Nič tako fantastično pa ni fraziranje takih raket okrog zemlje, v obliki skoka iz kraja v kraj. Poskusi v Nemčiji in Ameriki so pokazali, da je to stvarnost, s katero je treba v bodočnosti računati, vsaj za prenos dragocenega blaga in pošte. Taka raketa bi se v eni minuti izstrelila iz Ljubljane v Rim, v pol ure s severnega tečaja na južni tečaj, v eni uri okrog in okrog zemlje. Takrat bi bil močnim in premožnim v resnici vse svet dom in gorje narodom, če se ne bi obiskovali prijateljsko, ker najoddaljenejši bi se lahko ruvali med seboj kot se je nekaj sosed s sosedom.

Dokler pa čakamo na uresničitev teh računov, ki niso več zgolj sanje, pa z mislijo moremo iti dalje in dalje po navpičnici v neskončni prostor, ki nam je telesno še nedostopen. Kam bi nas pripeljala ta pot neprestano v višino, v višino? Najprej: čim višje bi se vpenjali, tem bolj bi izgledala višina in nastajala bi — oddaljenost od zemlje, kakor o zvezdah ne govorimo, da so visoko nad zemljo, ampak daleč od zemlje. — Povzpeli smo se nad naše ozračje, nad utripajočo luč severnega sija. V višini 1000 km, kjer kot brodolomci tavamo v oceanu teme, kjer sonce in zvezde ne svetijo več, je mati zemlja samo še velika kroglja, po kateri svetle črte ločijo morja od celin. V višini 10.000 km nam ta kroglja hitro drsi v temo, ko se vrti okrog svoje osi, in nam že kaže temno in svetlo polovico: dan in noč na zemlji.

Pa se dvigamo še višje, še višje, vedno navpično. S hitrostjo svetlobe, kot misel. Prešli smo rimsko cesto, posuto z neznanimi žarenji, z izginjajočimi meglicami, z roji zvezd. Prisostvujemo čudežu stvarjenja: svetovi nastajajo, svetovi odmirajo. Razum ne dohiteva več. Ker ne more dometi nedoumljivega Brezkonca. Samo domišljija si pomaga naprej in misel se razpleta. Tu smo torej. Prišli smo do konca neskončnega prostora. Do tiste idealne točke, kjer je konec premice, kjer se križajo vzporednice. Prišli smo. Kam? Na točko v vesmíru, od koder smo vzleteli vanj! Čeprav smo hiteli le navpično, smo vendar opisali zaključeno krivuljo? Zakon o krivuljastem površju in zvezdnih krivuljah sega torej tudi v prostor vesmíra?

Tako pravijo moderne teorije. Človek ne more uiti v neskončnost. Vsaka neprestana pot v isti smeri se mu konča sama v sebi. Kakor potnik, ki bi šel od doma proti zahodu in bi šel samo proti zahodu dalje in dalje vedno v isti smeri,

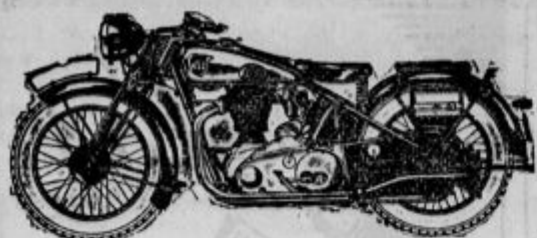
V zvezdarni fotografirani del rimske ceste, ki je ves posut s zvezdami in sonci; to je najlepši del rimske ceste, tako imenovana »strelčeva meglica« v ozvezdju Strelca.

bi prišel z vzhoda spet nazaj na svoje izhodišče, tako bi se potnik po vesmíru po sto milijardah svetlobnih let pota in poleta v isti smeri vrnil nazaj na točko, kjer je začel. Prostor je torej krivuljast.

Taka je čutna predstava neskončnega, pa vendar določenega vesmíra, ki obsega krogotok časa in večnosti.

In ko bi tak človek spet stopil na trda tla, bi mu bilo gotovo tesno pri srcu. Tam tak prostor, taka svoboda, neskončni dom božjega naročja, na trdih tleh pa taka gneča in stiska. In ko bi videl spore za mejnike, spopade med narodi za nekaj kilometrov zemlje, ko bi videl strašne stroje za pobijanje ljudi, skladišča bomb in strupenih plinov, bi se najbrž vprašal s psalmistom: »Zakaj hrume narodi in si ljudstva izmišljajo prazne reči?« Tedaj bi doumel, kako daleč zaide človek, ki kot vol bulji samo v tla.

Kaj je lepšega

kot pomladanski izlet v naravo z dobrim in zanesljivim motorjem?
Pomlad je že tu, zato se podvizaj in se oglasi pri firmi

Ogled motorjev brezobvezen!

Ign. VOK, LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica 7

Vsi rezervni deli stalno na zalogi!

NSU • PUCH • BIANCHI • PHANOMEN

Vse tipe motorjev si lahko ogledate v Moto-salonu M. k. Ilirije, Delavska zbornica od 19. do 26. aprila 1939

Posestva

Prodaj hišo

gostilno in mesarijo, pri-
pravno tudi za druge obrti,
blizu cerkve, šole, tramva-
ja. — Debeljak, Ljubljana-
Dravje, Vodnikova 240. (p)

Stanovanjska hiša

ob glavni tramvajski pro-
gi, napredaj zaradi izselit-
va. Brutto donos 43.000 din.
Naslov v upravi »Slovenec«
pod št. 5791. (p)

Gostilno

s malim posestvom v in-
dustrijskem kraju, 1 detri-
ure od postaje, prodam. —
Poizve se pri Grčar, Smart-
no pri Litiji. (p)

Parcela

prisojna, južna lega, po
nizki ceni, proti prevze-
mu hipoteke, napredaj.
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 5897. (p)

Stavbišče

pod Rožnikom, ca 1600 m²
ugodno prodam. Informa-
cije dr. Viktor Maček,
odvetnik, Ljubljana, Dal-
matinova 10. (p)

Večji del zemljišča

ca 17.000 m², ugodno pro-
dam za skladišče ali gra-
domno jamo v bližini to-
varne Saturnus. Naslov v
upravi »Slovenec« pod
št. 5968. (p)

Enonadstropno hišo

dvonadstropno, na lepem
kraju, poceni prodam. Na-
slov v upravi »Slovenec«
pod št. 5987. (p)

Hiše, posestva,

industrije, restavracije, go-
stilne, trgovine, buffete in
mlekarnice prodaja ter iz-
daje lokale — Central, Za-
greb, Bregovita 7. (p)

Hišica

3 sobe, vrt in njiva poleg
cerkve in šole v Cerkljah,
Gorenjsko, oddamo ugodno
v najem. Ponudbe upravi
»Slov.« pod »Obrtnik ali
upokojenec« 6008. (p)

13 stanovanjska hiša

z gospodarskim poslopijem
in velikim vrtom v Trno-
vem, v bližini projektirane
jadranske ceste, napredaj.
Poizve se: Mala čolnarska
ul. 4, Ljubljana. (p)

Enonadstropno hišo

prodam ob Celovški cesti,
pripravno za vsako obrt in
trgovino in več parcel, ali
skupno. Alojz Arhar, Ce-
lovška c. 80, Sp. Šiška. (p)

Poizvedbe

Rumeno malo papigo

ubeglo na praznik, vrnite
za lepo nagrado v trgo-
vini Celovška 34, ali na-
manite tel. 30-72. (c)

Prodajmo

Stelaže s predali

prodam. Naslov v upra-
vi »Slov.« pod št. 5871.

500 kg štajerskih bobovcev

ugodno prodam. Trgovina
Martinc, Tyrševa 17. (1)

Vrtna črpalka

dobra, napredaj. Pogačar,
Glince c. II, št. 8. (1)

Koleselj

skoraj nov, napredaj. Ce-
sta 29, oktobra 16. (1)

Mizarji!

Za polovično ceneno se pro-
da skoraj nova falzmašina
Univerzal-Zinkfräs-Aparat
6 šablona. Poizve se: Hre-
nova 16-I. Istotam se dobi
večjo partijo furnirja po
nizki ceni. (1)

»Presto« kolesa

večletna tovarniška ga-
rančija. — Na ugodne ob-
roke. — Na zalogi tudi ko-
lesa drugih znamk.
Rabljena kolesa vzamemo
v račun.

Nova trgovina

Tyrševa cesta 36
(Nasproti Gospodarske
zveze).

Trgovina

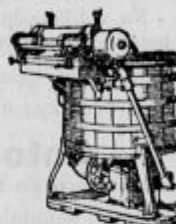
suhomesnate robe, delika-
tose, najpomembnejše mesto
v sredini Zagreba, nizka
najemina, čisti zaslužek din
3000 mesečno, napredaj ze-
lo povoljno s celim inven-
tarjem in blagom. Central,
Zagreb, Bregovita 7. (1)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim
sladkorjem vkuhan — se
dobi na malo in veliko v
lekarni dr. G. PICCOLI -
Ljubljana, nasproti »Nebo-
tičnika«.

Posvečajte svojo pažnjo.

Pranje perila na elektri-
čni pralni stroj in sušenje
perila v centrifugi ni le
enostavno, temveč zabava.

V Vaši lastni koristi je,
da si čimprej nabavite
ta čudežni pralni stroj, ki
se v najkrajšem času sam
izplača. — Generalni za-
stopnik in zaloga holand-
skih »Viktoria« pralnih
strojev in zastopstvo Hof-
herr - Schrantz - centrifug.
Gustav Puc, Ljubljana
Tržaška cesta 9 Telef. 26-97

KOLESA

kupite dobro in poceni
tudi na obroke pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Aleksandrova 6.
Brezobvezen ogled!

Dva zapravljivčka

večji štedilnik in 20 metrov
kompletne cevi za škropit
vrt, napredaj. Prečna 6.

Lepe obhajilne

sveče, vosek
med in me-
deno pecivo

dobite najbolje in
najcenejše pri

»Sveča«

Ljubljana, Stritarjeva ul. 6.

Vrtna veranda

lesena, in majhna vrtna uti-
ca, ugodno napredaj. Na-
slov v upravi. (1)

Kolesa VICTORIA

najboljše kvalitete
velika izbira
nizke cene
pri trvdki

A. BIRKE

Ljubljana, Mestni trg št. 9

Kolesa: NSU

Diamant - Wanderer -
Dürkopp - Triumph itd.
kupite najcenejše edino
le pri trvdki

PLEVEL

Preska, pošta Medvode.

VINA

Za težko delo je močno
vino! Dobite ga najlažje v

Centralni vinarni
v Ljubljani

TELEFON ŠTEV. 25-73

Najceneje

kupite prvovrstno

kolo

ali

šivalni stroj

v trgovini

Splošna trgovska

družba

v št. Vidu nad Ljublja-
no (v hiši g. Persina).

Istotam najcenejša po-
pravila rabljenih koles.

Dajemo na ugodne me-
sečne obroke.

BRITJE — MUKA?

Nel' Ako uporabljate
WILLIAMS krémo za
britje, a po britju
osvežite kožo z nekaj
kapljicami AQUA
VELVA, ki takoj od-
strani ranice, ki jih
povzroča britev. Do-
biva se v vseh boljših
strokovnih trgovinah.

Za šrtje

WILLIAMS

Otroški vozički naj-
novjših modelov
Dvokolesa,
motorji, tričklji
šivalni stroji
pogrešljivi
Po zelo nizki ceni! Ceniki franco!
»TRIDUNA« P. BAYEL, LJUBLJANA, Marjoviška 4
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28

Otroški kotiček.

Konči Ahačič:

Nosan in Zalika

Zdaj se ustavijo štirje mojstrčki pred
Mojmojo. »Palček z zlato krono na kapi in
z dolgo belo brado se predstavi vili takole:
»Kralj Čirečare stoji pred teboj, Mojmoja.
Zadovoljna boš z menoj nočoj. Kamor Čire-
čare svojo brado položi se mu ob priči vse
pokori.«

Res! Velika je moč Čirečarove brade —
a Mojmoji vendar ne more ustreči.

Nato spregovoril sanjavi sloki palček z
veliko zlato trompeto: »Jaz sem palček Tra-
lala, ki rad vidim hopsasa. Čim zatrobim,
dvigajo nožice vse živali in vse rožice, vse se
zavrti in se življenja veseli.«

Vendar tudi Tralala ni ta, ki ga rabi
Mojmoja.

[Pohišstvo]

POHIŠTVO

Moderno in kvalitetno
kuhinje, spalnice, jedil-
nice in drugo, zajamčeno
po konkurenčnih cenah.
Rabljene spalnice in je-
dilnice, orehov les, že od
1500 din naprej. Spreje-
mamo naročila po lastnih
in danih načrtih.

»OPRAVA«

Ljubljana, Celovška c. 50

Mreže za postelje

izdeluje in sprejema rabl-
jene v popravilo najee-
neje Alojz Andlovic, Gre-
goričeva ulica št. 5 (pri
Gradšču). (1)

Spalnica

orehova imitacija, šperana,
lepa oblika, zelo ugodno
napredaj. Bitenc, mizar-
stvo, Gosposka ul. 10. 8

Modroce

posteljne mreže, selesne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetne
izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik - Mestni trg 13

Ugoden nakup morske
trave, žime in evliha
za modroce ter blaga za
prevleke pohištva.

Pred nabavo pohištva

si ogledjte zalogo modernih
spalnic, jedilnic, kuhinj itd.
pri Henrik Bitenc, mizar-
stvo, št. Vid. Vičmarje. (8)

Modroce

vrhne in spodnje,
mreže, posteljne odeje in
perje puh najceneje
v veliki izbiri prodaja

SEVER, Marijin trg 2

nasproti
franciškanske cerkve.

Stanovanjske opreme

kupite zares ugodno pri
Malenšek, Celovška cesta
št. 258. (8)

Moderne spalnice

in kuhinje ter drugo po-
hištvo po nizkih cenah, pri-
poroča mizarstvo Velka-
vrh, Krakovska ul. 7, Ljub-
ljana. Sprejemajo se po-
pravila. (8)

MODROCE

otomane,
kauče itd.
dobite po-
ceni in so-
lidno pri

Ivan Hablič-u

tapetnik

Kopitarjeva ulica 1

nasproti »Ničmanac«

Spalnica

jesenove in orehove, fine,
kupite najugodnejše pri —
Kržetu, pohištvo, Vrhnika;
skladišče: Ljubljana, Preč-
na ul. 6. (s)

Kupimo

Vrtna stole

in mlze — kupim. Grad
Marija, Črnuče. (k)

Ročni voziček

z biro na 4 kolesih kupi
ABC; Medvedova 8, poleg
kolodvora Šiška. (k)

Kovaško kladivo

na vzmet s peresi št. 2
(federhamer), kupim. Na-
slov v upravi »Slovenec«
pod št. 5975. (k)

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Pločevinaste sode

rabljene, toda v dobrem
stanju, močne z ojačeval-
nimi obroči, kupimo. Ing.
Dukiš in drug, Ljubljana,
Bohoričeva 24. (k)

Kosti

postavno vsaka postaja.
v kompletih vagonih,
kupuje: Ljudevit Hajp,
tovarna kleja, Sombor,
Donavska banovina. k

Gunje

krojaške odrezke, star
papir, tekstilne odpadke
ter ovčjo volno, govejo
dlako (arovec) — kupi
vsako množino Arbeiter,
Maribor, Dravska 15. (k)

Orehove furnir hlode

spodkopane ali stoječe,
55 cm naprej in 100 m
borovca 25 cm naprej. —
Adolf Trele, Ljubljana,
Cankarjeva ul. 7-III. (k)

Ia javorovih hlodov

80 kub. m od 30 dalje, dol-
žina od 2 m dalje, kupim
za dobavo do 20. aprila.
Ponudbe na podr. »Slov.«
Celje pod »Takoj« 6022.

Staro zlato,

zlato zobovje

in srebrne krone

kupujem po najvišjih cenah

A. KAJFEŽ

trgovina z urami in zlatino
precizna delavnica za
popravila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Voziček

globok, kompletan, prodam.
Kupim športnega. Pleterš-
nikova 28, priličje. (k)

Motorno črpalko

malo rabljeno ali novo ku-
pim. Ponudbe upravi »Sl.«
pod »5 KS« 5999. (h)

Glasba

BREIPLAČEN POUK V ISKRAJNO

DIN: 120-

DIN: 490-

DIN: 128-

DIN: 65-

DIN: 59-

ZAHTEVAJTE BREIPLAČEN KATALOGI

MEINEL-HEROLD

Donner Markt, MARIBOR 102

Piano

krasen glas, poceni napro-
daj. Kežarjeva 16, Mari-
bor. (g)

KUHNER

VEČNO SVETOVNA
DINAMIKA

Novi modeli čelo-flauta-

bandonion register

Oglejte si brezobvezen

pri

R. Warbinek

Ljubljana, Miklošičeva c. 4

Najcenejša v njeni kvaliteti

Harmonij

nov, poceni napredaj. Po-
jasnila daje: Gospodarič
Ferdo, št. Rupert, Do-
lenjsko. (g)

Priložnostne prodaje

ne iščite, ker dobite tovar-
niško nove plošče v poljubni
izbiri že po Din 30-—. Zahr-
vajte seznam.

elektroton

PASAŽA NEBOTIČNIKA

Klavir

zaradi selitve poceni pro-
dam. Linhartova 11. (g)

Godbene instrumente

(Blech) skoraj nove — par-
tija ali po komadu zelo po-
ceni proda Bolčić, Jelačić-
ev trg, American bar.

Lepo darilo je nova gramo-

fonska plošča, stane samo

Obleke
perilo klobuki
čevlji
nogavice
kravate
robci
dežniki

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJH CENAH

STALNO

Sternbecki
CELJE 18

NAJVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

CENIK ZASTONJ

Kolesa

veliki izbiri najceneje dobite pri
„TEHNIK“ Josip Banjal
Ljubljana, Miklošičeva 20

Zaloga: tenis reketov, nogometnih žog in drugih športnih predmetov!

Poslovodjo

zanesljivega in vsestransko zmožnega, iščemo za prevzem večje trgovine v ljubljanski okolici. Prednost imajo reflektanti s kavejo. — Ponudbe pod „POSLOVODJA“ na upravo „Slovenca“ štev. 5947.

Zahvala

Podpisani JOSIP GREBENSEK, trgovec in slikar v Kranju, se jugoslovanski zavarovalni banki „SLAVIJA“ iskreno zahvaljujem za njeno reskulantno in hitro likvidacijo požarne škode na moji trgovini, katero je popolnoma uničil požar dne 5. aprila 1939. S priznanim odškodnino mi je omogočeno trgovino v nezmanjšanem obsegu nadaljevati. Ugledno zavarovalnico priporočam svojim trgovskim kolegom in ostalemu občinstvu.

V Kranju, dne 14. aprila 1939.

JOSIP GREBENSEK,
trgovec in slikar.

Vzajemna posojilnica

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Prodamo

Stelje

več voz, za pograbiti — prodam. Stepanjavas 50.

Šivalne stroje

nove in rabljene, krojaške in čevljarke od 300 dinarjev naprej, prodaja Triglav, Resljeva 16. (1)

Triglav kolesa

tudi druge znamke, prodaja najceneje Triglav, Resljeva 16. — Oglejte si veliko izbiro. (1)

Konjsko seno

po zmerni ceni, prodam. Naslov v upravi „Slov.“ pod št. 5932. (1)

Manufakturno trgovino

dobro vpeljano, v sredini mesta, takoj prodam po zelo ugodnih pogojih. Ponudbe upravi „Slovenca“ Maribor pod „Redka prilika“ pod št. 5935. (1)

Čebulček

črno deteljo, banaško lucerno, grahoro in travna semena dobite v najboljši kakovosti pri trvdki

Fran Pogačnik

d. z o. z. v LJUBLJANI, Tyrseva (Dunajska) cesta 33, Javna skladišča.

Gnojilne črpalke brzoparilniki štedilniki

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabl, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje Podraž Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Smrekove in borove hlode

in deske, suhe, ugodno prodam. Ludvik Kočar, Rova, Radomlja. (1)

Prima kolesa

tudi na obročih. — Dajem garancijo. Kmetič Ciril. Dob pri Domžalah. (1)

Jajca za valenje

čistokrvnih plimentk, razpošiljam. Kuhar, gostilničar, Vevče. (1)

Kompletno orodje

za čevljarstvo je poceni naprodaj v letovišču na Gorenjskem. Na razpolago lahko tudi lep lokal in obrtni list. Naslov v vseh poslovalnicah „Slov.“ pod št. 5240. (1)

Poročne prstane,

ura, verige, uhane, kakor tudi očala — kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Sotna, nasproti farne cerkve. Podružnica v Mariboru, Jurčičeva 8.

12 vrtnic plezalk

v novih velikovetnih prekrasnih sortah s pošteno in zavojnino vred 60 din, 24 plezalk 90 din. Izreden okras za balkone, ograje itd. (Sadne sadike in nizke vrtnice so posele) — Sadjarstvo Dolinsek, Kamnica, p. Maribor

CONTINENTAL

mesečno po Din 200—; za državne službenice po Din 100—

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 80

Erfortska semena

pri Pintarju, Gosposvetška 14. (1)

Za vsako družino

oblačila — najboljša in najcenejša — Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana

Suhe jelšve deske

vse dimenzije do 10 m, prodam. Josip Rožmanec, Brod, Logatec. (1)

Umetniška slika

zelo velika, za cerkev ali salon, zelo poceni naprodaj. Vrhovčeva 3-II. (1)

Posnemalnik

„Diabol“, malo rabljen za 220 litrov in več vrčev prodam. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 5901.

Traverze napredaj:

5 komadov — 4 m dolge, 1 komad 5 m dolg, pri Rosenberg, Maribor, Jezdarska ulica. (1)

Najboljša kolesa

izbira velika, cene nizke, na ugodna odplačila. — Remec Oskar, Ljubljana, Dolenjska cesta 5. (1)

Torbarska delavnica

dobro vpeljana, z vsemi potrebnimi stroji in zalogo, se prodaja zaradi smrti lastnika, na prometnem kraju Ljubljane. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 5926. (1)

Vrtnice

novejših in raznih barv, nizke 10 grmičev 50 din, visoke 1 komad 15 din, cepljene zgod. breskve 7 din, ampelopsis, magnolije, klematis, razne zanesljive zelenjadne in cvetlične sadike itd. — nudi vrtnarstvo IVAN JEMEC, Maribor - Prešernova ulica. (1)

Denar

Okraj Dravograd!

Meziška dolina! — Nove hranilne vloge vsak čas takoj izplačljive sprejema in obrestuje do 5% ter daje kratkoročna posojila Hranilnica in posojilnica pri D. M. na Jezeru v Prevaljah. (d)

Vlogo

Kmetске posojilnice kupimo. Tovarna „Pekate“, Ljubljana. (d)

Družabnika

rabim na deželi za razširjenje trgovine. Imam tudi lesno obrt. Ponudbe na upravo pod: „Dobra trgovina“ 5671. (d)

Družabnika

sprejemam k dobičkanosti obrti. Potreben kapital 4000 do 5000 din. Ponudbe podružnici „Slovenca“ v Kranju pod „Poštenje“ 5750.

Ureditev premoženja

Poravnave, konkurzne zadeve, odkup in inkaso terjatev, (tudi kmetijskih) nabavo posojil in družbenikov, dobičkanostno in varno naložitev kapitala, ureditev uprave in knjigovodstva, bilance, kalkulacije, upravo nepremičnin, nadzorovanje soudeležb, — sploh vse trgovsko-obrtniške zadeve poverite zaupno strokovni pisarni

ZAJC LOJZE

Ljubljana, Gledališka ul. 7

CEVI

za odvode in dimovođe, „Salonit“ valovite plošče in šablone kakor tudi ves

gradbeni material

dobite pri

MATERIAL

LJUBLJANA, Tyrseva c. 36 a

Telef. 27-16

Brzjavni: Material

Trgovski lokal

s komplet. opremo oddamo v središču Domžal

PROMETNA BANKA V LJUBLJANI

Uprava

državnega zdravilišča Topolšica

sprejme takoj

1 ključavničarja

1 vrtnarja

Nekolkovane ponudbe z vsemi podatki samo samskih prosilcev naj se naslovijo na upravo.

Nemško podjetje tekstilne industrije, ki izdeluje tržni predmet drobnarijske oblike, išče arlskega

zastopnika

za Dravsko banovino s sedežem v Ljubljani.

Zahteva se varščina za zalogo. Zastopnik mora biti sam delaven in poleg domačega jezika obvladati tudi nemškega. Obiskovati je treba velike in male trgovce z drobnarijami in izdelovanje perila in pletenin.

Podrobne podatke z navedbo dosedanje zaposlitve in dodatkom priporočil in slike je poslati na: Oglasni zavod „FAMA“, Beograd, p. p. 493 pod „Vertreter“.

Aleksij Pelipenko:

Ukrajina joka ...

PREDGOVOR

Bralci moje knjižice „Ukrajina joka“ bi lahko mislili, da so vsi ti prizori, ki jih tu najdete, se plod moje domišljije. Res, težko je doumeti, da more človek početi take grozovitosti. Zato zagotavljam cenjene bralce, da so se vsi ti dogodki tudi resnično izšli. Po zlomu carske armade sem dobil neko župnijo v Podolju, kjer sem par let živel pod komunistično vlado in videl njihove grozovitosti na lastne oči. Priča sem bil skoraj vsem prigodam župnika Nikandra; da bi pa podal bralcu enotno sliko, sem pri opisu resničnih dejstev spremenil le osebe.

Ukrajinski junak Komar je zgodovinska oseba, čeprav je znan pod drugim imenom. Poznal sem ga osebno in sem ga v svojem župnišču večkrat sprejel ter ga po njegovi junaški smrti tudi pokopal. Vsa njegova junaštva so zgodovinska in vse Podolje se jih še danes živo spominja.

Monakovo, 12. jan. 1937

Kolegij sv. Andreja

Pisec: nadduhovnik Aleksij Pelipenko

I. DEL.

Vranji gozd.

V breclavski pokrajini, na meji kijevske in podolske gubernije, stoji velik gozd samih stoletnih hrastov. Nobenega drugega drevesa ni najti; tesno drug ob drugem dvigajo

1 vrhove proti oblakom. Prosto mole dolge močne veje v zrak in vabijo upehanega popotnika v svojo senco.

Stopi v senco, trudni popotnik, postelji si na zeleni tratil Prisluskuje, varen pred žgočimi sončnimi žarki, skrivnostnemu šumu desetstičnih hrastov. Stolejta so ga pesnili. Uspavajoče ti šume na uho. In če si žalosten, boš pozabil na žalost, če si bogat in vesel, ne boš več mislil na svoje bogastvo.

Gozd se imenuje Voroná-dubina, to se pravi vranji gozd. Kajti kot grozeč, črn oblak vise vedno s krikom in sikom jate vran nad šumečim hrastovim gozdom in polnijo nebo z velikim hrupom. Stari očetje z belimi bradami in razoranimi obrazi iz okoliških vasi in mest, Lipovca ali Volodinke, vedo odkod so te jate vran. Poslušaj, kaj govore:

Ko je car-osvoboditelj Aleksander II. (1855—1881) ukinil tlačanstvo in tlako, so se tu uprli zoper njega deželni in zemljiški gospodje. Iz Poljske so zbrali velikansko vojsko, da bi se borili proti Moskvčanom in carju-osvoboditelju. In tu pod stoletnimi hrasti Voroná-dubine je prišlo do odločilne bitke. Poljaki so bili obkoljeni in uničeni do zadnjega moža. Mnogo je bilo pobešenih, in kdor je prišel živ v roke Moskvčanov, so ga razsekali v kose. Pravijo, da je na slehernem hrastu viselo nekaj Poljakov. Do gležnjev je segala kri in mah je bil od nje pordečen. Strogo je bilo prepovedano, da bi kdo obešene ali posekane pokopal. Tako so hoteli ostrašiti še one Poljake, ki so živeli v Ukrajini, da bodo vedeli, kaj se pravi upirati se carju. Zato pa je bila Dubina dolgo časa polna trupel. Smrad je bil tolik, da se je vsakdo izognil gozdu za nekaj vrst.

In kje so ostala vsa trupla, vprašaj? Ležala so na tleh, vendar ne dolgo. Iz Galicije, Podolja, iz vseh ruskih gozdov so se pripodili lačni volkovi in jih požrli. Kar jih je viselo na hrastih, so pa še dolgo ostali tam, ker jih volkovi niso mogli doseči. Zato so prileteli semkaj od vseh strani vrane in počasi kljuvale gnijoča trupla. Zato je tukaj toliko vran,

Vrane pa delajo tu tak hrup, da se jih sliši celo v Vinico in v Volorodinki ne morejo ljudje zaradi njih spati. Se dandanes volajo vrane v gozdu trupla in jih je tu mnogo več kot drugod po ukrajinskih gozdovih. Ozri se okoli in videl boš, da ni drevesa, kjer bi ne bilo v krošnji sedem ali osem vranjih gnezd, in ta gnezda so še od tedaj, tako pripovedujejo v vasi, ko je bila poljska bitka. Se dandanes povzročajo vrane pred dežjem in nevihto tak hrup, da se jih boje otroci, stari se pa spominjajo preteklih časov in pripovedujejo od poljske bitke.

Zato se imenuje gozd Voroná-dubina.

Lepega, sončnega poletnega jutra je prišlo v Voroná-dubino nekaj desetorice mož, ki so začeli kositi travo na volodivškem župnijskem travniku. Kmalu za njimi se je pripeljal sam župnik Nikander. Sedel je na kmečkem vozu in poganjal svoje iskre konjiče. S seboj je pripeljal velik sod žganja in velikanske košare z okusnimi jedili. Na vozu je sedela suha in starejša cerkvena sestra, ki jo je naprosila Nikandrova žena, da postreže koscem v gozdu.

Lep kos travnika je bil že pokošen in možje prihajajo drug za drugim k svojemu župniku po blagoslov. Blagoslov je pa bil tokrat kozarec žganja in velika sveža piroga z grahom. Po takem koristnem blagoslovu so šli zopet na delo in kosili še bolj vneto kot prej.

Kmalu nato je cerkvena sestra razprostrla po travi dva dolga prta in razložila nanju cel kup belih kruhkov, pirog in drugih jedil. Župnik Nikander je pretakal žganje previdno, kot bi bilo zdravilo, iz velikega sode v manjše posode in jih razpostavil med kruh in kupe pirog. Bil je na vsak način prijazen pogled.

Ko je bilo to opravljeno, je stopal župnik Nikander med kosci in gledal, kako jim gre delo urno od rok. Kose so sikale, trava je padala, red je padala na red. Hvalil jih je:

Obiščite

veliki mednarodni pomladanski

VZORČNI SEJEM V BEOGRADU

od 15. do 24. aprila 1939

Okoli 1000 razstavljalcev iz naše države in inozemstva. — Najhitrejša orientacija v izbiri blaga. — Razširjenje poslovnih zvez. 50 % popusta na železnicah in ladjah.

Obvestila: BEOGRADSKI SEJEM, Poštni predal št. 538, BEOGRAD
Telefon 28-526 in 28-802

HOTEL
Učka

na obali morja v omišalskem zalivu.
Hotel ima 30 lepo urejenih sob. Popolna oskrba s
sobo dnevno din 60.— za osebo. 10 % popusta za
pred in po sezoni. Za obilen obisk se priporočata
lastnika hotela **Albancze - Antončič**

Tovarna nogavic išče mojstra poslovođja

za izdelovanje moških nogavic na angleških in nemških Doppelzylinder strojih. V
poštev pridejo samo strokovnjaki, ki spretnost in prakso na takih strojih lahko
dokazujejo. Nastop 1. julija ali po dogovoru. Obširne ponudbe s navedbo dosedanjega
dela in plačilnih zahtev na: INTERREKLAM, d. d., ZAGREB, Masarykova ulica 28,
pod „Uranika“ - 4710

Vse skrbi odpađejo

za nakup obleke, če se obrnete na najugodnejši vir za
nabavo manufakture **na obroke** z vedno najnovejšimi
vzorci in ogromno izbiro.

Agilne zastopnike za Ljubljano sprejememo

NARODNI MAGACIN

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27/I.

Inženirja

elektrotehnične stroke, z izpitom za pooblašene inženirje
sprejme „Elektroindustrija“ d. d., Ljubljana. - Upoštevalo se
bo le pismene ponudbe, v katerih je opisati študij, prakso
in zahteve.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zad. z neom. jam. **Ljubljana, Miklošičeva cesta 6** v lastni palači
obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.

Nove in stare vloge ki so

v celoti vsak čas izplačljive
obrestuje po 4 %, proti odpovedi pa po 5 %

Po vaši želji Vam izdela Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani Kopitarjeva 6/II

v svoji črtalnici razne poslovne knjige, ako niso že
v zalogi. Istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška
dela, posebno razne vezave od preprostih do raz-
košnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic,
pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega
blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, mo-
dernih fazonah.

Cene skrajno nizke.
Poslužite se!

Po 79 let dolgem, pobožnem in trpljenju polnem življenju je
danes, okrepčano s sv. zakramenti za umirajočo, Bog poklical k
Sebi po večno plačilo mojo ljubo mater, gospo

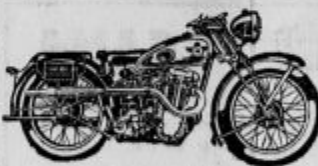
Marijo Blažič

Pogreb bo v ponedeljek, 17. aprila 1939 ob 9 dopoldna.
Štanga, dne 15. aprila 1939.

Franc Blažič, župnik.

Trgovski lokal

se odda v novi hiši
v **Fügnjerjevi ulici.**
Informacije Slograd Vrtača št. 9.

Predno se odločiš
za nakup motor-
nega kolesa ali dvo-
kolesa, ne zamudi
prilike in si oglej

zalogo motornih koles znamke

ARDIE in HOREX

najnovejših tip od 100 do 350 ccm pri trdkli

J. PRAPROTNIK

Domžale, Ljubljanska cesta 108

Istotam imaš veliko izbiro najrazličnejših damskih
in moških dvokoles, šivalnih strojev in dobro
ohranjenih rabljenih motorjev.

Najnižje cene! Oddaja se tudi na obročno odplačilo!

Tovarna verig d. d.

Lesce pri Bledu
oddelek za pluge

izdeluje najmodernejše jeklene pluge,
okopalnike, osipalnike in izorače za
krompir, njivske in travniške brane.

Kmetovalec, zapomni si: njive obdelaj z
najmanjšim trudom le, če orješ z Lesce
plugom. — Naročila pošlji na:

Lesce plugi, Ljubljana, Sv. Petra c. 60

Dobi se v boljših trgovinah.
Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
F. TOMAŽIČ, MARIBOR

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim
očesom je mast **CLAVEN**. Dobite v
lekarnah, drogerijah ali naravnost
iz tvornice in glavnega skladišča
M. Hrnjak, lekarnar, Sisak
Varujte se potvorbi!

ZAHVALA vsem, ki ste spremili
k zadnjemu počitku našo

Ivanko Dobnikar

učiteljico

Zahvaljujemo se posebno g. Koširju,
župniku v p., ki je z globoko občutenim
govorom orisal življenjsko pot pokoj-
nice in se poslovil od nje. Najlepša za-
hvala pevskemu društvu »Zora«, ki je
bivši cerkveni pevki zapelo ganljivo na-
grobno. Zahvaljujemo se tudi za vsa
izrečena sožalja.

Zalna sv. maša za pokojnico bo v
sredo, 19. aprila v župnijski cerkvi na
Ježici.

Ježica, 15. aprila 1939.

Zalujoči sorodniki.

Goldnerjevi
mesarski
aparati

BRATJE GOLDNER
SUBOTICA

Osnovano 1906

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Velika restavracija na ljubljanskem velesejmu se odda v najem.

Pojasnila daje urad
velesejma.

(Pokrita restavracija, kuhinja, dancing, vrt, pritikline)

Prireditve: 3.—12. VI., 2.—11. IX. in event. 7.—16. X. 1939

Redka prilika!

Radi preselitve se takoj proda spec. trgovina z mineralnim
oljem ter bencinsko in nafto postajo na najprometnejši
točki Slovenije. Milijonski promet. Vprašati pri Upravi
lista pod »Bodočnost« št. 200.

Reklama za obisk Celja

je manufakturna in modna trgovina

Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ul. 15

Pri tej tvrdki kupuje mestno in podeželsko prebivalstvo svoja oblačila
od najcenejših do najfinjših vrst. V trgovini je velika zaloga najraznovrst-
nejšega sukna, kot: marengo, šetlen, strih in drugih finih kamgarnov za
obleke in za površne suknje za čč. duhovščino, specialno blago za talarje,
velika izbira vseh vrst sukna in kamgarna za modo in šport, za hotelsko
in kavarniško osebje, za lovce, železničarje, gasilce, skavte, poletne
uniforme, za hubertus-plašče, za prehodne spomladanske plašče »ranglane«
in »trenčkoute«. — Trgovina ima lastno delavnico na električni pogon za
izdelavo prešitih odej, perila, zdravniških, frizerskih, šolskih in delavskih
plaščev, ključavničarskih oblek itd. Izdelava točno po meri. Ne naseđajte
ljudem, ki vam vsiljujejo blago na domu in ne verjemite nelojalni in kričeči
reklam, ki mnogo stane in katero mora kupec plačati! Zaupno se obrnite
na domače podjetje, ki vam jamči za vsak nakup.

Cene vsemu blagu so vedno najnižje že iz razloga, ker se trgovina
nahaja v stranski, manjprometni Gosposki ulici.

Firma **FRANC DOBOVIČNIK, Celje, Gosposka ul. št. 15**

dela le na podlagi najsolidnejših principov: majhen zaslužek, velik promet.
Ogled blaga v trgovini je vedno neprisiljen.

ZAHVALA. Vsem, ki so sočustvovali z nami ob smrti našega ljub-
ljenega moža in očeta, gospoda

Antona Škrbe

trgovca in svečarja

in ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti iz-
rekamo iskreno zahvalo.

Posebno zahvalo smo dolžni domačim in sosednjim gospodom
duhovnikom za pomoč v bolezni in pri pogrebu, Gasilski četi za
častno spremstvo, pevskemu zboru za žalno petje, Fantovskemu
odseku za poklonjeno cvetje in udeležbo pri pogrebu, našim do-
brim sosedom za vso pomoč, ki so nam jo izkazali v teh dneh.

Dobri Bog naj vsem bogato poplača!
Žužemberk, dne 16. aprila 1939.

Škrbetovi

Podaljšujemo!...

Do 25. aprila

Imate še čas, da si pridobite pravico do ene od

301 bogatih nagrad, vrednih 150.000 din

ki bodo razdeljene med naročnike »SLOVENEČ« z žrebanjem dne 29. aprila t. l.

Nagrade so:

1 MOTORNO KOLO ARDIE 125 ccm.

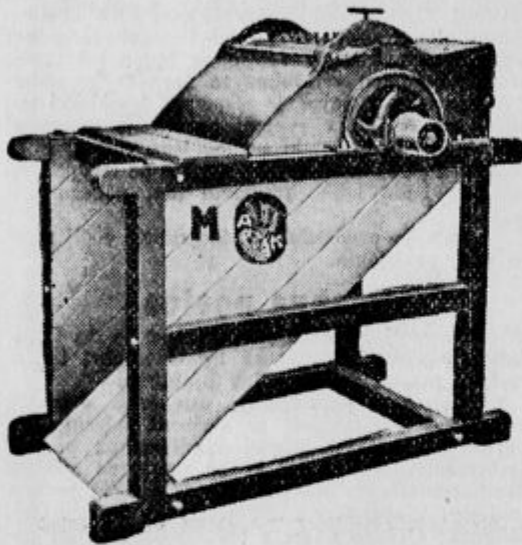
1. 1 »Kremžarjeva« mlatilnica,	10. 50 knjižnih zbirk,
2. 2 živalna stroja,	11. 50 raznih skupin kuhinjske posode,
3. 5 radijskih aparatov,	12. 50 skupin razne porcelanaste in steklene namizne posode,
4. 4 nevestine bale,	13. 5 zlatih nalivnih peres,
5. 10 moških ali ženskih koles,	14. 50 kosov različnega blaga za obleke, rjuhe itd.,
6. 20 žepnih ali zapestnih ur,	15. 89 raznih drugih nagrad, ki jih bomo še objavili.
7. 4 lepe harmonike,	
8. 5 »Lesec« plugov,	
9. 5 bran,	

Oglejte si pri trdki STUPICA, Gosposvet-ska cesta 1, Ljubljana prelepe JEDILNE PRIBORE in razne garniture kuhinjske posode, ki so namenjene za nagrade naročnikom »Slovenca«.

Prvovrstne dvodelne brane bo za nagradno žrebanje »Slovenca« dobavila TOVARNA VERIG v Lescah (zastopnik KRIŠTOF, Sv. Petra cesta 60 — Ljubljana) — in pa J. GLOBOČNIK, kovaško podjetje, Cerklje pri Kranju.

»Kremžarjeva« mlatilnica M18-M22

Pribor mlatilnice: Kompletna garnitura desk, 2 rezervna zoba za boben, 2 ključa in oljnica. Teža kompletne mlatilnice s priborom cca. 200 kg

Je izdelana za viteljski ali motorski pogon in ima zaprt boben na zobe.

Boben mlatilnice je preizkušene konstrukcije in ima v premeru 450 mm. — Delavna širina bobna je 560 mm. Stojalo mlatilnice je široko 580 mm.

Bobnova os teče v princiznih in zelo močnih krogličnih ležajih. Mazanje ležajev je potrebno samo enkrat v letu.

Bobnova jermenica ima premer — pri pogonu z vitlom 105 mm, pri pogonu z motorjem 130 mm

Dovoljeni najvišji obrati bobna v minuti so 1200

Potrebna pogonska sila — lokomobil originalna »Slavia« 2 HP, motor orig. »Slavia« 2—3 HP ali elektromotor 3 HP.

Širina glavnega jermena 65 mm

Približne mere mlatilnice:

Dolžina	1250 mm
Širina	950 mm
Višina	1300 mm
Delovna dolžina	2350 mm
širina	1700 mm
višina	1300 mm

Do žrebanja imajo pravico vsi stari in novi naročniki »Slovenca« in sicer:

1. vsi, ki so naročeni na »Slovenca« najmanj že 3 mesece in ki bodo imeli plačano naročnino tudi na dan, ko bo nagradno žrebanje;
2. vsi, ki se nanovo naroče na »Slovenca« za tri mesece in ki bodo plačali do 25. aprila t. l. trimesečno naročnino.

Z nagradami, ki smo jih med svoje naročnike razdelili pri lanskim žrebanjih, so bili srečni izžrebanci zadovoljni, zato smo prepričani, da jim bomo z letošnjimi nagradami še prav posebno ustregli.

Naj zato vsak pravočasno postane naročnik »Slovenca«, kajti poleg visokovrednega časopisa, ki mu bo s svojo vsebino pravilno odkrival vsa dogajanja na različnih področjih človekovega delovanja in mu postal tudi najboljši oblikovalec njegovega duha, bo vsakdo lahko deležen lepih nagrad, ki jih razpisujemo!

Ne odlašajte niti dneva, ampak postanite takoj naročnik »Slovenca«!

Sreča vas čaka!

Lastništvo „Slovenca“

Slovenska dijaška zveza na mednarodnem zborovanju v Švici

Na poti smo v Švico, kjer bodo te dni študijski dnevi Pax Romane. Ko se vse ruši, ko vse obupa, se zbirajo v malem švicarskem mestu Sarnen mladi optimisti in hočejo rešiti svet, ki mu bije dvanajseta ura. Utopija? Ne, ne. Veliki čas prihaja, ko bo Kristus pritegnil vse h križu, na katerem je umrl za vse narode. V ta čas verujemo neomajno.

V Sarnen hiti tudi uradna delegacija treh članov »Slovenske dijaške zveze«. Morda bomo edini iz Jugoslavije, a biti hočemo zraven, da našo državo in Slovence dostojno predstavljamo in povemo vsemu svetu, da tudi mi hočemo mir za vsako ceno, toda mir, ki sloni na mednarodni pravičnosti, iz katere izhaja, da nečemo ničesar, kar nam ne pripada, ne odstopimo pa tudi prav nič, kar je našega.

V Lichtensteinu

Ko je bila lansko leto širša seja Pax Romane v Lichtensteinu, sta bila njen predsednik dr. Wraber in predsednik naše zveze inž. Tepež gosta ministrskega predsednika ves čas bivanja v kneževini. Tako sta postala knez Lichtensteina in njegov ministrski predsednik velika prijatelja Slovencev in Jugoslavije. Ko potujemo že letos v bližini te male države, smo pripravili ministrskemu predsedniku in ustanovitelju Pax Romane, ki tudi v Lichtensteinu živi, župniku Tschornju, majhno presenečenje. Prinesli smo jima »Slovenski velikonočni žegenc«. Arhitekt, naš tovariš Vlado Gajšek, je po originalni zamisli napravil načrt za to darilo: na lesenem, umetno izrezljanem krožniku je dvanaest belokranjskih pisanic, nekaj originalnih škofjeloških kruhkov, kranjski šopek ter robec v stilu rute iz narodne noše, v katerega je umetno vrezan grb slovenske dijaške zveze, ki je tudi za-

misel arhitekta Gajška. Naš tovariš je hotel, da ima vsak kosček darila svoj poseben pomen.

V tem »Slovenskem žegnuc« je združena umetnost vse Slovenije, vsaka pokrajina je prispevala svoj del. Na pot smo vzeli štiri taka darila, najlepše je pripravljeno za predsednika. Zelo okusno in z veliko skrbjo je izdelala vezeno trdnica Dretnik, Ljubljana, obdelavo lesa Pečjak in drug, paderska dela pa Kregar Ivan.

Takoj, ko smo se prijavili za avdience pri ministrskem predsedniku dr. Hoopu, nas je sprejel v svojem kabinetu v vladni palači. V narodni noši je držala tov. prof. Slaparjeva darilo, katerega pomen je razlagal naš predsednik inž. Tepež. Predsednik je bil vidno presenečen in zelo zadovoljen. Razvil se je prijeten razgovor o Slovincih, Jugoslaviji in Lichtensteinu. V znak posebne pozornosti in prijateljstva do SDZ je poklonil dr. Hoop vsakemu delegatu krasne albume z zbirko vseh lichtensteinskih znamk, kar velja v tej državi kot posebno odlikovanje.

Zvečer je delegacija izročila drugi »slovenski žegenc« ustanovitelju Pax Romane, župniku Tschornju, ki je povabil delegacijo tudi na večerjo. Malo po osmih je prišel med nas tudi sam princ Lichtensteina in ostal še pozno v noč med nami. Izročil nam je pozdrave za vse člane SDZ in te pošiljamo že danes v domovino.

Danes bomo Lichtenstein zapustili. Tako lepo je tu, da se človek kar težko posloviti. Visoke gore krog in krog, vse s snegom pokrite so mejnik proti Nemčiji, Ren pa loči kneževino od Švice.

Naša pot drži zdaj v Zürich, kjer bomo stopili v stik z nekaterimi tamkajšnjimi katoliškimi voditelji, nato preko Luzerna v Sarnen. V ponedeljek bomo sprejeti pri predsedniku švicarske republike. jp.

Ptuj

Gostovanje mariborske drame v Ptuj. V torek, 18. t. m., uprizori Mariborsko gledališče v ptujskem gledališču France Bevškovo efektno komedijo »Partija šaha«, ki je imela v Mariboru velik uspeh. Ni dvoma, da bo igra, ki je vsebinsko in idejno izredno zanimiva, odrsko pa nadvse efektivna, vzbudila zanimanje tudi pri ptuj-skem občinstvu.

Prosvetno društvo v Ptuj priredi v nedeljo 16. aprila proslavo materinskega dne in prvega sv. obhajila. Zjutraj ob 7 sv. maša in prvo sv. obhajilo, popoldne ob 3 pa bo v mestnem gledališču slovesna akademija v čast slovenskih mater. — Vstopnina je nizka, zato pridite v obilnem številu!

Tombola ptujkega Fantovskega odseka se vedno bolj bliža. Nabavite si pravočasno tombolske karte, kajti čakajo vas krasni dobitki: motorno kolo, pohištvo, nevestina bala, 6 koles, telica in še 15 drugih dragocenih tombol ter nad 1000 lepih in praktičnih dobikov. Tablice so po 2 din. — 7. maja vsi na do sedaj največjo tombolo v Ptuj!

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo za Ptuj in okolice, Ormož, Ljutomer, Mur-sko Soboto in Dolno Lendavo bo v četrtek, dne 20. aprila, v prostorih Združenja trgovcev za mesto Ptuj v Narodnem domu.

Nesreče. Na občinski cesti v vasi Malavas, občina Sv. Marjeta niže Ptuja, je avtomobil povozil Sletnega mulastega posest. sina Vapotiča Franca iz Malevasi in ga smrtonovarno poškodoval. — V Bukovcih, občina Sv. Marko niže Ptuja, je na banovinski cesti neznan motoklist povozil 78-letno preužitkarico Kovačič Ano iz Bukove. Kovačičeva ima zlomljeno vratno kost. Poškodba je smrtonovarna in bo starka najbrž podlegla.

Darovi za kongres Kristusa Kralja v Ljubljani

Za KKK so v zadnjem času darovali sledeči:

Po 1000 din: Orednja hiša usm. sessor, Radoše pri Zid. mostu; Zilko Marija, Verd št. 2 pri Vrhniki; Mo-zetič Jože, stavbenik, Ljubljana; Vondrašek Vaelav, župnik, Pobrezje. 1200 din: Vodstvo III. reda sv. Frančiška v Škofji Loki (po kapucinskem samostanu). 754 din: Dekliški krožek kat. prov. društva na Jezer-skem. 550 din: Župni urad, Stari trg pri Ložu (darov-vačje). 300 din: Razni po župnem uradu v Motniku. 300 din: Svecel Anton, izselj. duhovnik, Francija. 285 din: Razni župni uradi za podobice. Po 300 din: Klemenčič Julka, Kamnik; Sustersic Franc, Seica n. Škofjo Loko; Hoeningman Fran, Bukovčica; Družina Igljeva, Dol-sko; dr. Korosec Viktor univ. prof. Ljubljana; Hra-nilnica in posojilnica na Vrhniki; Curk Matko, stav-benik, Ljubljana; Novak Matija, župnik v pokoji, Kandija; Kastelic Matija, župnik, Dol pri Ljubljani; Hranilnica in posojilnica, Stara Loka, p. Škofja Loka; Porenta Andrej in Marija, Vižmarje; Cadež Anton, katehet v Ljubljani; dr. Knifl Ivan, profesor, St. Vid nad Ljubljano; Golob Martin, zidarski mojster, Ljubno; dr. Bratina P., okrajni nadz. v Murski Soboti; Sa-lodjanski zavod Rukovnik pri Ljubljani; Krava Jožef, duhovnik v pokoji, St. Rupert; javna bolnišnica usm-ljenih bratov, Kandija, Novo mesto; dr. Jere Franc, profesor, St. Vid nad Ljubljano; Sustersic Franc, žup-nik, Seica nad Škofjo Loko, 112.50 din Kmetijsko dru-štvo v Gorjah. Po 100 din: Glibe Josip, župnik, Go-tenica; Bogataj Franc, Ljubljana; Knez & Paechiaffo, Celje; Cukala Maks, Sv. Jurij ob Taboru; Usmiljene sestre, Maribor - bolnišnica; Peter Majdl, »Merkur, Kranj; Novak Avgust, Orova vas - Polzela; Zaletel Franc, St. Vid nad Ljubljano; Al. Zorec, Stična; Gozd-dni urad barona borna, Tržič; Stroj Rudolf, trgovec, Ljubljana; Bistrica; Prva železarska in železobitna zadruga, Kropa; Župni urad, Seica n. Ptuj. Po 50 din: Zugelj Nikolaj, župnik v pokoji, Dravljice; Kollnska tovarna hranil. d. d. Ljubljana; Eberle Josip, trgovec, Ljubljana; Posojilnica v Sv. Križu pri Kostanjevici; Mihevc Leo, spediter, Rakov; Zafra Josip, posestnik, Ponikva-Treblje; Tome Matija, profesor, St. Vid nad Ljubljano; Lesar Josip, notar, Brežice; dr. Zvoček Dominik, odvetnik, Kamnik; Posojilnica Sv. Lenart v Slovenskih gorah; Mestna hranilnica Ljutomer, 30 di-narjev; Kame Lojze, Mengoš. Po 30 din: Jančigaj nasl. M. Ravnikar, Domžale; Župni urad v Zabukovju; dr. Errath Boštjan, zdravnik, Guštanj; Spee Francjo ml., stavbenik, Maribor; Gorican Janez, župnik, Spitalš-ko. 40 din: Grile Alojzij, trgovec, Novo mesto. Po 15 din: Vidmar Srečko, trgovec, Kranj; Smolčnik Ivan, trgo-vec, Slovenj Gradec. Po 10 din: Rastohar, Dragotin, Litija; Zorko Francjo, Brežice; Jutras Josipina, Maribor. Po 5 din: Polančič Franc, Jarenina, Pracek Stan-ka, Jesenice. 4 din: Vavpotič Franciška, Ljubljana. Z opombo »za podobice« je poslalo pet župnih uradov skupaj 123 din.

Vsem darovalcem je pripravljali odbor za KKK toplo zahvaluje. — Bor plačaj stotero.

Prosimo pa, da bi se prošljam za kritje velikih stroškov, ki jih bo zahteval veličastni mednarodni kongres KKK, odzvalo še mnogo velikodušnih darovalcev.

Prispevke za kongres lahko pošljete po če-kovni položnici. Naslov čekovnega računa je:

Priljubljeni odbor
za kongres Kristusa Kralja, Ljubljana

Številka čekovnega računa je 11.711

Škofja Loka

V Društvenem domu bo danes predstava Finžgarjeve drame »Razvalina življenja«. Vloge so zasedene z najboljšimi igralci naše igralske družine, in se bodo potrudili, da dajo lepo igro.

V Škofji Loki bo drevi ob pol 9 koncert pev-skega zbora Glasbene Matice ljubljanske pod vod-stvom ravnatelja Mirka Poliča. Na koncertu bo nastopilo 80 članov in članic pevskega zbora, kot solistka bo sodelovala gđ. Ljudmila Polajnarjeva, katero bo spremljal prof. Marijan Lipovšek.

Prireditve po deželi

St. Vid nad Ljubljano. Danes ob 3 popoldne bodo ponovili predstavo »V času obiskanja«. Zveze z vlaki in avtobusi najugodnejše.

Prosvetno društvo v Rudniku priredi dne 16. t. m. ob pol 4 ljudsko igro s petjem v štirih de-janjih: »Divji lovec« v prosvetnem domu v Rud-niku. Vstopnina: 5. 4, 3 din, otroci 2 din.

Mekineje. Prosvetno društvo uprizori 16. t. m. ob štirih popoldne veseloigro »Butalci«. Kdor si hoče ta dan ogledati znameniti mekinjski božji grob, ima tedaj priliko za to, ker isti ostane do tedaj še postavljen.

Komenda. Fantovski odsek in Dekliški kro-žek v Komendi priredita v nedeljo, 16. t. m. ob pol štirih popoldne v novem Prosvetnem domu akademijo, ki obsega 16 točk.

Vrhnika. Prosvetno društvo uprizori na belo nedeljo ob 3 popoldne opereto »Pri treh mla-denkah«. O božici je bila naša nava in zelo prostora dvorana pri prvih dveh predstavah do zad-njega sedeža zasedena. Zdaj ponovimo tretji in to popoldne, da ima lahko vsakdo sam priliko prepričati se, kako lepa je Schubertova glasba in vsebina igre polna smeha. — Igra orkester iz Ljubljane.

Ljutomer. Vombargerjeva »Igra življenja« je na cvetno nedeljo dosegla svoj namen. Vsebinska sama in izvrstno igranje igralcev, kakor tudi po-erečena scenerija je na gledalce napravila utis kot že dolgo katera igra ne. Zato naznanjamo vsem onim, ki še igre na cvetno nedeljo niste videli, da jo bomo ponovili v nedeljo, 30. aprila v Katoliškem domu. Zaradi ugodnih železniških zvez vabimo na igro tudi prijatelje dobre in po-učne igre izven mej naše faje.

Radeče pri Zadenem mostu. Glasbeno društvo »Savski val« priredi v nedeljo, 16. aprila ob 11 dopoldne koncert pod vodstvom g. kapelnika Fr. Volariča. Popoldne ob 4 pa uprizori igro »Dva para se ženita« v dvorani Narodnega doma.

Zatiranje sadnih škodljivcev

Slovenci smo majhen narod in ne moremo tek-movati v naprednem sadjarstvu. Toda napredo-vati pa moremo vseeno.

Za napredek sadjarstva je važno zatiranje sad-nih škodljivcev. Pri ogromnih množinah sadnih rastlin so se razni škodljivci tako razpasli, da jih posameznikom ni mogoče vseh zatreti. Pokazali so se pa že lepi uspehi proti napadu škodljivcev. Mnogo sadjarjev je še, ki ne vedo, kakšno škodo povzročajo razni škodljivci rastlinskega in žival-skega rodu.

Izmed vseh škodljivcev je najškodljivější go-tovo zaviljač, ki pokvari plodove vseh plemen in jih napravlja piškave. Zaviljač je namreč metulj, ki ponoči leta iz vrta na vrt, podnevi pa spi na drevesu in ga le bistro oko opazi, če je motne barve kakor lubje. Deževje ga zelo ovira, da ne more letati sem in tja. Dokazalo se je, da je v slabem vremenu manj živno sadje. Gorje pa, če je dolgotrajno lepo vreme, ker lahko neovirano letajo metulji in skvarijo plodove. Marsikdo toži, če je suša, da sadje odpada in je živno. Črvivosti sadja pa bo le takrat konec, ko se bo poprijel zatiranje vsak sadjar. Skušnje so dokazale, da se lovljenje teh škodljivih metuljev prav dobro ob-ne. Nastavi lepilo k vsakemu drevesu, lepilo prime metulja, da ne more zleteti. Najbolj v ne-varnosti je sadno drevje, če je v bližini luč, ker okrog luči najraje letajo.

Prva in najvažnejša naloga vsakega sadjarja pa bodi, da sadno drevje temeljito anaži in orš-kropi ali vsaj maže debela in debelejšje veje z arbori-nom. Zatrli bo na ta način poleg zaviljača tudi dru-ge škodljivce, obenem bo pa dosegel gladka debela in veje. Zdravega drevja z gladko kožo se pa škod-ljivci ogibajo. Zdravje je temelj za vsako živo bi-tje, tudi za sadne rastline. Le zdravo drevje bo rodilo lepo sadje, ki gre v denar. Lani smo izvo-zili iz Slovenije sadja za 36 milij. din. To je že lep denar in zaslužen razmeroma lahko. Izvoz se bo pa gotovo zvišal, če bomo skrbeli za zdravo sadno drevje, ki bo obilno rodilo tudi zdravo in lepo sadje, po katerem bo inozemstvo gotovo rado segalo. — Franc Bostele.